

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/23-04/006
URBROJ: 580-16/138-24-042
Zagreb, 9. listopada 2024.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048, na temelju odredbi članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. točke 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17., 52/21. i 27/24.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv kupca DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B, kojeg zastupa opunomoćenik [...], odvjetnik u [...], [...], [...], OIB: [...], radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sa sadržajem i načinom provedbe ugovora s dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, mr. sc. Branimira Kovačević, dipl. oec., zamjenica predsjednice Vijeća, Sandra Mikinac, dipl. iur., Denis Matić, dipl. iur. i Hrvoje Šeremet, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 36/2024., održane 9. listopada 2024., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je kupac DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B, iskorištavajući svoju značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21.; dalje u tekstu: ZNTP ili Zakon), na način da je:

1. U razdoblju od 28. veljače 2022. do 20. travnja 2023. poslovao s dobavljačima [...], OIB: [...] i [...], OIB: [...], vlasnicima obrta [...] na osnovi ugovora u kojemu je rok plaćanja za isporučene pokvarljive prehrambene proizvode ugovoren suprotno odredbi članka 5. stavka 1. točke 3. i stavka 6. ZNTP-a, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a jer ugovor nije sastavljen u skladu s odredbama Zakona.
2. U razdoblju od 28. veljače 2022. do 12. rujna 2022. poslovao s dobavljačicom [...], OIB: [...], nositeljicom obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, te u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 18. listopada 2023., poslovao s dobavljačem [...], OIB: [...], nositeljem obiteljsko poljoprivrednog gospodarstva [...], na osnovi ugovora koji ne sadrži odredbu o cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u fiksnom iznosu, a ugovoreni način određivanja odnosno izračuna cijene ne omogućuje nedvosmislen objektivan izračun cijene budući da se cijena ne može odrediti i/ili izračunati zbrajanjem faktora koji su utvrđeni u ugovoru, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 2. ZNTP-a.

3. U razdoblju od 1. ožujka 2022. do 20. travnja 2023. poslovao s dobavljačima 1) [...], OIB: [...], 2) [...], OIB: [...] i 3) [...], OIB: [...], u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 18. listopada 2023. poslovao s dobavljačima 4) [...], OIB: [...], 5) [...], OIB: [...], 6) [...], OIB: [...] i 7) [...], OIB: [...], u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 24. listopada 2023. poslovao s dobavljačima 8) [...], OIB: [...], 9) [...], OIB: [...], 10) [...], OIB: [...], 11) [...], OIB: [...], 12) [...], OIB: [...], 13) [...], OIB: [...], te u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 8. veljače 2024. poslovao s dobavljačima 14) [...], OIB: [...], 15) [...], OIB: [...], 16) [...], OIB: [...], 17) [...], OIB: [...], 18) [...], OIB: [...], 19) [...], OIB: [...], 20) [...], OIB: [...], 21) [...], OIB: [...], 22) [...], OIB: [...], 23) [...], OIB: [...], 24) [...], OIB: [...], 25) [...], OIB: [...], 26) [...], OIB: [...], 27) [...], OIB: [...], 28) [...], OIB: [...], 29) [...], OIB: [...], 30) [...], OIB: [...], 31) [...], OIB: [...], 32) [...], OIB: [...], 33) [...], OIB: [...], 34) [...], OIB: [...], 35) [...], OIB: [...], 36) [...], OIB: [...], 37) [...], OIB: [...], 38) [...], OIB: [...], 39) [...], OIB: [...], 40) [...], OIB: [...], 41) [...], OIB: [...], 42) [...], OIB: [...], 43) [...], OIB: [...], 44) [...], OIB: [...], 45) [...], OIB: [...], 46) [...], OIB: [...], 47) [...], OIB: [...], 48) [...], OIB: [...], 49) [...], OIB: [...], 50) [...], OIB: [...], 51) [...], OIB: [...], 52) [...], OIB: [...], 53) [...], OIB: [...], 54) [...], OIB: [...], 55) [...], OIB: [...], 56) [...], OIB: [...], 57) [...], OIB: [...], 58) [...], OIB: [...], 59) [...], OIB: [...], 60) [...], OIB: [...], 61) [...], OIB: [...], 62) [...], 63) [...], OIB: [...], 64) [...], OIB: [...], 65) [...], OIB: [...], 66) [...], OIB: [...] i 67) [...], OIB: [...] na osnovi ugovora koji ne sadrže odredbu o roku isporuke, niti je rok isporuke naknadno ugovoren u pisanom obliku i prije isporuke, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točka 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu koju je DJELO nametnulo u odnosu na 67 dobavljača u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.
4. U razdoblju od 22. veljače 2022. do 13. lipnja 2024. poslovao s dobavljačima [...], OIB: [...], vlasnicom obrta [...] i [...], OIB: [...], na osnovi ugovora kojima je ugovoreno pravo kupca, o trošku dobavljača, odbiti primitak isporuke i vratiti dobavljaču robu koju nije isporučio unutar dostatnog roka trajanja proizvoda, a da pri tome nije na jasan, mjerljiv i transparentan način ugovoreno što se smatra dostatnim rokom trajanja proizvoda, čime je izostalo ugovaranje svih odredbi bitnih za poslovni odnos, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a, te predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a.
5. U razdoblju od 22. veljače 2022. do 13. lipnja 2024. poslovao s dobavljačima [...], OIB: [...], vlasnicom obrta [...] i [...], OIB: [...] na osnovi ugovora koji sadrže odredbu koja obvezuje dobavljača jednom godišnje, kada ga to zatraži kupac, napraviti analizu kvalitete proizvoda i platiti trošak te analize, neovisno od njezinoga ishoda, dakle, čak i onda kada takva analiza pokaže da proizvod udovoljava ugovorenoj kvaliteti, te neovisno od redovnih analiza koje je dobavljač već prethodno proveo, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 21. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, budući da je ugovorena dodatna kontrola kvalitete proizvoda na trošak dobavljača bez obzira na ishod te kontrole.
6. a) U razdoblju od 1. travnja 2022. do 30. prosinca 2022. izvršavao plaćanja dobavljačima [...], OIB: [...] i [...], OIB: [...], vlasnicima obrta [...] u rokovima duljim od 30 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:
  1. broj [...] od 23. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 99 dana
  2. broj [...] od 30. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 92 dana

3. broj [...] od 30. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 92 dana
4. broj [...] od 6. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 85 dana
5. broj [...] od 6. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 85 dana
6. broj [...] od 13. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 78 dana
7. broj [...] od 13. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 78 dana
8. broj [...] od 20. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 71 dana
9. broj [...] od 27. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 30. prosinca 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 64 dana
10. broj [...] od 12. travnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 34 dana
11. broj [...] od 12. travnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 34 dana
12. broj [...] od 1. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 33 dana
13. broj [...] 1. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 33 dana
14. broj [...] od 19. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 27 dana
15. broj [...] od 19. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 27 dana
16. broj [...] od 8. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 26 dana
17. broj [...] od 8. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 26 dana
18. broj [...] od 8. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 26 dana
19. broj [...] od 10. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 25 dana
20. broj [...] od 14. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 21 dana
21. broj [...] od 14. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 21 dana
22. broj [...] od 14. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 21 dana
23. broj [...] od 26. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 20 dana
24. broj [...] od 26. travnja 2022. u iznosu od [...], plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 20 dana
25. broj [...] od 26. travnja 2022. u iznosu od [...], plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 20 dana
26. broj [...] od 15. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 19 dana
27. broj [...] od 15. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 19 dana
28. broj [...] od 15. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 19 dana
29. broj [...] od 21. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 14 dana

30. broj [...] od 21. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 14 dana
31. broj [...] od 3. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
32. broj [...] od 3. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
33. broj [...] od 3. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
34. broj [...] od 2. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
35. broj [...] od 2. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
36. broj [...] od 2. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
37. broj [...] od 22. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 12 dana
38. broj [...] od 22. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 12 dana
39. broj [...] od 28. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana
40. broj [...] od 28. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana
41. broj [...] od 28. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana
42. broj [...] od 28. lipnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 4. kolovoza 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana
43. broj [...] od 10. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 6 dana
44. broj [...] od 10. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 15. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 6 dana
45. broj [...] od 9. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 6 dana
46. broj [...] od 9. kolovoza 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 6 dana
47. broj [...] od 30. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 3. svibnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana

b) U razdoblju od 7. travnja 2022. do 12. rujna 2022. izvršavao plaćanja dobavljačici [...], OIB: [...], nositeljici obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u rokovima duljim od 30 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na:

1. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 6. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 38 dana
2. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 7. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 37 dana
3. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 8. srpnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. rujna 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 36 dana

4. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 7. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. travnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 8 dana
5. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 23. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 27. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 5 dana
6. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 11. ožujka 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 14. travnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
7. Otkupni blok broj [...] koji se odnosi na isporuku od 25. svibnja 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 27. lipnja 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 3 dana

c) U razdoblju od 11. listopada 2022. do 12. listopada 2022. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...], vlasniku obrta [...] u rokovima duljim od 30 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
2. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
3. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
4. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
5. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
6. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
7. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
8. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
9. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
10. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
11. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
12. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
13. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
14. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
15. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
16. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan

17. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
18. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
19. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
20. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
21. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
22. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
23. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
24. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
25. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
26. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
27. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
28. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
29. broj [...] od 11. rujna 2022. u iznosu od [...] kuna, plaćen 12. listopada 2022., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan

d) U razdoblju od 5. svibnja 2023. do 9. lipnja 2023. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...] u rokovima duljim od 30 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 4. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 36 dana
2. broj [...] od 5. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 35 dana
3. broj [...] od 12. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 28 dana
4. broj [...] od 17. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
5. broj [...] od 17. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
6. broj [...] od 26. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 14 dana
7. broj [...] od 28. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 9. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 12 dana

e) U razdoblju od 25. svibnja 2023. do 13. rujna 2023. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...] u rokovima duljim od 30 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4.

stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 6. srpnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 13. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 39 dana
2. broj [...] od 8. srpnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 13. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 37 dana
3. broj [...] od 10. srpnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 13. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 35 dana
4. broj [...] od 24. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 21 dana
5. broj [...] od 25. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 20 dana
6. broj [...] od 26. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 19 dana
7. broj [...] od 28. travnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 17 dana
8. broj [...] od 2. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 13 dana
9. broj [...] od 4. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 11 dana
10. broj [...] od 27. srpnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 5. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 10 dana
11. broj [...] od 6. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
12. broj [...] od 8. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 7 dana
13. broj [...] od 31. srpnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 5. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 6 dana
14. broj [...] od 1. kolovoza 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 5. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 5 dana
15. broj [...] od 2. kolovoza 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 5. rujna 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
16. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. lipnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
17. broj [...] od 12. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 14. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 2 dana

f) U razdoblju od 20. srpnja 2023. do 28. srpnja 2023. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...] u rokovima duljim od 60 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
2. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
3. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
4. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
5. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana

6. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
7. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
8. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
9. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
10. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
11. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
12. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
13. broj [...] od 20. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
14. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
15. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
16. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
17. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
18. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
19. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana
20. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 28. srpnja 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 4 dana

g) U razdoblju od 4. srpnja 2023. do 2. kolovoza 2023. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...], vlasniku obrta [...], u rokovima duljim od 60 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račune oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 4. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 30 dana
2. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
3. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
4. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
5. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
6. broj [...] od 11. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana
7. broj [...] od 18. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 16 dana
8. broj [...] od 18. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 16 dana

9. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
10. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
11. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
12. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 9 dana
13. broj [...] od 1. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 2 dana

h) U razdoblju od 1. kolovoza 2023. do 2. kolovoza 2023. izvršavao plaćanja dobavljačici [...], OIB: [...], vlasnici obrta [...] u rokovima duljim od 60 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račun oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 2. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 2. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan

i) U razdoblju od 19. srpnja 2023. do 21. kolovoza 2023. izvršavao plaćanja dobavljaču [...], OIB: [...] u rokovima duljim od 60 dana, a koji rok je propisan u slučajevima kada je ugovorena neredovita isporuka za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode koji se ne smatraju pokvarljivim, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a i to u odnosu na račun oznake broja dokumenta:

1. broj [...] od 19. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 34 dana
2. broj [...] od 19. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 34 dana
3. broj [...] od 19. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 34 dana
4. broj [...] od 22. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 31 dana
5. broj [...] od 23. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 30 dana
6. broj [...] od 23. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 30 dana
7. broj [...] od 23. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 30 dana
8. broj [...] od 24. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 29 dana
9. broj [...] od 25. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 28 dana
10. broj [...] od 26. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 27 dana
11. broj [...] od 26. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 27 dana
12. broj [...] od 29. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 24 dana
13. broj [...] od 30. svibnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 23 dana

41. broj [...] od 19. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 3 dana
42. broj [...] od 20. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 2 dana
43. broj [...] od 20. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 2 dana
44. broj [...] od 21. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
45. broj [...] od 21. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan
46. broj [...] od 21. lipnja 2023. u iznosu od [...] eura, plaćen 21. kolovoza 2023., čime je prekoračen rok plaćanja za 1 dan

II. Zabranjuje se kupcu DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B, svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, u odnosu na sve njegove dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, postojeće i buduće.

III. Nalaže se kupcu DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B da dostavi Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja na uvid nove Ugovore o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda ili dodatke postojećim ugovorima sklopljene s dobavljačima iz točke I.3. izreke ovog rješenja koji će sadržavati odredbu o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora te nove Ugovore o isporuci robe privatne marke ili dodatke postojećim ugovorima, sklopljene s dobavljačima navedenim u točkama I.4. i I.5. izreke ovoga rješenja, u kojima će se jasno i nedvosmisleno odrediti uvjeti isporuke robe s određenim rokom trajanja te jasno i nedvosmisleno odrediti uvjeti provedbe kontrola kvalitete proizvoda. U slučaju da DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B ne posluje više s nekim do dobavljača iz točke I.3., I.4. i I.5. izreke ovog ugovora potrebno je dostaviti pisanu izjavu o tome.

Rok izvršenja: 4 (četiri) mjeseca od dana primitka ovoga rješenja.

IV. Za teške povrede ZNTP-a, opisane u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbom članka 24. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, izriče se kupcu DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B novčana kazna u iznosu od:

- 65.000,00 (šestdesetpettisuća) eura (489.742,50 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro)

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

V. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 (dalje u tekstu: AZTN), kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a, je po službenoj dužnosti, a radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“,

br. 47/09., 110/21.; dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, protiv kupca DJELO, poduzeće za trgovinu na veliko i malo, turizam, ugostiteljstvo i izvoz-
uvoz, d.o.o., OIB: 62613135937, sa sjedištem u Bilicama, Ul. 113. šib. brigade HV 52B (dalje
u tekstu: DJELO ili kupac ili stranka) pokrenula upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja
značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi vezano uz sadržaj i
način provedbe ugovora s dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, dostavom
obavijesti o pokretanju upravnog postupka od 16. kolovoza 2023. (dalje u tekstu: obavijest od
16. kolovoza 2023.).

Povod za pokretanje predmetnog postupka po službenoj dužnosti rezultat je ispitivanja stanja
na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koje AZTN provodi, kako bi utvrdio jesu li
kupci, među kojima i DJELO, uskladili svoje ugovore i poslovanje s odredbama ZNTP-a, s
obzirom na to da je odredbom članka 23. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona
o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.;
dalje u tekstu: ZID ZNTP), koji je na snazi od 1. rujna 2021., propisano da se svi ugovori
sklopljeni prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a moraju uskladiti s njegovim odredbama
najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu toga Zakona, dakle, najkasnije
do 1. ožujka 2022.

Potrebno je istaknuti kako je za vrijeme trajanja upravnog postupka stupio na snagu Zakon o
izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe
hranom („Narodne novine“, broj 27/24., dalje u tekstu: ZID ZNTP 2024), koji je odredbom
članka 11. odredio da će se postupci započeti do njegova stupanja na snagu nastaviti i dovršiti
prema odredbama ZNTP-a. S obzirom na to da je ovaj upravni postupak pokrenut 16. kolovoza
2023., dakle prije stupanja na snagu ZID ZNTP 2024, postupak u ovoj upravnoj stvari
nastavljen je i dovršen primjenom odredbi ZNTP-a.

U svrhu provedbe predmetnog ispitivanja, sukladno ovlastima danim odredbom članka 17.
stavka 1. ZNTP-a, prema kojoj je AZTN ovlašten pisanim putem zahtijevati od stranaka u
postupku i drugih pravnih ili fizičkih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga,
strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti, u
obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i
dokumentacije, AZTN je u okviru neupravnog postupka KLASA: 034-08/22-04/072, zahtjevima
od 30. rujna 2022., 18. listopada 2022., 5. siječnja 2023., 7. veljače 2023. i 7. travnja 2023.,
zatražio dokumentaciju i očitovanja DJELA u pogledu sadržaja ugovora i načina poslovanja s
tri, metodom uzorka, odabrana dobavljača i to s: [...], OIB: [...], vlasnikom obrta [...], [...], [...],
(dalje u tekstu: Obrt [...]), [...], OIB: [...], nositeljicom obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,
[...], [...], (dalje u tekstu: OPG [...]) te [...], OIB: [...] i [...], OIB: [...], vlasnicima obrta [...], [...],
[...] (dalje u tekstu: Obrt [...]).

DJELO je dostavilo tražene podatke i dokumentaciju te se pisano očitovalo u podnescima od
14. listopada 2022., 24. listopada 2022., 20. siječnja 2023., 23. veljače 2023. i 21. travnja 2023.

Nakon provedene detaljne analize dostavljene dokumentacije i očitovanja DJELA, AZTN je
utvrdio postojanje dostatnih indicija za pokretanje upravnog postupka, budući da je u odnosu
na sve analizirane ugovore i promatrane dobavljače uočio nekoliko nejasnih odnosno spornih
odredbi i postupanja za koje je u postupku bilo potrebno razjasniti je li riječ o odredbama i
postupanjima koja su u protivnosti s odredbama ZNTP-a.

Naime, AZTN je spornom ocijenio odredbu o roku plaćanja sadržanu u Prilogu 3. - Osnovni
komercijalni uvjeti za 2022. godinu, kao sastavnom dijelu Ugovora o kupnji i prodaji
prehrambenih proizvoda od 28. veljače 2022. sklopljenog s dobavljačem Obrt [...] (dalje u
tekstu: Ugovor [...]), kojom je kupac ugovorio plaćanje proizvoda dobavljaču u roku od 45 dana
za jaja, dakle, za pokvarljivi prehrambeni proizvod za kojega rok plaćanja sukladno odredbi
članka 5. stavka 6. ZNTP-a ne smije biti dulji od 30 dana, računajući od dana izdavanja računa

ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. Takvo odstupanje ugovorne odredbe u odnosu na odredbu članka 5. stavka 6. ZNTP-a, upućivalo je na moguće nametanje nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

AZTN je, nadalje, utvrdio postojanje indicije koja upućuje na to da je kupac svojim dobavljačima Obrt [...], Obrt [...] i OPG [...] moguće izvršavao plaćanja za isporučene pokvarljive prehrambene proizvode u rokovima duljim od Zakonom propisanih rokova, što je upućivalo na to da je DJELO nametnulo svojim dobavljačima nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 1.b) u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a.

Spornim se ukazao i izostanak ugovornog određenja roka isporuke u odnosu na dva dobavljača, Obrt [...] i Obrt [...], a što je suprotno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a koja određuje da ugovor između kupca i dobavljača mora biti sklopljen u pisanom obliku, prije isporuke, i mora sadržavati, između ostaloga, i odredbu o roku isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda. Slijedom toga, AZTN je ocijenio kako postoji indicija koja upućuje na moguće nametanje nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a budući da ugovor između kupca i dobavljača nije sastavljen u skladu s odredbama ZNTP-a.

U ovom upravnom postupku, koji se u smislu odredbi ZNTP-a, vodi po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa, AZTN je ispitivao sve elemente i sadržaj poslovnog odnosa DJELA s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...] i OPG [...], kako u kontekstu usklađenosti ugovora i ugovorne dokumentacije s odredbama Zakona, tako i u odnosu na realizaciju ugovora, odnosno općenito načina poslovanja s tim dobavljačima.

Uz to, a imajući u vidu da je analizom sadržaja i provedbe ugovornih odredbi uočeno, u odnosu na svakog od tri prvotno promatrana dobavljača, moguće postupanje DJELA protivno ZNTP-u, kao i obrazac ponavljanja određenih spornih odredbi i postupanja koja su mogla upućivati na nepoštenu trgovačku praksu, AZTN je ocijenio nužnim, radi potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, provjeriti ugovore i način postupanja DJELA u odnosu na druge njegove dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda kako bi utvrdio jesu li uočeni nedostaci u ugovornim odredbama i njihovoj provedbi izolirani slučaj ograničen samo na promatrane dobavljače Obrt [...], Obrt [...] i OPG [...] ili je, pak, riječ o odstupanju DJELA od odredbi ZNTP-a koje je uvriježeno i u poslovnom odnosu s drugim dobavljačima. U tu svrhu AZTN je zatražio od stranke dostavu ugovorne dokumentacije i u odnosu na daljnjih deset, metodom uzorka, odabrana dobavljača i to: 1) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), 2) [...] OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), 3) [...], OIB: [...], vlasnik obrta [...], [...], [...] (dalje u tekstu: Obrt [...]), 4) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), 5) [...], OIB: [...], vlasnica obrta [...], [...], [...] (dalje u tekstu: Obrt [...]), 6) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), 7) [...], OIB: [...], nositelj obiteljsko poljoprivrednog gospodarstva [...], [...], [...] (dalje u tekstu: OPG [...]), 8) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), 9) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), te 10) [...], OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]).

AZTN je o predmetu upravne stvari upozorio stranku u obavijesti od 16. kolovoza 2023. te ju je poučio o mogućnosti iz odredbe članka 18. stavka 1. ZNTP-a da u roku od 60 dana od dana primitka obavijesti o pokrenutom upravnom postupku predloži preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile indicije koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse i koje su bile povod za pokretanje ovoga upravnog postupka.

1. Utvrđivanje visine ukupnog godišnjeg prihoda kupca

S obzirom na to da nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima može nametnuti samo kupac koji iskorištava značajnu pregovaračku snagu, utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage u smislu ZNTP-a predstavlja zakonsku pretpostavku za vođenje postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne u pojedinačnim predmetima.

Sukladno odredbi članka 3. stavka 1. ZNTP-a smatra se da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna odnosno 1.990.842,13 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro).

Ako kupac ima povezana društva, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu. Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez poreza na dodanu vrijednost i ostalih neizravnih poreza (članak 3. stavak 2. i 3. ZNTP-a).

Člankom 2. stavkom 1. točkom 9. ZNTP-a, povezana društva su definirana kao društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije), dok je člankom 2. stavkom 1. točkom 7. ZNTP-a kao kupac definirana svaka fizička ili pravna osoba (uključujući i skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba), neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Kako bi utvrdio je li DJELO ostvarilo prihode koji bi ga činili kupcem na kojeg se primjenjuju odredbe ZNTP-a te slijedno tome može li se i voditi upravni postupak za utvrđivanje iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, AZTN je izvršio uvid u sudski registar elektroničkim putem, kao i u Registar godišnjih financijskih izvještaja.

Uvidom u posljednje predano godišnje financijsko izvješće u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka, odnosno uvidom u Izvješće revizora i priložene financijske izvještaje za 2022., a prema sadržanom računu dobiti i gubitka, utvrđeno je da je DJELO u 2022. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 305.075.086,00 kuna, odnosno 40.490.422,19 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro), dok su prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe 0,00 eura. Ujedno je tijekom postupka objavljeno i godišnje financijsko izvješće za 2023. te je prema podacima Računa dobiti i gubitka, DJELO samostalno u 2023. ostvarilo ukupno prihode u iznosu od 33.132.939,00 eura.

Ukupan godišnji prihod dobavljača u smislu odredbe članka 3. stavka 6. ZNTP-a ne uzima se u obzir za utvrđivanje značajne pregovaračke snage kupca.

Iz svega navedenog proizlazi da DJELO ostvaruje ukupni godišnji prihod određen člankom 3. stavkom 1. ZNTP-a te ga se može smatrati kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom.

2. Prijedlog za preuzimanje obveza

Stranka je obavijest od 16. kolovoza 2023. zaprimila 21. kolovoza 2023. te je unutar zakonskoga roka, sukladno odredbi članka 18. stavka 1. ZNTP-a, podneskom od 20. listopada 2023. predložila AZTN-u preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta, te rokove u kojima će to učiniti.

U pogledu sporne odredbe Ugovora [...] kojom je ugovoren rok plaćanja od 45 dana za jaja koja su pokvarljiv prehrambeni proizvod, što nije u skladu s odredbom članka 5. stavka 6. ZNTP-a i ukazuje na moguće nametanje nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a, stranka je izjavila kako je riječ o iznimci i nenamjernoj grešci te spletu niza objektivnih okolnosti u suradnji i komunikaciji s Obrtom [...], kao i da dobavljač nikada nije postavljao zahtjeve za naknadu štete ili druge prigovore prema DJELU u odnosu na rokove plaćanja ili općenito suradnju. Nadalje, stranka je izjavila kako nije u mogućnosti revidirati ugovor s tim dobavljačem iz razloga što je početkom 2023. izvršena korporativna podjela s odvajanjem društva, te je novo društvo DJELO VODICE d.o.o., temeljem plana podjele, preuzelo suradnju s predmetnim dobavljačem.

U odnosu na indiciju koja je upućivala na to da je stranka moguće nametnula dobavljačima Obrt [...], OPG [...], te Obrt [...] nepoštene trgovačke prakse na način da je plaćala račune za isporučene poljoprivredne i prehrambene proizvode u rokovima duljim od Zakonom predviđenih, stranka je u svojem podnesku od 20. listopada 2023. u bitnom izjavila kako u slučaju da se doista utvrde kašnjenja u plaćanju da bi bila riječ o manjem broju odnosno postotku izdanih računa te kraćim kašnjenjima, a do kojih je dovelo postupanje dobavljača koji izdaju račune znatno kasnije od same isporuke usprkos podsjećanjima od strane DJELA.

U pogledu uočene indicije koja upućuje na to da ugovori s dobavljačima prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda moguće nisu sačinjeni sukladno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, stranka je predložila mjeru u vidu sklapanja novog ugovora sa svim dobavljačima prema modelu doradenog ugovora kojega je dostavila AZTN-u uz napomenu da je sa šest dobavljača i sklopila novi ugovor.

Sagledavši prijedlog stranke u ukupnosti s dostavljenom dokumentacijom te njezinim očitovanjima tijekom dosadašnjeg postupka, Vijeće je na svojoj sjednici 36/2023., održanoj 16. studenoga 2023. ocijenilo kako predložene mjere, uvjeti i rokovi nisu dostatni za otklanjanje svih indicija koje upućuju na moguće nepoštene trgovačke prakse koje su bile povod za pokretanje ovoga upravnog postupka.

Naime, subjektivni dojam dobavljača i njegovo ne prigovaranje postupanju kupca nisu od značaja za ocjenu ispunjava li neko postupanje obilježja nepoštenih trgovačkih praksi, a što se tiče mogućega kašnjenja u plaćanju, AZTN je takvo postupanje kupca uočio kod sva tri promatrana dobavljača, uključujući i onoga dobavljača za kojega je DJELO izdavalo uslužno otkupni blok u smislu odredbe članka 7. stavka 4. ZNTP-a pa se stoga nije mogla prihvatiti tvrdnja DJELA da su za kašnjenja odgovorni dobavljači.

Prijedlog stranke za preuzimanje obveza sadržajno je bio usmjeren samo na otklanjanje jedne od uočenih indicija i to indicije koja je upućivala na mogući nedostatak bitne odredbe u ugovoru glede roka isporuke. S tim u vezi, izvršen je uvid u model doradenog Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda (dalje u tekstu: model doradenog ugovora) kojega je stranka predložila te je utvrđeno kako je odredbom članka 17. stavka 2. toga ugovora stranka odredila

rok isporuke od sedam dana od dana narudžbe, osim ako u pojedinoj narudžbi nije utvrđeno drugačije. Takvim rješenjem je ostavljena mogućnost stranci da narudžbom odredi drugačiji rok, a da pri tome u ugovoru nije jasno precizirano unutar kojih raspona bi se kretao taj mogući rok. Ujedno, kako u svojem učitovanju tako i u modelu dorađenog ugovora, stranka je u pogledu roka isporuke očitovala namjeru da se narudžbe DJELA, u kojima bi bio naveden rok isporuke, prihvaćaju, ne nužno u pisanom obliku, već i konkludentnom radnjom dobavljača u vidu postupanja po narudžbi (članak 17. stavak 1. modela dorađenog ugovora), čime se zapravo ponovno predviđa mogućnost izostanka ugovaranja roka isporuke u pisanoj formi.

Okolnost da je dobavljač isporučio robu prema narudžbi ne mora samo po sebi značiti da je usuglasio svoju volju sa sadržajem narudžbe, pogotovo ne u situaciji kada ugovorom dobavljaču uopće nije ostavljena mogućnost očitovati se o narudžbi odnosno odbiti je bez posljedica.

Isto tako, AZTN je ukazao stranci da su pisani oblik i obvezne odredbe ugovora propisani ZNTP-om radi zaštite općeg (javnog) interesa te osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi svih sudionika u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Slijedom toga, kako je iz ponuđenog rješenja proizlazila namjera stranke da pisanu odredbu nadomješta konkludentnom radnjom dobavljača, a što nije u skladu s ciljem radi kojega je propisan pisani oblik ugovor, Vijeće takvo rješenje nije smatralo prihvatljivim.

Slijedom navedenoga, AZTN je dopisom od 16. studenoga 2023. u skladu s odredbom članka 18. stavka 4. ZNTP-a obavijestio stranku o neprihvatanju njezinog prijedloga preuzimanja obveza i o nastavku ispitnoga postupka.

3. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka AZTN je od DJELA, ali i od dobavljača odabranih metodom uzorka, prikupljao podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te je održao usmenu raspravu 24. siječnja 2024. u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a.

U tom smislu, AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju u okviru spisa neupravnog predmeta KLASA: 034-08/22-04/072, dostavljene uz podneske DJELA od 14. listopada 2022., 24. listopada 2022., 20. siječnja 2023., 23. veljače 2023. i 21. travnja 2023., koji su preneseni i čine sastavni dio spisa ovoga upravnog predmeta, kao i dokumentaciju, te podatke dostavljene tijekom ovoga upravnog postupka uz podneske stranke od 11. rujna 2023., 20. listopada 2023., 1. prosinca 2023., 5. siječnja 2024., 1. veljače 2024., 8. veljače 2024. i 30. travnja 2024., kao i njezine izjave s usmene rasprave održane 24. siječnja 2024.

Isto tako, radi razjašnjenja spornih pitanja, AZTN se zahtjevima od 4. siječnja 2024., 26. siječnja 2024. i 29. siječnja 2024. obratio i pojedinim dobavljačima koji su dali svoja pojašnjenja u pogledu sadržaja ugovora i provedbe pojedinih ugovornih odredbi.

Nadalje, zbog potrebe za saslušanjem svjedoka te ocjenjujući da je to korisno za rješavanje ove upravne stvari, AZTN je održao i usmenu raspravu 24. siječnja 2024., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a na kojoj je proveo dokaz saslušanjem svjedoka [...], direktora i zastupnika po zakonu dobavljača [...] i [...], vlasnika Obrta [...], a ujedno je AZTN uzeo na zapisnik i izjavu stranke danu po opunomoćenicima [...] te odvjetniku [...]. AZTN je na usmenu raspravu pozvao u svojstvu svjedoka i [...] koje je neposredno prije usmene rasprave, 23. siječnja 2024., obavijestio AZTN kako nije u mogućnosti pristupiti raspravi iz zdravstvenih razloga.

3.1. Podnesci – dostava podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

U svrhu ispitivanja tržišta i utvrđenja jesu li kupci, među kojima i DJELO, uskladili svoje poslovanje s odredbama ZNTP-a, AZTN je 30. rujna 2022. zatražio popis dobavljača od kojih je DJELO u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022., nabavljalo poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Od dostavljenog popisa dobavljača, AZTN je, metodom uzorka, odabrao tri dobavljača i to Obrt [...], OPG [...] i Obrt [...] te je u odnosu na njih zahtjevom od 18. listopada 2022. zatražio dostavu ugovorne dokumentacije, podataka i pojašnjenja. DJELO je, uz podnesak od 24. listopada 2022., dostavilo AZTN-u Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda od 28. veljače 2022. sklopljenog s Obrtom [...] (dalje u tekstu: Ugovor [...]), Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda od 28. veljače 2022. sklopljenog s OPG [...] (dalje u tekstu: Ugovor [...]) i Ugovor [...] te zatražene analitičke kartice dobavljača za razdoblje od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, ukazala se potreba za pojašnjenjima i dostavom dodatne dokumentacije u odnosu na poslovni odnos DJELA i svakog od odabranih dobavljača pa je AZTN svojim zahtjevom od 5. siječnja 2023. uz dodatno pojašnjenje od 16. siječnja 2023., zahtjevom od 7. veljače 2023. uz dodatno pojašnjenje od 14. veljače 2023. te zahtjevom od 7. travnja 2023. zatražio dodatnu dokumentaciju i očitovanja, čemu je DJELO udovoljilo podnescima od 20. siječnja 2023., 23. veljače 2023. i 21. travnja 2023.

Po zaprimanju obavijesti od 16. kolovoza 2023. i zahtjeva za dostavu dodatne dokumentacije i očitovanja, stranka je uz podnesak od 11. rujna 2023., dostavila Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljen 23. veljače 2022. s dobavljačem [...], Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljen 1. ožujka 2022. s dobavljačem [...], zatim Ugovore o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda koji su sklopljeni 28. veljače 2022. s dobavljačima Obrt [...], [...], [...], [...] i [...]. Nadalje, stranka je dostavila i Ugovor o isporuci robe privatne marke sklopljen 22. veljače 2022. s dobavljačem Obrt [...] (dalje u tekstu: Ugovor [...]), Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda svježih riba sklopljen 30. ožujka 2018. s [...] te Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljen 1. ožujka 2022. s dobavljačem OPG [...] (dalje u tekstu: Ugovor OPG [...]).

Dodatno je stranka, uz podnesak od 20. listopada 2023., samoinicijativno dostavila AZTN-u šest novih Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda, svi sklopljeni 19. listopada 2023., po modelu dorađenog ugovora, s dobavljačima: [...], OIB: [...], [...], [...], kao novim nositeljem istog OPG-a, umjesto ranijeg nositelja OPG-a [...], s [...], OIB: [...], [...], [...], nositeljem OPG-a, s [...], OIB: [...], [...], [...], nositeljicom OPG-a, [...], OIB: [...], [...], [...], nositeljem OPG-a te dobavljačima OPG [...] i [...].

Stranka je uz taj podnesak dostavila, na zahtjev AZTN-a od 16. kolovoza 2023., popis svih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s kojima je poslovala u razdoblju od 1. ožujka 2022. pa do dana zaprimanja zahtjeva, odnosno do 21. kolovoza 2023., na osnovi ugovora koji su u svojem sadržaju istovjetni Ugovorima o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenih s dobavljačima Obrt [...] i Obrt [...]. Iz dostavljenog popisa proizlazi da stranka posluje s još 98 dobavljača na osnovi ugovora istovjetnih onima koje ima sklopljene s Obrtom [...] i Obrtom [...].

Podneskom od 20. listopada 2023. stranka se očitovala i o indicijama koje su bile povod za pokretanje upravnoga postupka te je ujedno predložila preuzimanje mjera i obveza u smislu odredbe članka 18. ZNTP-a, dok je uz podnesak od 1. prosinca 2023., dostavila dodatnu dokumentaciju i pojašnjenja uključujući i Ugovor o isporuci robe privatne marke od 22. veljače 2022. kojega ima sklopljenog s dobavljačem [...].

Nadalje, stranka je podnescima od 5. siječnja 2024. i 1. veljače 2024., dala dodatna pojašnjenja u pogledu tumačenja pojedinih ugovornih odredbi i njihove provedbe u odnosu na dobavljače [...], Obrt [...], Obrt [...], [...] i [...] te je dostavila svu zatraženu dokumentaciju. Uz podnesak od 8. veljače 2024. stranka je ranije dostavljeni popis dobavljača s kojima posluje na osnovi ugovora istovjetnih Ugovoru [...] i Ugovoru [...] dopunila podatkom o načinu isporuke robe u smislu isporučuju li ti dobavljači robu: ambulantno (u istom danu se događa ponuda, narudžba i isporuka) ili se prodaja odvija putem pisanih i/ili usmenih narudžbenica DJELA ili se primjenjuje kombinacija oba tipa isporuke te podatkom o tome je li i zbog čega ugovor odnosno suradnja s pojedinim dobavljačem prestala. Ujedno je stranka dostavila potpisane ugovore prema modelu dorađenog ugovora s dobavljačima [...], OIB: [...], [...], OIB: [...], [...], OIB: [...], [...], [...], OIB: [...], [...], Obrt [...], Obrt [...], [...], OIB: [...] i [...], OIB: [...].

Dodatno, u cilju provjere poštivanja rokova plaćanja u odnosu na dobavljača Obrt [...], AZTN je zahtjevom od 26. travnja 2024. zatražio od DJELA dostavu dodatne dokumentacije i očitovanja. DJELO je udovoljilo navedenom zahtjevu podneskom od 30. travnja 2024., te je dostavilo zatražene račune, a ujedno se očitovalo i o datumu primitka tih računa. Raspravnim zaključkom od 13. lipnja 2024. naložena je stranci dostava dokumentacije vezano uz dogovaranje roka isporuka na koju se stranka pozvala u svojem iskazu, te je stranka uz podnesak od 17. lipnja 2024. dostavila dodatno očitovanje i dokumentaciju.

Također, na temelju odredbe članka 17. stavka 1. ZNTP-a, a vezano uz ugovorne odredbe i način njihove provedbe, na zahtjev AZTN-a od 4. siječnja 2024., očitovali su se i dobavljači i to [...] podneskom s prilogima od 9. siječnja 2024., Obrt [...] podneskom od 14. siječnja 2024., Obrt [...] podneskom od 15. siječnja 2024., OPG [...] podneskom od 16. siječnja 2024. i Obrt [...] podneskom od 22. siječnja 2024. Podneske dobavljača s pripadajućim prilogima AZTN je dostavio na znanje stranci kao prilog zahtjevu i obavijesti od 29. siječnja 2024. radi omogućavanja izjašnjavanja o svim činjenicama i okolnostima iznesenima u dosadašnjem postupanju, u skladu s odredbom članka 52. stavka 2. ZUP-a. AZTN se 29. siječnja 2024. zahtjevom za očitovanjem obratio i dobavljaču OPG [...] koji nije pristupio održanoj usmenoj raspravi 24. siječnja 2024., a ujedno je zahtjevom od 26. siječnja 2024. zatražio dodatna pojašnjenja i dokumentaciju od dobavljača Obrt [...]. Po primitku očitovanja tih dobavljača, AZTN ih je 19. veljače 2024. proslijedio na uvid stranci uz pouku o pravu na izjašnjavanje o njima.

Sva dostavljena dokumentacija i pojašnjenja stranke i njezinih dobavljača detaljno su izložena i analizirana u točkama 4. i 6. obrazloženja ovog rješenja.

3.2. Usmena rasprava održana 24. siječnja 2024.

Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za razjašnjenje pravog stanja stvari, odnosno za rješavanje ove upravne stvari, a u skladu s odredbom članka 54. stavka 1. ZUP-a, AZTN je zaključkom od 22. prosinca 2023. odredio održavanje usmene rasprave, na koju je pozvao ovlaštenu osobu za zastupanje stranke ili osobu koju ona ovlasti, uz upozorenje da će ta osoba biti saslušana u svojstvu stranke na usmenoj raspravi. Ujedno je AZTN pozvao u svojstvu svjedoka [...], kao osobu ovlaštenu po zakonu za zastupanje dobavljača [...], zatim [...], nositelja OPG-a i [...], vlasnika obrta [...].

Usmenoj raspravi koja je održana 24. siječnja 2024. nazočili su stranka zastupana po opunomoćenicima [...], zaposleniku stranke na radnom mjestu [...] i odvjetniku [...], od kojih je tom prilikom uzeta i izjava na zapisnik u ime stranke. Ujedno su kao svjedoci saslušani [...], zastupnik po zakonu dobavljača [...] i [...], dok je [...] ispričao svoj nedolazak na usmenu raspravu.

U bitnom, stranka je izjavila kako ostaje pri svim navodima iznesenim tijekom dotadašnjeg ispitnog postupka, kako onih iznesenih u okviru neupravnog postupka koji se vodio pod poslovnim brojem: KLASE: 034-08/22-04/072, tako i onih danih u okviru ovoga upravnog postupka, potvrđujući da su dostavljeni podaci i dokumentacija potpuni i istiniti. Također, stranka je postavljala pitanja svjedocima te iskazivala o ugovornim odredbama i načinu njihove provedbe.

U skladu s odredbama članka 52. i 54. ZUP-a stranka je poučena da ima pravo sudjelovati u ispitnom postupku, davati izjave i objašnjenja, iznositi činjenice i okolnosti bitne za rješavanje upravne stvari, pobijati točnost navoda koji se ne slažu s njezinim navodima, kao i pravo sudjelovati na raspravi i dopunjavati svoje navode.

Detaljan opis navoda stranke i svjedoka s usmene rasprave o pojedinim pitanjima izložen je u točkama 4. i 6. obrazloženja ovog rješenja.

Dokaznih prijedloga stranka nije imala.

Stranku je AZTN raspravnim zaključkom, a na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a i uz pripadajuća upozorenja u smislu stavka 3. istoga članka, pozvao na dostavu dodatne dokumentacije i očitovanja potrebnih za razjašnjenje pojedinih aspekata poslovnih odnosa stranke i njezinih dobavljača čemu je stranka udovoljila u otvorenom roku.

Ujedno je AZTN, uvažavajući potrebu za provođenjem postupka što je moguće jednostavnije, bez odgode i uz što manje troškove kako to nalaže odredba članka 10. ZUP-a, ocijenio da će se pojedina sporna pitanja moći razjasniti i pisanom komunikacijom s dobavljačem OPG [...] pa je raspravnim zaključkom od 24. siječnja 2024. odredio kako se svjedok [...] neće ponovno pozivati na usmenu raspravu, već je od njega zatražio dostavu očitovanja i dokumentacije, sve u skladu s ovlastima iz odredbe članka 17. ZNTP-a.

Na sadržaj zapisnika s usmene rasprave stranka i saslušani svjedoci nisu imali primjedbi, a što su potvrdili svojim potpisom na zapisnik.

4. Odluka Vijeća o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju i Obavijest AZTN-a o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 20. svibnja 2024.

4.1. Odluka Vijeća

Vijeće je na temelju činjenica i okolnosti koje su do tada utvrđene tijekom ispitnog postupka, na svojoj 18/2024. sjednici, održanoj 20. svibnja 2024., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, preliminarno utvrdilo kako je DJELO, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda nametnulo više nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a.

U bitnom, riječ je o povredama koje su se sastojale u tome da je DJELO poslovalo s jednim od svojih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na osnovi ugovora u kojemu je ugovoren rok plaćanja za isporučene pokvarljive prehrambene proizvode protivno Zakonom propisanom roku, s dva dobavljača je poslovalo na osnovi ugovora koji ne sadrži odredbu o cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene budući da nisu određeni parametre koji omogućuju nedvosmislen objektivan izračun cijene, s 92 dobavljača poslovalo je na osnovi ugovora koji ne sadrže odredbu o roku isporuke, niti je rok isporuke naknadno ugovoren u pisanom obliku i prije isporuke, s dva dobavljača DJELO je poslovalo na osnovi ugovora koji ne sadrže sve odredbe bitne za poslovni odnos i na osnovi ugovora koji sadrži odredbu kojom se na dobavljača prebacuje trošak obavljanja

dodatne analize. Ujedno je Vijeće preliminarno utvrdilo kako je DJELO u odnosu na devet svojih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda izvršavalo plaćanja u rokovima duljim od Zakonom propisanih rokova plaćanja, a što predstavlja nepoštene trgovačke prakse sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točka 1. u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 3. i stavka 6. ZNTP-a, odredbi članka 4. stavka 2. točka 1. u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 2. ZNTP-a, odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a, odredbi članka 4. stavka 2. točka 6. u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točka 21. ZNTP-a, odredbi članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1.b) ZNTP-a.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća, donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbi članka 19. stavaka 1. i 2. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 20. svibnja 2024. (dalje u tekstu: Obavijest od 20. svibnja 2024.), u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz povrede ZNTP-a utvrđene u do tada provedenom ispitnom postupku te ju je pozvao na dostavu pisane obrane, predlaganje daljnjih dokaza i svjedoka, ako ih ima.

Uz Obavijest od 20. svibnja 2024., AZTN je stranci dostavio i zaključak o određivanju usmene rasprave, kojim poziva stranku na usmenu raspravu 13. lipnja 2024., temeljem članka 19. stavaka od 3. do 5. ZNTP-a.

5. Pisana obrana stranke od 5. lipnja 2024. dopunjena podneskom od 11. lipnja 2024. i usmena rasprava održana 13. lipnja 2024.

Stranka je u smislu članka 19. ZNTP-a, u otvorenom roku, dostavila AZTN-u svoju pisanu obranu 5. lipnja 2024. (dalje u tekstu: pisana obrana) u kojoj je osporila da je, iskorištavanjem značajne pregovaračke snage, svojim dobavljačima nametnula nepoštene trgovačke prakse koje je AZTN preliminarno utvrdio u Obavijesti od 20. svibnja 2024., podredno tome stranka je u pisanoj obrani istaknula i olakotne okolnosti u smislu odredbe članka 27. ZNTP-a.

U odnosu na preliminarno utvrđenje AZTN-a o tome da je stranka poslovala s dobavljačem Obrt [...] na osnovi ugovora u kojemu je rok plaćanja za isporučene pokvarljive prehrambene proizvode ugovoren suprotno odredbi članka 5. stavka 1. točke 3. i stavka 6. ZNTP-a, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a jer ugovor nije sastavljen u skladu s odredbama Zakona, stranka je ponovila tvrdnje iznesene i tijekom upravnog postupka ističući u bitnom da je riječ o nenamjernoj pogrešci i iznimci u postupanju, da je stranka ugodno surađivala s dobavljačem koji nije imao bilo kakvih prigovora na suradnju ili na ugovorene rokove plaćanja, nadalje, stranka je ponovila kako ne surađuje više s ovim dobavljačem, a da od 2023. primjenjuje model dorađenog ugovora u odnosu na sve dobavljače koji sadrži precizna određenja i u odnosu na rok plaćanja.

Što se tiče preliminarno utvrđene povrede da je stranka poslovala s dobavljačima OPG [...] i OPG [...] na osnovi ugovora koji ne sadrži odredbu o cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u fiksnom iznosu, a ugovoreni način određivanja odnosno izračuna cijene ne omogućuje nedvosmislen objektivan izračun cijene budući da se cijena ne može odrediti i/ili izračunati zbrajanjem faktora koji su utvrđeni u ugovoru, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 2. ZNTP-a, stranka osporava ovo utvrđenje navodeći da AZTN postupa bez zakonske osnove pokušavajući ekstenzivno i diskrecijski tumačiti odredbu članka 5. stavka 1. točka 1. i stavka 2. ZNTP-a, kao i da AZTN prekoračuje svoje ovlasti oduzimajući strankama ugovornu dispoziciju o načinu na koji će one međusobno utvrditi odredbe bitne za ugovorni odnos i time zadovoljiti predmetnu zakonsku odredbu. Po tumačenju DJELA, ako postoji pisani ugovor, čemu je slučaj u odnosu na navedene dobavljače, narav načina na koji

će stranke dogovoriti konačnu cijenu nije ograničen zakonom niti je mandatoran zasebni prihvata ponude.

U odnosu na preliminarno utvrđenje AZTN-a o tome da je stranka s 92 dobavljača poslovala na osnovi ugovora koji ne sadrže odredbu o roku isporuke, niti je rok isporuke naknadno ugovoren u pisanom obliku i prije isporuke, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točka 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, stranka se poziva na navode koje je istaknula i u odnosu na određenje cijene, a iz kojih u bitnom proizlazi da je stranka mišljenja da je na kupcu i dobavljaču dispozicija u kojoj formi će dati ponudu i prihvata pojedinih sastojaka ugovora i da svako drugačije tumačenje AZTN-a znači njegovo prekoračenje ovlasti danih ZNTP-om. Ujedno stranka navodi kako AZTN ne može utvrditi povredu od strane DJELA niti može izreći ikakvu sankciju u odnosu na one dobavljače koji su prihodovno snažniji od DJELA pozivajući se pritom na činjenicu da je 14. ožujka 2024. stupio na snagu ZID ZNTP 2024 pa da se sukladno njemu upravni postupak može voditi samo u odnosu na kupca koji je prihodovno jači od dobavljača. Nadalje, stranka se poziva na kazneno pravo ističući kako se načela tog prava moraju primijeniti i u ovom predmetu jer je uvriježeno prihvaćena doktrina o primjeni blažeg prava što u konkretnom slučaju mora rezultirati oslobođenjem od odgovornosti DJELA za povredu ZNTP-a i sankcija propisanih ZNTP-om. U tom smislu stranka je 11. lipnja 2024. dopunila svoju pisanu obranu dostavljajući podatke o prihodima pojedinih dobavljača za koje stranka navodi da su prihodovno jači od same stranke, te ponavljajući da bez obzira na vremenski trenutak trajanja ugovora DJELA s tim dobavljačima, s obzirom na ZID ZNTP 2024 koje predstavljaju novi i blaži zakon, ustavno, zakonski i slijedom sudske prakse nije dozvoljena primjena novčane niti druge sankcije prema DJELU u odnosu na ugovore s bilo kojim od takvih dobavljača. Na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. stranka je u svojem iskazu navela kako s 25 poimence navedenih dobavljača posluje na način da joj ti dobavljači putem elektroničke pošte dostave tzv. hodogram isporuka u kojem navode datume kada mogu isporučiti robu u poslovnicu stranke, pa onda stranka ovisno od svojih potreba stavi dobavljačima narudžbu i sukladno narudžbi i ranije dostavljenom hodogramu dobavljači obavljaju samu isporuku. Dokumentaciju o tome stranka je dostavila uz podnesak od 17. lipnja 2024.

U odnosu na preliminarno utvrđenje AZTN-a o tome da je stranka poslovala s dobavljačima Obrt [...] i [...] na osnovi ugovora kojima je ugovoreno pravo kupca, o trošku dobavljača, odbiti primitak isporuke i vratiti dobavljaču robu koju nije isporučio unutar dostatnog roka trajanja proizvoda, a da pri tome nije na jasan, mjerljiv i transparentan način ugovoreno što se smatra dostatnim rokom trajanja proizvoda, čime je izostalo ugovaranje svih odredbi bitnih za poslovni odnos, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a, te predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a, stranka ističe kako za svrhu ZNTP-a uopće nije bitno kako AZTN ili neka treća strana shvaća pojedinu odredbu ugovora, već je bitno da postoji suglasnost volja između stranke i njezinog dobavljača, pa da AZTN nema zakonsku ovlast, ni diskreciju nametati sadržaj ugovorne odredbe. Isto to stranka ponavlja i u odnosu na preliminarno utvrđenje AZTN-a o tome da je stranka ugovornom odredbom o analizi kvalitete proizvoda ugovorila trošak provođenja dodatnih analiza na trošak dobavljača navodeći kako je mišljenje AZTN-a o značenju odredbe bez ikakvog formalnog značenja, te je samo još jedan primjer pokušaja nezakonitog i diskrecijskog zadiranja AZTN-a u poduzetničku slobodu i ugovornu diskreciju stranaka predmetnih ugovora.

Stranka se, nadalje, u svojoj pisanoj obrani osvrnula i na preliminarno utvrđenje AZTN-a o tome da je utvrđeno prekoračenje zakonom propisanih rokova plaćanja u odnosu na devet od 12 promatranih dobavljača od kojih je DJELO kupovalo prehrambene proizvode, u bitnom ponavljajući navode iznesene tijekom postupka o tome da odgovornost za takvo postupanje kupca leži na samim dobavljačima i u administrativnim poteškoćama koje su pratile korporativnu podjelu stranke, a dodatno navodi i novi razlog takvom kašnjenju pozivajući se na bolovanje svoje djelatnice. Ujedno stranka ističe kako samim dobavljačima nije smetalo kašnjenje u plaćanju, te da nisu podnosili ikakve prigovore ili zahtjeve za naknadu štete.

Na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. stranka se izjasnila da ostaje kod svih svojih navoda iznesenih u ispitnom postupku, te u pisanoj obrani, kao i kod dokaznog prijedloga za saslušanjem djelatnice stranke [...] na okolnost da je njezino bolovanje uzrokovalo kašnjenje u plaćanju, a ujedno je stranka predložila da joj se odredi rok za dostavu dokumentacije radi dokazivanja osnovanosti tvrdnji iznesenih na samoj usmenoj raspravi. Dokazni prijedlog stranke za saslušanjem svjedokinje AZTN je odbio raspravnim zaključkom budući da ZNTP ne propisuje iznimke koje bi dopuštale prekoračenje rokova plaćanja pa eventualne poteškoće s ljudskim resursima, statusne promjene i njihov mogući utjecaj na administrativno poslovanje nisu razlozi koji bi opravdavali kašnjenja u plaćanju niti se dobavljača u konačnici tiče kako je DJELO organiziralo svoje poslovanje. Jedino što za dobavljača može biti relevantno je da mu DJELO plaća isporučene prehrambene proizvode unutar zakonom propisanih rokova. U odnosu na prijedlog stranke da dostavi daljnju dokumentaciju radi dokazivanja tvrdnji koje je stranka prvi put iznijela na ovoj usmenoj raspravi AZTN je stranci dodijelio rok i naložio dostavu predložene dokumentacije.

Na zapisnik s usmene rasprave od 13. lipnja 2024. stranka nije imala primjedbi, što je potvrdila svojim potpisom.

AZTN je navode stranke iz pisane obrane i s usmene rasprave, te dostavljenu dokumentaciju uzeo u obzir pri utvrđivanju uvjeta za izricanje novčane kazne, kako se navodi niže u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja.

6. Utvrđenje činjenica i okolnosti

6.1. Utvrđenje činjenica i okolnosti u odnosu na ugovore sklopljene s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], OPG [...], [...], [...], Obrt [...], [...], Obrt [...], [...], OPG [...], [...], [...] i [...]

ZNTP, kao prisilan propis kojim se štite poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, propisao je obveznu pisanu formu ugovora između kupca i dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao i minimalni obvezni sadržaj tih ugovora (članak 5. stavak 1. ZNTP-a). U tom smislu, ugovor između kupca i dobavljača mora sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o: 1) cijeni proizvoda ili o načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2) kvaliteti i vrsti proizvoda koji se isporučuje kupcu, 3) uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog proizvoda, 4) uvjetima i rokovima isporuke proizvoda, 5) mjestu isporuke proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke te 6) trajanju ugovora.

S obzirom na to da, sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a, nepoštenu trgovačku praksu predstavlja nepostojanje pisanog ugovora između kupca i dobavljača, kao i pisani ugovor između kupca i dobavljača koji nije sastavljen u skladu s odredbama Zakona, AZTN je smatrao nužnim, ponajprije, ispitati sadržaje li svi ugovori s promatranim dobavljačima sve obvezne sastojke propisane odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a.

Na temelju rezultata provedenog ispitivanja, AZTN je utvrdio kako DJELO posluje s dobavljačima: Obrt [...], Obrt [...], [...], [...], Obrt [...], [...], [...], [...] i [...] na osnovi Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda (dalje u tekstu: Ugovori TIP 1) koji su u svojem sadržaju istovjetni, razlika se ogleda jedino u dogovorenim komercijalnim uvjetima.

Jednako tako, međusobno su, po sadržaju, istovjetni i Ugovor OPG [...] i Ugovor [...] (dalje u tekst: Ugovori TIP 2), a ujedno stranka s dobavljačima Obrt [...] i [...] ima sklopljene sadržajno istovjetne Ugovore o isporuci robe privatne marke (dalje u tekstu: Ugovor Robna marka). Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda svježja riba, sklopljen 30. ožujka 2018. s dobavljačem [...] sadržajno se razlikuje od ostalih promatranih ugovora.

Analizom promatranih ugovora AZTN je utvrdio kako je DJELO ugovorilo sa svojim dobavljačima, izuzev s Obrtom [...], rokove i uvjete plaćanja na način koji je u skladu sa zahtjevima iz članka 5. ZNTP-a. U odnosu na Ugovor [...], AZTN je odredbu o roku plaćanja ocijenio spornom budući da određuje rok plaćanja u trajanju duljem od onoga kako ga određuje odredba članka 5. stavka 6. ZNTP-a. Sve okolnosti u pogledu toga, kao i utvrđenja AZTN-a detaljno su obrazložena u točki 6.2.1. obrazloženja ovog rješenja.

U odnosu na odredbu o cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, svi promatrani ugovori, izuzev Ugovora OPG [...] i Ugovora [...], sadrže jasno izraženu cijenu za svaki proizvod u asortimanu dobavljača, bilo da je ta cijena sadržana u cjeniku koji čini sastavni dio ugovora i koji je potpisan od strane dobavljača, bilo da je cijena dogovorena između kupca i dobavljača putem elektroničke komunikacije kao što je, primjerice, slučaj s dobavljačem [...]. Način na koji je određena cijena u Ugovoru OPG [...] i Ugovoru [...] i sve sporne okolnosti u pogledu toga detaljno su obrazloženi u točki 6.2.2. obrazloženja ovog rješenja.

Nadalje, bitni elementi koje mora sadržavati ugovor u pisanom obliku su i odredbe o mjestu isporuke te uvjetima i rokovima isporuke.

Mjesto isporuke određeno je odredbom članka 18. Ugovora TIP 1 sklopljenih s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], [...], [...], Obrt [...], [...], [...], [...] i [...], odredbom članka 7. Ugovora Robna marka sklopljenih s dobavljačima [...] i Obrt [...] te pripadajućim priložima tim ugovorima, dok je u odnosu na dobavljače OPG [...], OPG [...] i [...], mjesto isporuke definirano odredbom članka 4. ugovora. Pritom, analizom narudžbenica koje je kupac samoinicijativno dostavio uz podnesak od 11. rujna 2023. za svakoga od navedenih dobavljača, AZTN nije utvrdio postupanja protivna ugovorima i Zakonu.

Svih 14 analiziranih ugovora sklopljenih s 13 dobavljača pobliže pojašnjavaju uvjete isporuke, međutim, u pogledu odredbe o roku isporuke, koja je obvezni sastojak ugovora, AZTN je utvrdio kako samo ugovori s dobavljačima OPG [...], OPG [...], [...] te Ugovori Robna marka sklopljeni s dobavljačima [...] i Obrt [...] sadrže jasno određen rok isporuke. Ostali analizirani Ugovori o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljeni s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], [...], [...], Obrt [...], [...], [...], [...] i [...] u pogledu roka isporuke samo navode da će se rok isporuke dogovoriti s dobavljačem. U točki 6.2.3. obrazloženja ovog rješenja, AZTN je detaljno objasnio svoja utvrđenja i zaključke donesene na osnovi utvrđenog činjeničnog stanja.

Odredba o kvaliteti i vrsti proizvoda također je jedan od obveznih sastojaka ugovora između kupca i dobavljača. Analizom ugovora sklopljenih sa svim promatranim dobavljačima utvrđeno je kako sadrže odredbe iz kojih je moguće utvrditi, kako ugovorenu vrstu, tako i kvalitetu proizvoda. Ta okolnost se ukazala ključnom kod razmatranja sadržaja otkupnih blokova koje je DJELO izdalo dobavljačici OPG [...]. Naime, analizom sadržaja otkupnih blokova AZTN je uočio kako ne sadrže elemente vezane uz kakvoću proizvoda, a što nije u skladu s odredbom članka 7. stavka 4. ZNTP-a koja određuje da otkupni blok koji kupac uslužno izdaje umjesto dobavljača i za čiji sadržaj odgovora sukladno odredbi stavka 5. toga članka, mora najmanje sadržavati elemente vezane uz obračun vrijednosti, i to količinu preuzete robe, kakvoću i utvrđenu cijenu te jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose u skladu s javno objavljenim i obvezujućim uvjetima kupca prema dobavljaču. Međutim, kako u konkretnom slučaju DJELO posluje s dobavljačem na osnovi pisanog ugovora, a ne javno objavljenih uvjeta pri čemu je ugovorom propisana kvaliteta, a istovremeno nisu postavljeni neki dodatni uvjeti koji bi utjecali na cijenu, primjerice, uvjeti u pogledu klase, veličine, zrelosti i slično, činjenicu da otkupni blokovi koje je izdalo DJELO ne sadrže elemente u pogledu kakvoće, AZTN, posljedično opisanome, nije ocijenio spornom u ovom predmetu.

U pogledu trajanja ugovora, svi ugovori s promatranim dobavljačima određuju da se ugovor sklapa na neodređeno vrijeme i da svaka od ugovornih strana ima pravo u slučaju gubitka

poslovnog interesa otkazati ugovor, pri čemu, otkazni rok iznosi 30 dana i počinje teći danom dostave obrazložene pisane izjave o otkazu. S obzirom na to da se nepoštenom trgovačkom praksom smatra mogućnost jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane kupca u nepisanim obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka (članak 4. stavak 2. točka 4. ZNTP-a), AZTN u sadržaju citirane odredbe kod obje vrste ugovora nije našao ništa sporno.

U okviru ovoga upravnog postupka AZTN je, uz sadržaj, razmatrao i primjenu pojedinih odredbi ugovora sklopljenih s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], OPG [...], Obrt [...], Obrt [...], Obrt [...], Obrt [...], [...], Obrt [...] i [...] vezano uz provedene akcijske prodaje, naplatu ugovornih kazni, pružanja marketinških usluga, ugovorenih i naplaćenih naknada i povrata robe, dok je u odnosu na sve promatrane dobavljače ispitivao poštivanje zakonskih rokova plaćanja računa.

Svi analizirani Ugovora TIP 1 i to ugovori sklopljeni s dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], [...], [...], Obrt [...], [...], [...], [...] i [...], kao i Ugovori TIP 2 sklopljeni s dobavljačima OPG [...] i OPG [...], te Ugovori Robna marka sadrže odredbu koja pobliže određuje način provedbe akcijske prodaje. AZTN je ispitivao i primjenu predmetne ugovorne odredbe u odnosu na pojedine dobavljače pa se u tu svrhu, na zahtjev AZTN-a, DJELO u podnesku od 24. listopada 2022. očitovalo o akcijskim prodajama navodeći kako u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022. u odnosu na dobavljače Obrt [...] i Obrt [...] nije bilo akcijske prodaje, dok je u odnosu na dobavljača OPG [...], akciju odradilo DJELO na svoj trošak, dodajući kako je riječ o voću i povrću na kojima se ulazna cijena mijenja minimalno svaki tjedan, a samim time i maloprodajne cijene. AZTN je provjerio ove tvrdnje na način da je od sva tri dobavljača zatražio očitovanje o navedenom te su Obrt [...], Obrt [...] i OPG [...] potvrdili kako nije bilo akcijske prodaje koju bi inicirao kupac uz sudjelovanje dobavljača. Dodatno je AZTN zatražio i očitovanje od Obrta [...] i OPG-a [...] u pogledu akcijskih prodaja njihovih proizvoda te su oba dobavljača također potvrdili kako nije bilo akcija u kojima su sudjelovali. Obrt [...] je u svojem očitovanju od 22. siječnja 2024. izjavio kako je u predmetnom razdoblju bilo četiri akcijske prodaje koju je inicirao sam dobavljač kroz kataloge kupca. O navedenim akcijama dobavljač je dostavio i pripadajuću dokumentaciju, riječ je o obrascima za potvrdu akcijskih uvjeta, svaki potpisan po dobavljaču, iz kojih se može utvrditi razdoblje provođenja akcije, proizvod koji je na akciji, akcijski rabat te akcijska fakturna cijena. S obzirom na navedeno, odnosno činjenicu da kod većine promatranih dobavljača nije provedena akcijska prodaja, a kod onih čiji proizvodi jesu bili uključeni u akcijsku prodaju ona se provodila ili na trošak samog kupca (u odnosu na OPG [...]) ili na inicijativu samog dobavljača (Obrt [...]) AZTN nije utvrdio da je u odnosu na promatrane dobavljače došlo do povrede opisane u odredbi članka 12. stavka 1. točke 2. ZNTP-a.

AZTN je i u kontekstu moguće prodaje ispod nabavne cijene analizirao dokumentaciju vezanu uz provedenu akcijsku prodaju u odnosu na proizvode dobavljača OPG [...] u razdoblju od 23. lipnja 2022. do 26. lipnja 2022. i od 30. lipnja 2022. do 6. srpnja 2022. S tim u vezi, AZTN je analizirao dostavljene kalkulacije redovne i akcijske cijene po kojoj je proizvod prodavan krajnjem potrošaču te je na temelju provedene analize zaključio kako nije došlo do prodaje ispod nabavne cijene pa nije nametnuta nepoštena trgovačka praksa u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točka 24. ZNTP-a.

U zahtjevima od 5. siječnja 2023. i 16. studenoga 2023. AZTN je zatražio od DJELA da se očituje o tome je li dobavljačima Obrt [...], Obrt [...], OPG [...] i [...] pružalo marketinške usluge na osnovi sklopljenih ugovora. DJELO je u podnescima od 20. siječnja 2023. i 1. prosinca 2023. izjavilo kako su marketinške usluge naplaćene samo dobavljaču [...]. Osnovanost ovakve tvrdnje stranke AZTN je provjerio i kod pojedinih dobavljača i to kod Obrta [...], OPG-a [...], Obrta [...], a dodatno je zatražio i očitovanje Obrta [...], te su svi dobavljači izjavili kako im DJELO nije pružalo, niti naplaćivalo marketinške usluge. U pogledu dobavljača [...], AZTN je izvršio uvid u dostavljeni račun [...] od 31. prosinca 2022. iz kojeg je razvidno da je DJELO naplatilo dobavljaču uslugu objave na tjednom plakatu u razdoblju od 20. prosinca 2022. do

26. prosinca 2022. za pršut [...] u iznosu od [...] kuna uvećano za porez na dodanu vrijednost. AZTN je izvršio uvid i u elektroničke poruke, razmijenjene između kupca i dobavljača, 15. studenoga 2022. i 22. studenoga 2022., iz kojih je moguće iščitati da je dobavljač izričito zatražio uslugu objave i da se usuglasio s kupcem oko razdoblja pružanja te usluge. U odnosu na iznos naknade koju je DJELO fakturiralo dobavljaču za predmetnu uslugu na usmenoj raspravi održanoj 24. studenoga 2023. stranka je izjavila da je naknada za pruženu uslugu objave na tjednom plakatu obračunata sukladno cjeniku marketinških usluga stranke, kao i da je dobavljač upoznat s predmetnim cjenikom. Budući da taj cjenik nije dostavljen AZTN-u kao sastavni dio ugovora, raspravnim zaključkom od 24. siječnja 2024. AZTN je naložio stranci da dostavi AZTN-u cjenik marketinških usluga na osnovu kojega je obračunala konkretnu naknadu, kao i da se očituje o tome na koji način je dobavljač upoznat s cijenama iz toga cjenika uz dostavu dokumentacije o tome ako postoji, odnosno da se izjasni o tome ako takva dokumentacija ne postoji. DJELO je udovoljilo traženju AZTN-a te je uz podnesak od 1. veljače 2024. dostavilo elektroničku poruku koja je poslana dobavljačima 18. siječnja 2022., uključujući i [...], naslovljenu „Marketing cjenik i plan objava DJELO tjedni plakat, DJELO vikend akcije“, s priložima koje je predmetna elektronička poruka sadržavala. Uvidom u sadržaj dostavljenoga cjenika razvidno je kako se cijena objave na tjednom plakatu podudara s cijenom na računu DJELA. Kako je račun izdan dobavljaču [...] u skladu s predmetnim marketinškim cjenikom i kako je iz dostavljene dokumentacije razvidno da je sam dobavljač zatražio uslugu objave i da je prethodno bio na valjan način upoznat s cijenom usluge koju traži, AZTN utvrđuje, imajući u vidu odredbu članka 12. stavka 2. točke 4. ZNTP-a, kako nije došlo do nametanja nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 12. stavka 1. točke 4. ZNTP-a.

Razmatrajući sadržaj i eventualnu provedbu ugovorne odredbe koja stranci daje pravo na naplatu ugovorne kazne od dobavljača te uzimajući u obzir očitovanje stranke i pojedinih dobavljača Obrt [...], Obrt [...], OPG [...], Obrt [...], Obrt [...], [...] i [...] iz kojih proizlazi kako nije bilo naplate ugovorne kazne po bilo kojoj osnovi iz ugovora, AZTN nije utvrdio da je stranka nametnula svojim dobavljačima nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 5. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 10. stavka 1. ZNTP-a.

U odnosu na povrat isporučenih proizvoda, dobavljači Obrt [...], OPG [...], Obrt [...] i Obrt [...] su izjavili kako im DJELO nije vraćalo preuzete proizvode, dok se dobavljač [...] očitovao o tome da je povrata bilo, dostavivši ujedno i računovodstvenu dokumentaciju naziva knjižna nota-povrat kupca koja se odnosi na te povrate. Uvidom u predmetnu dokumentaciju koju je dostavio dobavljač [...] nije moguće utvrditi razlog povrata, a na upit AZTN-a o tome, dobavljač je izjavio kako je s odmakom vremena teško pojedinačno reći zbog čega je koji povrat izvršen, ali da je do povrata većinom dolazilo zbog fizičkih ili vizualnih nedostataka samih proizvoda. Odredbom članka 11. Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda 1. ožujka 2022. DJELO i dobavljač su predvidjeli mogućnost povrate robe s materijalnim nedostatkom, a povrat proizvoda koji imaju materijalne nedostatke dopušten je i u smislu Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23.; dalje u tekstu: ZOO). Kako nema elemenata koji bi ukazivali na to da su dobavljaču [...] vraćani isporučeni, a neprodani poljoprivredni i prehrambeni proizvodi iz drugih razloga izuzev materijalnih nedostataka na njima, AZTN nije utvrdio spornima učinjene povrate dobavljaču [...].

Stranka je u podnesku od 20. siječnja 2023. izjavila kako je u odnosu na dobavljača Obrt [...] bilo povrata proizvoda o trošku dobavljača iz razloga navedenih u članku 21. Ugovora [...] dodajući da je dobavljač upozoren od strane DJELA da zbog slabog obrtaja može doći do isteka robe trajanja određenih proizvoda. Uvidom u navedenu ugovornu odredbu, razvidno je kako je ugovorena mogućnost povrata proizvoda koji imaju skrivene nedostatke koji se uobičajenim pregledom nisu mogli otkriti te mogućnost povrata isporučenih, a neprodanih proizvoda koji se prvi puta isporučuju kupcu, proizvodima za koje dobavljač izričito traži prodaju, a unaprijed je pisanim putem upozoren od strane kupca da zbog slabog obrtaja može doći do isteka roka trajanja tih proizvoda te o novom proizvodu za koji kupac i dobavljač

pisanim putem dogovaraju trajanje probnog razdoblja do najviše 120 dana, a tijekom kojeg kupac ima pravo na povrat novog proizvoda. Vezano uz navedeno stranka je dostavila AZTN-u dopis od 21. ožujka 2022. upućen dobavljaču Obrt [...] u kojemu ga upozorava na slabu obrtajnost proizvoda i to konkretno „jaja M 10/1“ i „jaja L 10/1“, pri čemu je dobavljač, istoga dana, također u pisanom obliku, izjavio kako bez obzira na to traži prodaju slabo obrtajnih proizvoda od strane kupca. DJELO je u podnesku od 23. veljače 2023. i 21. travnja 2023. pojasnilo kriterije na osnovu kojih je utvrdilo da su proizvodi „jaja M 10/1 i „jaja L 10/1“ slabo obrtajni. Tako je DJELO izjavilo kako se pri računanju uzima u obzir minimalna količina isporuke, stanje, prodaja, rok te ako je sukladno tome koeficijent obrtaja robe po prodavaonicama manji od jedan to je DJELU kazivalo da se zaliha neće prodati u roku trajanja artikla. Primjerice, ako je stanje artikla 35 komada, a prodaja u 30 dana je 28 komada tada će doći do problema s tim artiklom jer je koeficijent obrtajnosti u tom slučaju 0,8 odnosno manji od 1. DJELO, međutim, nije dostavilo dokumentaciju kojom je evidentiralo kriterije obrtajnosti, odnosno koeficijente obrtaja proizvoda u odnosu na koje su učinjeni povrati, izjavivši kako takva dokumentacija ne postoji. Na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. svjedok [...], vlasnik Obrta [...] je izjavio da je iznenađujuće da je DJELO označilo jaja M i L klase kao slabo obrtajne, jer su u pravilu uvijek sitna jaja S klase slabo obrtajna, dok se jaja L i M puno bolje prodaju. Međutim, svjedok je ponudio objašnjenje za navedeno, pravdajući to razdobljem u kojem je DJELO utvrđivalo slabu obrtajnost. Naime, svjedok je izjavio kako nema tijekom cijele godine u ponudi jaja S klase pa je moguće da je DJELO uzimalo u obzir ono razdoblje u kojem dobavljač nije niti isporučivao jaja S klase. AZTN nije mogao provjeriti u odnosu na koje prodavaonice i u kojemu razdoblju je DJELO utvrđivalo obrtajnost proizvoda budući da se DJELO izjasnilo o tome kako nema dokumentacije o tome. Međutim, sagledavajući sve utvrđene činjenice AZTN smatra da je DJELO uvjerljivo prezentiralo način na koji utvrđuje obrtajnost koristeći pri tome jasne i mjerljive kriterije obrtajnosti. Pritom, je uzeta u obzir i činjenica da je Ugovor Obrt [...] sklopljen 28. veljače 2022., a DJELO je upozorilo dobavljača na slabu obrtajnost dopisom od 21. ožujka 2022., što je razdoblje od gotovo mjesec dana. U tom razdoblju bilo je preko 100 isporuka robe od dobavljača pa čak i da se zanemari činjenica da je DJELO u dugogodišnjoj poslovnoj suradnji s ovim dobavljačem, AZTN ocjenjuje da je DJELO unutar razdoblja od sklapanja ugovora do dana slanja obavijesti o slaboj obrtajnosti raspolagalo dostatnim podacima na osnovi kojih je, uz izložene kriterije obrtajnosti, moglo donijeti odgovarajuću odluku o tome je li neki proizvod slabo obrtajan ili nije. AZTN je dodatno izvršio uvid u 26 računa koje je stranka dostavila uz podnesak od 23. veljače 2023., a koji se odnose na isporuku u mjesecu ožujku 2022. te se doista može utvrditi da u razdoblju od sklapanja ugovora pa do obavijesti dobavljaču o slabo obrtajnim proizvodima dobavljač nije isporučivao DJELU jaja S klase, a što odgovara samom iskazu dobavljača.

AZTN je zahtjevom od 7. veljače 2023. zatražio račune [...], [...] te očitovanje o razlogu iz kojega su stornirani. DJELO je u podnesku od 23. veljače 2023. pojasnilo kako nije riječ o računima za ulaz robe već za povrat robe te je dostavilo sve zatražene račune izuzev računa [...] od 12. srpnja 2022. za koji je DJELO pojasnilo da je storniran jer je unesen pogrešan partner pa je tako račun umjesto dobavljaču [...] izdan Obrtu [...] zbog čega je u konačnici i storniran. Uvidom u dostavljene račune AZTN je utvrdio kako se računi odnose na povrat „jaja M 10/1“ i „jaja L 10/1“, a što su proizvodi na čiju slabu obrtajnost je DJELO upozorilo dobavljača i dobavljač je zatražio prodaju bez obzira na to, a čime bi onda ti povrati potpadali pod iznimku pod kojom je povrat dopušten. Naime, odredba članka 12. stavka 1. točka 7. ZNTP-a određuje da se nepoštenom trgovačkom praksom smatra praksa kojom kupac zahtijeva vraćanje i/ili vraća dobavljaču isporučene, a neprodane poljoprivredne i prehrambene proizvode, ili zahtijeva i/ili naplaćuje naknadu za zbrinjavanje takvih proizvoda ili zahtijeva i/ili naplaćuje naknadu dobavljaču za neprodane proizvode kojima je istekao rok trajanja, dok odredba članka 12. stavka 2. točke 7. ZNTP-a određuje kako se takva praksa neće smatrati nepoštenom ako je riječ o poljoprivrednom i prehrambenom proizvodu koji dobavljač prvi put isporučuje kupcu ili o proizvodu za koji dobavljač izričito traži prodaju od strane kupca, a unaprijed je pisanim putem upozoren od kupca da zbog slabog obrtaja može doći do isteka

roka trajanja toga proizvoda ili ako je riječ o novom proizvodu za koji kupac i dobavljač pisanim putem dogovaraju trajanje probnog razdoblja do najviše 120 dana, a tijekom kojega kupac ima pravo na povrat novog proizvoda.

Međutim, daljnjim uvidom u račune koji se odnose na povrat, AZTN je uočio kako se dva računa i to račun broj [...] od 24. srpnja 2022. i račun broj [...] od 31. kolovoza 2022. odnose na „jaja S 10/1“, dakle, proizvod koji nije označen kao slabo obrtajni, pa se ukazalo potrebnim utvrditi razlog povrata toga proizvoda. Slijedno tome, AZTN je u svojem zahtjevu od 28. prosinca 2023. zatražio od stranke očitovanje o razlogu povrata „jaja S 10/1“. DJELO je u svojem podnesku od 5. siječnja 2024. izjavilo kako mu je dobavljač u srpnju 2022. i u kolovozu 2022. isporučio po 72 paketa svježih jaja. Prilikom provjere primljene robe iz ovih isporuka utvrđeno je da je manji dio robe ima nedostatak (po jedan paket jaja u svakoj isporuci, neto vrijednosti po [...] kuna), odnosno da je roba oštećena pa su se stranke usmeno usuglasile o ovom nedostatku robe te sporazumjele da će se za tu robu izvršiti povrat, tj. umanjenje potraživanja dobavljača za vrijednost robe s nedostatkom.

Na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. AZTN je zatražio i očitovanje svjedoka [...], vlasnika obrta [...] o razlogu izdavanja računa broj [...] od 24. srpnja 2022. i broj [...] od 31. kolovoza 2022. Svjedok je tom prilikom naveo da je moguće da su mu jaja vraćena jer je doista uočen nedostatak na njima, ali isto tako da je moguće da je razlog povrata bio taj što su jaja ostala neprodana, a bliži im se istek roka trajanja. Svjedok je dodatno izjavio kako on sam odlučuje o količini jaja koju isporučuje DJELU pa se onda događa da pregledom prodajnih mjesta DJELA koje u pravilu sam svjedok obavlja minimalno jednom tjedno uvidi da je jajima rok trajanja pred istekom, zbog čega onda svjedok samoinicijativno, povuče svoje proizvode, odnosno DJELO mu napravi povrat takvih jaja, kako bi svjedok ta jaja eventualno prodao nekom drugome prije isteka roka trajanja. Pritom, svjedok je potvrdio kako se ovakvo postupanje primjenjuje, doduše ne često, u odnosu na sva jaja, dakle i na jaja M, L i S klase.

Iz iskaza svjedoka proizlazi da postoje slučajevi povrata neprodanih proizvoda dobavljaču zbog isteka roka trajanja, a da pri tome nisu ispunjeni uvjeti propisani odredbom članka 12. stavka 2. točke 7. ZNTP-a koji bi takve povrate činili dopuštenima. Konkretno, svjedok je potvrdio kako mu se vraćaju i neprodana jaja S klase zbog isteka roka trajanja, a DJELO ta jaja nije označilo kao proizvod zbog čijeg slabog obrtaja može doći do isteka roka trajanja. Pritom, okolnost da je povrate inicirao dobavljač nije od značaja jer razlozi zbog kojih dolazi do povrata neprodane robe dobavljaču, odnosno zbog kojih bi dobavljaču eventualno bilo u interesu da se učine povrati isporučenih, a neprodanih jaja zbog roka trajanja su irelevantni jer osim iznimki propisanih odredbom članka 12. stavak 2. točka 7. ZNTP-a nije dopušteno ugovarati ikakve druge iznimke. Stoga, čak ako i sam dobavljač inicira odnosno zahtjeva povrat prodanih proizvoda kupac ne smije odobriti takvo postupanje jer time postupaju protivno Zakonu koje je takvo postupanje zabranilo kao nepoštenu trgovačku praksu. U trenutku isporuke, vlasništvo nad proizvodom, a time i svi rizici su prešli na kupca i dobavljač na tim proizvodima nema više prava u smislu da može tražiti njihov povrat radi prodaje nekom drugom kupcu. Dobavljaču ostaju na raspolaganju drugi instrumenti, primjerice, iniciranje akcijske prodaje proizvoda, a osim toga i sam kupac može provoditi akcije bez bilo kakvog dogovora s dobavljačem, pri čemu je jedino ograničen zabranom prodaje proizvoda ispod nabavne cijene.

Iako je svjedok [...] na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. potvrdio kako mu DJELO vraća i neprodana jaja S klase zbog isteka roka trajanja, a koja jaja nisu utvrđena slabo obrtajnima pa se onda povrati ne mogu podvesti pod zakonom dopuštene iznimke, DJELU se ne može nametnuti odgovornost za generalne povrate učinjene protivno ZNTP-u, bez da se jasno utvrde oni povrati koji predstavljaju nepoštenu trgovačku praksu, a to bi u konkretnom slučaju bili povrati neprodanih jaja S klase 10/1 zbog isteka roka trajanja.

Slijedno tome, radi utvrđenja potpunog činjeničnog stanja AZTN je zahtjevom od 26. siječnja 2024. zatražio od dobavljača Obrt [...] da dostavi sve račune i s njima povezanu dokumentaciju

(otpremnice, povratnice i drugo) koja se odnosi na povrat jaja S 10/1 preuzeta od DJELA u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. prosinca 2022., iz razloga što su ostala neprodana, a bila su pred istekom roka trajanja. Ujedno je AZTN zatražio i očitovanje dobavljača o tome je li i prije sklapanja ugovora 28. veljače 2022., isporučivao jaja S 10/1 stranci ili je riječ o novom proizvodu kojega je uključio u asortiman neposredno prije povrata. Isto tako AZTN je zatražio i sve račune i s njima povezanu dokumentaciju (otpremnice, povratnice i drugo) koja se odnosi na jaja (neovisno je li riječ o jajima S, M ili L klase) koja je preuzeo od DJELA u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. prosinca 2022. iz razloga što je, nakon isporuke DJELU, došlo do puknuća/loma/oštećenja na jajima zbog čega nisu više bila podobna za daljnju prodaju u prodavaonicama DJELA.

AZTN je 15. veljače 2023. zaprimio dvije elektroničke poruke od dobavljača Obrt [...] uz koje su kao prilog dostavljeni Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda od 19. listopada 2023. te ukupno 36 računa koji se odnose na umanjena zbog povrata jaja. Od 36 navedenih računa njih 19 se odnosi na povrat jaja L klase, 11 na povrat jaja M klase i pet na povrat jaja S klase, dok se jedan račun odnosi na povrat jaja M i S klase. Iz računa se nadalje može iščitati i da je u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. prosinca 2022. DJELO vratilo dobavljaču ukupno 215 komada pakiranja jaja, od čega se 116 odnosi na L klasu, 90 na M klasu te devet na jaja S klase.

Međutim, dobavljač je samo dostavio predmetne račune bez da bi jasno pojasnio koji se računi odnose na povrat neprodanih jaja zbog isteka roka trajanja, a koji računi se odnose na povrat jaja uslijed puknuća/loma/oštećenja, a nije ni pojasnio jesu li materijalni nedostaci nastali nakon preuzimanja robe od strane DJELA ili su vraćeni prilikom isporuke. U šest računa koji se odnose na povrat jaja S klase nalaze se i računi broj [...] od 24. srpnja 2024. te [...] od 31. kolovoza 2022., dakle, isti oni računi za koje je dobavljač na usmenoj raspravi izjavio kako se možda odnose na povrat zbog istekla roka trajanja, a možda na povrate zbog materijalnih oštećenja.

AZTN je sukladno odredbi članka 10. ZUP-a dužan voditi postupak što je moguće jednostavnije, bez odgode i uz što manje troškove. S obzirom na to, AZTN je ocijenio da daljnji pokušaji pribave pojašnjenja dobavljača ne bi bili svrhoviti jer sudeći po iskazu dobavljača na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. i dostavljenoj dokumentaciji nameće se zaključak kako sam dobavljač nema saznanja niti vodi evidenciju o točnom razlogu povrata proizvoda.

Stoga, iako je AZTN utvrdio nespornim da je DJELO vraćalo proizvode dobavljaču, između ostaloga, i proizvode koji nisu utvrđeni slabo obrtajnima, u nedostatku dokumentacije koja bi ukazivala na stvarni razlog povrata pojedinog proizvoda, AZTN nije mogao nedvojbeno utvrditi da su predmetni povrati predstavljali nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 12. stavka 1. točke 7. ZNTP-a.

Međutim, što se tiče povrata zbog materijalnih nedostataka, posljedično iskazu svjedoka [...] na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024., AZTN je smatrao potrebnim u odnosu na toga dobavljača ispitati i je li moguće DJELO nametnulo nepoštenu trgovačku praksu dobavljaču na način da je zahtijevao od dobavljača i/ili ugovarao i/ili naplaćivao od dobavljača naknadu za propadanje ili gubitak prehrambenog proizvoda do čega je došlo u prostorima kupca ili nakon prijenosa vlasništva na kupca odnosno je li kupac moguće prebacio rizik svog poslovanja na dobavljača, premda do takvog propadanja ili gubitka nije došlo zbog krivnje dobavljača, a što predstavlja zabranjenu nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 4. ZNTP-a. Naime, svjedok je izjavio kako od DJELA preuzima jaja s oštećenjima, pri čemu je moguće da se oštećenja dogode prilikom transporta i ako ih sam svjedok uoči odmah reagira, međutim, po kazivanju svjedoka, moguće je i da naknadno dođe do oštećenja, on ne zna u kojem trenutku su nastali nedostaci na jajima, a to ne smatra ni bitnim, jer je u pravilu riječ o malim količinama.

Međutim, trenutak i narav oštećenja proizvoda zbog kojega DJELO vraća taj proizvod dobavljaču uz naknadu itekako su pravno bitni, jer u slučaju da je DJELO prilikom manipulacije preuzete robe samo uzrokovalo oštećenje odnosno propadanje ili gubitak proizvoda, bez krivnje dobavljača te pri tome nije riječ o skrivenom nedostatku proizvoda koji se nije mogao otkriti uobičajenim pregledom u smislu odredbe članka 404. stavka 1. ZOO-a, tada DJELO nije ovlašteno taj svoj rizik poslovanja prebaciti na dobavljača. AZTN je ocijenjujući ove okolnosti uzeo u obzir i odredbu članka 21. stavka 1. Ugovora [...] koja određuje da ako se pokaže da roba ima skrivene nedostatke koji se uobičajenim pregledom nisu mogli otkriti, DJELO će o tome obavijestiti dobavljača u roku osam dana od dana utvrđenja takvog nedostatka te je u tom slučaju dobavljač dužan na svoj trošak i rizik preuzeti robu i isporučiti ispravnu robu bez nedostatka.

AZTN je kako je već spomenuto od Obrta [...] zatražio sve račune i s njima povezanu dokumentaciju (otpremnice, povratnice i drugo) koja se odnosi na jaja koja je dobavljač preuzeo od DJELA u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. prosinca 2022. iz razloga što je, nakon isporuke DJELU, došlo do puknuća/loma/oštećenja na jajima zbog čega nisu više bila podobna za daljnju prodaju u prodavaonicama DJELA. Iz dokumentacije koju je dobavljač dostavio AZTN-u uz elektroničku poruku od 15. veljače 2024. nije moguće utvrditi razlog povrata robe, a pogotovo nije moguće utvrditi je li došlo do povrata robe koja je oštećena odnosno propala u prostorima stranke uslijed njezine manipulacije robom ili su materijalni nedostaci u vidu puknuća/loma/oštećenja na jajima postojala već u trenutku isporuke.

AZTN je ujedno razmotrio i dokumentaciju koju je DJELO dostavilo uz podnesak od 5. siječnja 2024. koja se odnosi na povrat jaja S klase s obrazloženjem da su jaja vraćena zbog oštećenja na njima koja su, po kazivanju DJELA, utvrđena prilikom provjere primljene robe i da su se stranke usmeno usuglasile o ovom nedostatku robe. Stranka je u odnosu na račun broj [...] od 24. srpnja 2022. dostavila otpremnicu [...] od 18. lipnja 2022., ispis primke kalkulacije od 11. srpnja 2022. (kalkulacija maloprodajne cijene) gdje su navedena 72 paketa svježih jaja, povratnicu kupca broj [...] u odnosu na „jaja S 10/1“ po cijeni od [...] kuna te ispis povratnice (kalkulacija DJELA za dućan broj 02029). Ujedno je stranka u odnosu na račun broj [...] od 31. kolovoza 2022. dostavila otpremnicu [...] od 9. kolovoza 2022., ispis primke kalkulacije od 9. kolovoza 2022. (kalkulacija maloprodajne cijene) gdje su navedena spomenuta 72 paketa svježih jaja, povratnicu kupca broj [...] u odnosu na „jaja S 10/1“ po cijeni od [...] kuna te ispis povratnice (kalkulacija DJELA za dućan broj 02037). Uvidom u navedene primke može se utvrditi da je DJELO 11. srpnja 2022. i 9. kolovoza 2022. preuzelo jaja S klase te da je za po jedan paket tih jaja iz svake od isporuka, neto vrijednosti po [...] kuna, izdana povratnica kupca i to 23. srpnja 2022. i 21. kolovoza 2022. Iz predmetne dokumentacije nije razvidan razlog povrata, ako je razlog doista oštećenje, nije moguće utvrditi o kakvom oštećenju je riječ i kada je oštećenje nastalo, je li moglo biti odmah vidljivo ili ne i kada je utvrđeno. Stranka je izjavila kako su oštećenja usmeno iskomunicirana s dobavljačem što znači da trenutak i narav oštećenja jaja odnosno propasti stvari očigledno nije dokumentiran između stranke i dobavljača. Iako očitovanje stranke u dijelu koji se odnosi na razlog za povrat i narav eventualnog oštećenja jaja S klase nema uporišta u materijalnoj dokumentaciji, budući da se komunikacija između stranke i dobavljača odvijala usmenim putem, AZTN nije utvrdio činjenice koje bi bile proturječne kazivanju stranke pa slijedno tome nije mogao nesporno utvrditi da je došlo do povrede nametanja nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 4. ZNTP-a.

U ovom upravnom postupku AZTN je utvrđivao ugovorene i naplaćene naknade koje je DJELO naplatilo pojedinim dobavljačima. Analizirajući ugovornu dokumentaciju u odnosu na dobavljače [...] i [...], AZTN je utvrdio da je naknada za asortiman u relativno kratkom razdoblju dva puta povećavana pa je zatražio očitovanje o razlozima za to, kako od same stranke, tako i od dobavljača. Stranka je u podnesku od 1. prosinca 2023. pojasnila kako se iznosi naknade za asortiman mogu mijenjati ovisno o sporazumu stranaka, a prvenstveno ovisno o tome koliku raširenost svog određenog proizvoda (tj. koliki minimalni asortiman) po prodajnim mjestima

DJELA, dobavljač želi ostvariti. Naime, ako dobavljač želi da se njegov asortiman drži na širem krugu (većem broju) prodajnih mjesta DJELA tada stranke ugovaraju povećanje naknade za minimalni asortiman, kao jasnu protučinidbu dobavljača u odnosu na korist iz šire dostupnosti njegovog asortimana na tržištu koju mu omogućuje DJELO. Naravno, obrnuta situacija je isto moguća pa će dobavljač platiti nižu naknadu ako je DJELO obvezano na uži minimalni asortiman tj. na uži krug svojih prodajnih mjesta koja moraju držati određenu robu dobavljača. Širina dostupnosti asortimana utvrđuje se oznakom kategorije (nivoa) prodajnog mjesta DJELA u asortimanskoj listi koju je DJELO dostavilo AZTN-u, a sukladno Jedinstvenoj kategorizaciji objekata DJELA koja je predana dobavljaču prilikom sklapanja ugovora. Dodatno je stranka na usmenoj raspravi 24. siječnja 2024. pojasnila da što je niži nivo, distribucija je veća pa je naravno onda razlog povećanja naknade upravo uslijed povećanja distribucije.

Svjedok [...], zastupnik po zakonu dobavljača [...], na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. je izjavio kako je razlog povećanju naknade za asortiman zasigurno povećanje cijena njegovih proizvoda, kao i da je naknada za asortiman u pravilu uobičajena, jer da svaki dobavljač isporučuje sve ono što bi htio nastao bi problem kod kupca na polici pa iz toga razloga naknada za asortiman ima svoju svrhu. Dobavljač [...] je u podnesku od 9. siječnja 2024. naveo kako je 1. ožujka 2022. „prebacio“ poslovanje s društva [...] na društvo [...] te su [...] s tim datumom potpisali istovjetni Ugovor koji je važio za 2021. za društvo [...], a sve kako bi bez zastoja mogli isporučivati naručenu robu pa su onda tek naknadno s DJELOM definirali dodatak osnovnog ugovora za 2022. i 2023. kojim je, između ostaloga, povećana i naknada za asortiman.

AZTN je analizirao i dokumentaciju koja se odnosi na naplaćenu naknadu za asortiman dobavljačima [...] i [...]. Iz predmetne dokumentacije proizlazi kako je od 1. siječnja 2023. do 31. listopada 2023. dobavljaču [...] obračunata i naplaćena naknada za asortiman za prvih sedam mjeseci (siječanj 2023. do srpanj 2023.), dok mu nije naplaćena naknada u mjesecu kolovozu, rujnu i listopadu 2023. iako je bilo osnove za to, a što je stranka na usmenoj raspravi objasnila administrativnim razlozima. U odnosu na dobavljača [...] iz dostavljene dokumentacije je proizlazilo da je dobavljaču od 1. siječnja 2023. do 31. listopada 2023. obračunata i naplaćena naknada za asortiman za devet mjeseci (siječanj 2023. do rujna 2023.).

Cijeneći svu raspoloživu dokumentaciju, a posebice pojašnjenje stranke koje AZTN nalazi jasnim i uvjerljivim te očitovanja dobavljača iz kojih proizlazi da je ugovorena naknada za asortiman rezultat dogovora između njih i DJELA, AZTN nije utvrdio ništa spornoga, kako u ugovaranju, tako i u naplati naknade za asortiman.

AZTN je u odnosu na dobavljače [...] i [...] ispitivao ugovornu odredbu i njezinu provedbu u pogledu naplate *cassa sconto* u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. listopada 2023. Stranka se u odnosu na dobavljača [...] očitovala o tome da nije bilo naplate predmetne naknade u promatranom razdoblju, dok je za dobavljača [...] stranka dostavila povezanu dokumentaciju i to potvrde o plaćanju i knjižna odobrenja na osnovu koje je AZTN je mogao izvršiti provjeru osnovanosti naplate *cassa sconto*. U odnosu na oba dobavljača stranka je izjavila kako su kupac i dobavljači u svojoj slobodnoj poslovnoj diskreciji ugovorile mogućnost naplate *cassa sconto* kao jedan od komercijalnih dijelova svog poslovnog odnosa. AZTN-u nije sporno da stranke imaju pravo ugovoriti *cassa sconto*, ali se spornim ukazalo to što je uočeno kako je u odnosu na dobavljača [...] ugovorena mogućnost naplate *cassa sconto* za plaćanja unutar 30 dana, a ako je riječ o dobavljaču koji isporučuje samo pokvarljive poljoprivredne i prehrambene proizvode za koje je onda rok od 30 dana ujedno i krajnji zakonski rok za plaćanje navedenih proizvoda, postavilo se pitanje opravdanosti ugovaranja naknade za plaćanje u roku koji je ionako Zakonom propisan kao obvezni rok plaćanja. Stoga je AZTN zahtjevom od 16. studenoga 2023. te ponovljenim zahtjevom od 28. prosinca 2023. zatražio račune dobavljača [...] na koje se odnose odobrenja za prijevremeno plaćanje. Stranka je zatraženo dostavila uz podnesak od 8. siječnja 2024. te je AZTN analizom cjelokupne dokumentacije utvrdio kako je

riječ o dobavljaču koji isporučuje DJELU proizvode koji ne spadaju u pokvarljive poljoprivredne i prehrambene proizvode u smislu odredbe članka 2. stavka 1. točka 4. ZNTP-a, već je riječ o ostalim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima za koje je Zakonom predviđeni rok plaćanja od 60 dana pa samim time onda ugovaranje *cassa sconta* za slučaj plaćanja u roku od 30 dana ima svoj smisao i učinak.

6.2. Utvrđene povrede ZNTP-a u vezi s ugovorima

6.2.1. Odredba o roku plaćanja ugovorena s dobavljačem Obrtom [...] protivno odredbama ZNTP-a

Odredbom članka 5. stavka 1. točke 3. ZNTP-a propisano je da ugovor između dobavljača i kupca mora, između ostaloga, sadržavati odredbu o uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

Analizom Ugovora [...] i njegovih sastavnih dijelova AZTN je utvrdio kako dobavljač Obrt [...] isporučuje DJELU svježa jaja, dakle, proizvod koji se smatra pokvarljivim sukladno odredbi članka 2. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i Pravilniku o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima („Narodne novine”, br. 93/21., 130/21. i 24/22., 21/23.; dalje u tekstu: Pravilnik).

S obzirom na to da je riječ o pokvarljivom prehrambenom proizvodu, a iz dostavljene dokumentacije nije razvidno da je kupac ugovorio s dobavljačem redovitu isporuku robe, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog proizvoda ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke odnosno ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije (članak 5. stavak 6. ZNTP-a).

Polazeći od navedene zakonske odredbe, AZTN je analizirao sadržaj Ugovora [...] kako bi utvrdio jesu li ugovoreni uvjeti i rokovi plaćanja i ako jesu na koji način su ugovoreni odnosno udovoljavaju li u svojem sadržaju zakonom propisanim zahtjevima.

Odredbom članka 25. stavka 1. Ugovora [...] određeno je da se kupac obvezuje vrijednost primljene robe platiti prodavatelju u roku predviđenom u Prilogu 3. ugovora, a koji ne može biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke ili od dana zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. Ako su predmet kupoprodaje pokvarljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi, rok plaćanja ne može biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke ili od dana izdavanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

Međutim, uvidom u Prilog 3. Ugovoru [...] - Osnovni komercijalni uvjeti za 2022. godinu, AZTN je utvrdio kako je DJELO za pokvarljive i za ostale prehrambene proizvode ugovorilo s dobavljačem rok plaćanja od 45 dana. Daljnja analiza računa dobavljača koje je stranka dostavila uz podnesak od 23. veljače 2023. pokazuje kako je ugovoreni rok plaćanja od 45 dana doista i primjenjivan u poslovanju stranke i dobavljača, jer je dobavljač rok dospijeća obveze plaćanja na računima odredio sukladno roku plaćanja koji je određen Prilogom 3. Ugovoru [...].

U podnesku od 20. listopada 2023., očitujući se o indicijama koje su bile povod za pokretanje upravnoga postupka, uključujući i indiciju da ugovor nije sastavljen u skladu s odredbom članka 5. stavka 6. ZNTP-a, stranka je izjavila kako je rok plaćanja od 45 dana koji je naveden u prilogu Ugovoru [...] posljedica nenamjerne pogreške i spleta niza objektivnih okolnosti u suradnji i komunikaciji s Obrtom [...], da je riječ o iznimci te da je DJELO ugodno surađivalo s Obrtom [...] dugo vremena i da taj dobavljač nikada nije postavljao zahtjeve za ikakvu naknadu

štete ili druge prigovore prema DJELU u odnosu na rokove plaćanja ili općenito suradnju. Dodatno je stranka naglasila kako činjenica da odredbe o rokovima isporuke ili plaćanju u ugovorima s predmetnim dobavljačima nisu bile sasvim izričite u ugovorima, ne znači da je između dobavljača i DJELA bilo ikakvog nerazumijevanja ili spora oko samih rokova, a da sam ugovor s Obrtom [...] ne može revidirati u smislu da precizira rok plaćanja za pokvarljive proizvode od 30 dana iz razloga što više ne surađuje s tim dobavljačem budući da je početkom 2023. izvršena korporativna podjela s odvajanjem DJELA, te je osnovano novo društvo DJELO VODICE d.o.o., OIB: 11279847062, Put Gaćezeza 5A, Vodice (dalje u tekstu: DJELO VODICE) koje je temeljem plana podjele preuzelo suradnju s ovim dobavljačem, kao i određenim drugim ranijim dobavljačima DJELA.

U pogledu prestanka ugovora, stranka je na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. navela kako je suradnja s Obrtom [...] prestala danom podjele društva 20. ili 21. travnja 2023. Uvidom u javno dostupne podatke iz sudskog registra u odnosu na trgovačko društvo DJELO razvidno je kako je 20. travnja 2023. objavljen upis podjele subjekta upisa na osnovi rješenja Trgovačkog suda u Zadru, stalna služba u Šibeniku poslovni broj Tt-23/1749-2 od 19. travnja 2023., a ujedno je i dobavljač u svojem očitovanju od 15. siječnja 2024. naveo kako počev od 1. svibnja 2023. svoje proizvode ne isporučuje više DJELU, već DJELU VODICE. Slijedom navedenog, AZTN uzima 20. travnja 2023. kao dan prestanka Ugovora [...].

U svojoj pisanoj obrani stranka je ponovila identične tvrdnje, pri čemu nije osporila utvrđenja AZTN-a u pogledu sadržaja sporne ugovorne odredbe i trajanja povrede, ali smatra da povredu relativizira okolnost da je dobavljač bio zadovoljan s poslovnom suradnjom i da nije prigovarao sastojku ugovora koji je u svojem sadržaju protivan odredbama ZNTP-a, niti je postavljao ikakve zahtjeve za naknadu štete.

Odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a izričito su propisani zahtjevi u pogledu sadržaja ugovora između kupca i dobavljača, pri čemu je stavkom 6. toga članka poseban naglasak stavljen upravo na specifikaciju uvjeta i rokova plaćanja u slučaju isporuke pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda.

Jedina iznimka od odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a predviđena je odredbom članka 6. toga zakona te propisuje izuzeća od ugovaranja između dobavljača i kupca koja se odnose na slučajeve kada se proizvodi kupuju na temelju javno objavljenih uvjeta ili ako dobavljač isporučuje proizvode kupcu koji je zadruga i/ili proizvođačka organizacije čiji je član dobavljač, a statut odnosno osnivački akt sadrži sve odredbe iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a.

Pored tih izuzeća, ZNTP ne predviđa, ni razloge, ni uvjete pod kojima bi kupac eventualno bio izuzet od obveze da sa svojim dobavljačima posluje na osnovi ugovora u pisanom obliku sastavljenog u skladu s odredbom članka 5. ZNTP-a. Stoga, eventualno razumijevanje DJELA i njegovog dobavljača oko drugačijeg roka plaćanja, subjektivni dojam dobavljača oko poslovne suradnje te moguće ne prigovaranje postupanju stranke nisu elementi koji mogu opravdati odstupanje od prisilne pravne norme, niti su od utjecaja za ocjenu ispunjava li postupanje stranke obilježja nepoštene trgovačke prakse zabranjene Zakonom.

S obzirom na to da iz dostavljene ugovorne dokumentacije jasno proizlazi kako je stranka ugovorila rok plaćanja za isporučene pokvarljive prehrambene proizvode suprotno odredbi članka 5. stavka 1. točke 3. i stavka 6. ZNTP-a, AZTN utvrđuje kako navedena ugovorna odredba o roku plaćanja u svojem sadržaju predstavlja nametanje nepoštene trgovačke prakse sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a, budući da pisani ugovor između kupca i dobavljača nije sastavljen u skladu s odredbama Zakona. Takvu nepoštenu trgovačku praksu DJELO je nametalo dobavljaču Obrt [...] kroz čitavo vrijeme trajanja ugovora, u razdoblju od 28. veljače 2022. do 20. travnja 2023.

6.2.2. Poslovanje na osnovi ugovora koji ne sadrži parametre potrebne za određivanje odnosno izračun cijene

Odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a određeno je kako ugovor između kupca i dobavljača mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke i mora sadržavati, između ostalog i odredbu o cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene.

Odredba članka 3. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] određuje da se cijena proizvoda koji su predmet ugovora formira prema trenutno važećim tržišnim cijenama proizvoda koji se definiraju prilikom isporuke proizvoda.

Formulacija prema kojoj cijena nije određena u fiksnom iznosu, već se određuje kao trenutno važeća tržišna cijena, sama po sebi ne bi bila zabranjena pod uvjetom da je jasno određeno na koji način će se utvrditi tržišna cijena. Naime, odredba članka 5. stavka 2. ZNTP-a određuje kako cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda može biti određena u fiksnom iznosu, a može se odrediti i/ili izračunati zbrajanjem različitih faktora koji moraju biti utvrđeni u ugovoru, a koji primjerice mogu uključivati tržišne pokazatelje koji se odnose na promjene tržišnih uvjeta, isporučene količine te kvalitete ili sastav isporučenih proizvoda.

Iščitavajući dalje predmetnu odredbu članka 3. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] razvidno je kako je ugovoreno da se tržišna cijena za proizvode definira tjedno i usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba.

AZTN je zahtjevom od 5. siječnja 2023. u odnosu na Ugovor [...] zatražio od stranke dostavu cjelokupne dokumentacije koja je u smislu odredbe članka 3. Ugovora [...] bila podloga za određivanje cijena za svaku od izvršenih isporuka. U očitovanju od 20. siječnja 2023. stranka je izjavila kako se cijene voća i povrća mijenjaju svaki tjedan (nekad i više puta tjedno) ovisno o ponudi i potražnji proizvoda, vremenskim uvjetima, dobu godine. Ujedno je stranka dostavila VIP cijene za 23. tjedan, ali za 2021., odnosno za razdoblje od 7. lipnja 2021. do 13. lipnja 2021. te cjenike različitih dobavljača ponovno iz 2021., ali ne i cjenik promatrane dobavljačice OPG [...].

Iako dostavljena dokumentacija nije relevantna za određivanje cijene proizvoda OPG [...] koji se isporučuju sukladno ugovoru sklopljenom 28. veljače 2022., AZTN ju je analizirao kako bi utvrdio odnosno shvatio metodologiju kojom je cijena određivana. Uzevši za primjer mladi krumpir kao jedan od artikala navedenih na dostavljenim cjenicama različitih dobavljača za razdoblje od 7. lipnja 2021. do 13. lipnja 2021., AZTN je uočio kako je cijena mladog krumpira na cjeniku [...] [...] kn/kg, kod [...] [...] kn/kg, kod [...] [...] kn/kg, kod [...] [...] kn/kg i [...] kn/kg, što su oscilacije od 32% od najniže cijene u ponudi tijekom istog tjedna.

Potrebno je naglasiti kako u Republici Hrvatskoj u skladu s odredbama Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20., 52/21. i 152/22.) djeluje Tržišni cjenovni informacijski sustav u poljoprivredi (dalje u tekstu: TISUP) kao informacijski sustav za prikupljanje i obradu podataka o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda s domaćeg reprezentativnog tržišta. Riječ je o sustavu koji obrađuje podatke o cijenama i količinama za dvanaest grupa proizvoda, a podaci se prikupljaju od obveznika dostave podataka koji su definirani Pravilnikom o prikupljanju podataka i izvješćivanju o cijenama poljoprivredno-prehrambenih proizvoda („Narodne novine“, broj 55/23.) i to: *tjedno* za mliječne proizvode, perad i jaja, goveđe, svinjske i janjeće trupove, žitarice i uljarice, voće i povrće na veletržnicama, tržnicama i u prodavaonicama, voće i povrće nacionalne proizvodnje, banane i maslinovo ulje; za stoku, meso i mesne prerađevine na stočnim sajmovima i otkupnim mjestima i u mesnicama *svaka dva tjedna*, a u mesnim industrijama *svaka dva mjeseca*; *mjesečno* za sirovo mlijeko, šećer i agrarne inpute (stočna hrana) te godišnje za duhan. Budući da dinamika promjene cijena, ponude i potražnje te dostupnost informacija varira s obzirom na grupu

proizvoda, utvrđena je različita dinamika izrade i publiciranja izvještaja s odgovarajućim analizama tržišta i dodatnim informacijama za svaku grupu proizvoda zasebno (za voće i povrće dinamika izrade je mjesečno). Cijene na veletržnicama su veleprodajne i u njih nije uključen porez na dodanu vrijednost (Izvor: <https://tisup.mps.hr>). Uvidom u javno dostupne podatke objavljene na TISUP-u može se utvrditi kako je za svaki pojedini proizvod na pojedinoj veletržnici pa tako i onoj u Zagrebu prikazana minimalna, maksimalna i prosječna cijena. Nadalje, razvidno je i kako je cijena mladog krumpira u razdoblju od 7. lipnja 2021. do 13. lipnja 2021. na veletržnici u Zagrebu varirala od minimalno 5,00 kn/kg do maksimalno 6,00 kn/kg, odnosno u prosjeku cijena je iznosila 5,50 kn/kg. Mladi krumpir je uzet samo kao primjer, kod ostalih proizvoda (voće i povrće) je slična situacija.

Međutim, iz sporne ugovorne odredbe nije uopće jasno uzima li u obzir DJELO, kada govori o cijeni na hladnjačama Zagreba, cijene iz TISUP-a ili mu je polazište za cijene bio neki drugi izvor i ako da, koji bi to izvor bio i kako su ti podaci dostupni kupcu i dobavljaču. Uočene oscilacije u cijenama dobavljača jasno ukazuju na to da vezivanje cijene uz cijene na hladnjačama Zagreba nije dovoljno precizna odrednica budući da nije naznačeno kako se utvrđuju cijene na hladnjačama Zagreba, a imajući u vidu razlike u cijenama kod različitih dobavljača nejasno je je li kod usporedbe s cijenama na hladnjačama relevantna maksimalna, prosječna ili minimalna cijena, kao niti koje razdoblje će se uzeti kao mjerodavno, primjerice ako je isporuka 1. lipnja 2022., utječe li na određenje tržišne cijene proizvoda, cijena proizvoda na hladnjačama Zagreba u tjednu koja je prethodio isporuci ili cijena u tjednu isporuke i kako je onda ta cijena obznanjena, a poglavito nije razvidno kako se ta cijena izračunava odnosno koji su uopće parametri potrebni za konačan izračun cijene.

AZTN je 7. veljače 2023. ponovio zahtjev DJELU da dostavi sve cjenike dobavljačice OPG [...] ili drugu odgovarajuću dokumentaciju o cijenama u promatranom razdoblju, odnosno pisano očitovanje ako takva dokumentacija ne postoji. Stranka je u podnesku od 23. veljače 2023. izjavila kako se cijene s tom dobavljačicom dogovaraju na dnevnoj bazi prilikom narudžbe, jer dolazi do svakodnevnih promjena na tržištu ovisno o raznim parametrima ponude i potražnje i da ne postoji pisana dokumentacija, već se cijene dogovaraju usmenim putem prilikom narudžbe.

S obzirom na to da AZTN-u nije dostavljena bilo kakva dokumentacija iz koje bi bilo razvidno da je cijena predmetom naknadnog dogovora između DJELA kao kupca i dobavljača, a s druge strane u ugovoru, niti je određena cijena, niti je, po tumačenju AZTN-a, cijena određiva na način da su propisani parametri koji omogućuju nedvosmislen objektivni izračun cijene, AZTN je zatražio očitovanje o načinu određenja cijena od dobavljača OPG [...] i OPG [...].

Dobavljačica OPG [...] je, na upit AZTN-a o tome na koji način su kupac i dobavljač dogovarali cijenu proizvoda, tko je određivao cijenu proizvoda te na temelju kojih kriterija se formirala cijena proizvoda u podnesku od 16. siječnja 2024. izjavila kako je cijenu formiralo DJELO, a na dobavljačici je bilo da tu cijenu prihvati ili ne, ako je ne prihvati, isporuke ne bi niti bilo.

U odnosu na dobavljača OPG [...] stranka je dostavila cjenik od 1. ožujka 2022. potpisan po dobavljaču za proizvod blitva i rajčica, međutim, u ugovoru nije navedeno da se cijena određuje prema tome cjeniku, već je navedeno da se cijena formira prema trenutno važećim tržišnim cijenama koje se definiraju tjedno i usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba, osim toga, budući da je DJELO izjavilo da se cijene voća i povrća mijenjaju svaki tjedan (nekad i više puta tjedno) ovisno o ponudi i potražnji proizvoda, nužno je bilo utvrditi kako su određivane cijene kod svake isporuke, jesu li pri tome bile od utjecaja cijene na hladnjačama Zagreba i ako da, koji se točno parametri uzimaju prilikom usporedbe s cijenama na hladnjačama Zagreba te kako su DJELO i dobavljač upoznati s cijenama na hladnjačama Zagreba. OPG [...] je u podnesku od 5. veljače 2024. izjavio kako je po njegovom saznanju DJELO na dnevnoj bazi primalo cjenik od nekoga s hladnjača i to je bila cijena koja mu je ponuđena, DJELO je imalo

cjenik, dok sam dobavljač nije imao saznanja o cijeni na hladnjači te je samu cijenu određivalo DJELO.

Kako iz očitovanja OPG [...] i OPG [...] proizlazi da ni jedan od tih dobavljača nije imao utjecaja na određenje cijene svojih proizvoda, već je tu cijenu formirala isključivo stranka, bilo je nužno utvrditi kojih se onda kriterija stranka pridržavala prilikom formiranja takve cijene i jesu li takvi kriteriji unaprijed ugovorom određeni kako bi dobavljač znao temeljem čega će se u trenutku isporuke određivati cijena njegovih proizvoda.

AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. zatražio od stranke da pojasni navod da se „tržišna cijena definira tjedno i usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba“. U odnosu na navedeno, stranka je izjavila kako to konkretno znači da joj tjedno njezini dobavljači koji prodaju robu na hladnjačama Zagreba dostavljaju cjenike proizvoda i za stranku su ti cjenici njezinih dobavljača referentno polazište s kojima ulazi u pregovore s dobavljačima koji joj nude proizvode odnosno vrednuje njihove ponude. Znači, ako bi dobavljač stavio ponudu s cijenom koja bi značajno odstupala od cjenika ostalih dobavljača stranci takva ponuda ne bi bila prihvatljiva. Konkretno svi dobavljači, uključujući i OPG [...], su ti koji stavljaju ponudu s uključenom cijenom te DJELO i dobavljač usuglašavaju konačnu cijenu. Izostanak pisane dokumentacije koja bi pokazala da je dobavljač imao ikakvog saznanja ili utjecaja na određivanje cijene, stranka je obrazložila time da se često događaju situacije da s dobavljačima komunicira putem telefona pa onda naravno neće niti postojati takva ponuda u pisanom obliku.

S obzirom na to da je stranka navela da OPG [...] ne prodaje robu na hladnjačama Zagreba, na upit AZTN-a o tome kako onda ta dobavljačica zna kolika je cijena na hladnjačama Zagreba, stranka je navela kako je nedvojbeno da dobavljačica prodaje svoje proizvode i drugim kupcima te je upoznata s time kako se kreće cijena pojedinog proizvoda.

Na poseban upit AZTN-a o tome je li moguća situacija da cijena na hladnjačama Zagreba nije istovjetna cijeni iz cjenika koje stranka zaprimi od svojih dobavljača i koje uzima kao okvir za usuglašavanje cijena, stranka navodi da je to moguće, da u slučaju da joj dobavljač dođe s drukčijim podatkom o cijenama stranka bi uzela kao mjerodavan podatak o cijeni na hladnjačama Zagreba koje je dobila od svojih dobavljača.

Stranka je posebno naglasila kako dobavljačica OPG [...] nikada nije imala upit oko predmetne ugovorne odredbe, da je imala mogućnost tražiti od stranke podatke vezane uz cijenu, a do sada to nikada nije činila pa ako ugovornim stranama nije sporno na koji način se određuje cijena stranci je nejasno zašto bi isto bilo AZTN-u. Nadalje, stranka je istaknula kako predmetnu odredbu AZTN ne smije prekruto tumačiti, da su stranka i dobavljač ugovorili kriterije koji će biti mjerodavni za određivanje cijene u trenutku stavljanja ponude i da su dobavljači zasigurno upoznati koje su cijene na hladnjačama Zagreba.

AZTN se s ovakvim razmišljanjem stranke ne može složiti. Naime, okolnost da dobavljač eventualno ne reagira na nepoštenu trgovačku praksu ne čini tu praksu onda dopuštenom, niti daje pravo kupcima, uključujući i DJELO, odstupati od odredaba Zakona. Ugovorna odredba mora biti jasna u smislu da neovisno od toga tumači li je AZTN ili stranka ili dobavljač ili netko treći, iz sadržaja odredbe mora se moći iščitati način određivanja odnosno izračuna cijene poljoprivrednog odnosno prehrambenog proizvoda. Utvrđeno činjenično stanje pokazuje da cijena nije određena brojčanim iznosom, a način određenja cijene nije dovoljno jasan, budući da izračun tržišne cijene tjedno i usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba nije prihvatljiv način određenja cijene, jer ne nudi ključne kriterije potrebne za objektivan izračun same cijene. Stranka u ugovoru vezuje cijenu uz cijenu na hladnjačama Zagreba, međutim, u praksi taj kriterij u konačnici ni ne uzima u obzir. Naime, iz iskaza stranke nesporno proizlazi da za nju i nije od interesa podatak kolika je cijena na hladnjačama Zagreba u smislu da se gleda cijena svih dobavljača koji svoju robu prodaju na hladnjačama Zagreba, već su za stranku mjerodavni samo podaci koje dobije od dijela dobavljača koji posluju na hladnjačama Zagreba i to onog

dijela dobavljača od kojih stranka kupuje robu i s kojima se nalazi u poslovnom odnosu. Dobavljači stranke ne čine sve dobavljače na hladnjačama Zagreba pa ako ugovor određuje da se tržišna cijena formira usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba, tada nije opravdan postupak stranke da cijenu određuje na osnovi usporedbe cijena samo svojih dobavljača. Ujedno je nejasno kako bi stranka temeljem te usporedbe, slijedeći samo ugovornu odredbu, uspjela formirati konačnu cijenu dobavljačima OPG [...] i OPG [...], budući da ugovornom odredbom nije postavljeno mjerilo koju će cijenu stranka uzeti kao referentnu kod formiranja konačne cijene - uzima li u obzir najvišu cijenu, najnižu, ili pak, prosjek cijena svih svojih dobavljača. Jednako tako, nije definirano hoće li kod određenja tržišne cijene koja se formira tjedno biti mjerodavna usporedna cijena na hladnjačama Zagreba u tom tjednu, u tjednu koji prethodi isporuci ili neki drugi period.

Stranka u pisanoj obrani nije opovrgnula utvrđenja AZTN-a oko nejasnog sadržaja ugovorne odredbe na način da je ponudila obrazloženje odnosno dokaz da je cijena određena ugovorom odnosno da se cijena može odrediti i/ili izračunati zbrajanjem faktora koji su navedeni u ugovoru u smislu odredbe članka 5. stavka 2. ZNTP-a. Upravo suprotno tome, stranka u pisanoj obrani ističe kako je dovoljno da se ugovorom odredi način na koji će stranke utvrditi konačnu cijenu, primjerice da utvrde okvir za cijenu, a da narav načina nije ograničen Zakonom i da AZTN ne može određivati kako treba glasiti ugovorna odredba jer time strankama oduzima svu ugovornu dispoziciju o načinu na koji će oni međusobno utvrditi odredbe bitne za ugovorni odnos.

ZNTP je pravni propis koji je kogentne naravi pa se u tom smislu autonomija ugovornih stranaka na koju se DJELO poziva treba promatrati kroz iznimku sadržanu u odredbi članka 2. ZOO-a. Naime, nije sporno da je jedno od osnovnih načela ZOO-a da sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, međutim, istim člankom zakona kojim se strankama daje takva sloboda ugovaranja postavlja se i njezino ograničenje prema kojem sudionici u prometu obvezne odnose ne mogu uređivati suprotno Ustavu, prisilnim propisima i moralu društva. Dakle, javni poredak kojeg čini Ustav, prisilni propisi i moral društva predstavlja granice stranačke autonomije, odnosno slobode pri zasnivanju i uređivanju privatnopravnih odnosa. Kad bi se načelo autonomije stranaka primjenjivalo neograničeno, ugovorne strane koje zasnivaju pravni odnos ili se u njemu nalaze, mogle bi povrijediti javni interes i poredak, iako je riječ o njihovom međusobnom odnosu.

Slijedom toga ako je ugovor jedini dokument koji se referira na cijenu tada takav ugovor mora sadržavati odredbu o cijeni i/ili načinu određenja odnosno izračuna cijene pri čemu ZNTP, kao prisilan propis, u odredbi članka 5. stavaka 1. i 2. ZNTP-a ne govori o tome da stranke u ugovoru trebaju odrediti „okvirnu cijenu“, već izrijekom određuje da cijena mora biti ugovorena ili u fiksnom iznosu ili barem određiva na način da se propišu parametri koji omogućuju nedvosmislen objektivan izračun. Stoga, AZTN ne može prihvatiti tvrdnju stranke o tome da ima potpunu slobodu odlučivati o tome kakva će biti ugovorna odredba o cijeni budući da u smislu Zakona ugovorno određenje cijene znači definiranje novčanog iznosa odnosno metode izračuna toga iznosa kojeg će dobavljač dobiti za svoju robu. Slijedom tome odredba koja određuje da će stranke naknadno dogovoriti cijenu vodeći računa o cijenama proizvoda na hladnjačama Zagreba nije odredba koja udovoljava zahtjevu iz ZNTP-a.

Dodatnu težinu nosi činjenica da su oba dobavljača OPG [...] i OPG [...] izjavila kako cijenu određuje isključivo stranka, a da je na dobavljačima bilo da prihvate tu cijenu koju je stranka odredila, jer u suprotnom ne bi došlo do prodaje proizvoda.

To samo po sebi nije nepoštena trgovačka praksa ako je pri tome način određenja odnosno izračuna te cijene ugovorom jasno određen i ako su propisani parametri koji omogućuju nedvosmislen objektivan izračun i koji su svakako odvojeni od slobodne volje ili bilo kakvog djelovanja kupca kao jedne od ugovornih strana. Po ocjeni AZTN-a tome ovdje nije slučaj, jer čak i da se pribave cjenici svih dobavljača na hladnjačama Zagreba u određenom razdoblju,

slijedeći samo ugovornu odredbu tržišna cijena se ne bi mogla definirati usporedno s cijenama na hladnjačama Zagreba i dobavljač na temelju ugovorne odredbe ne može znati koji parametri će utjecati na konačno određenje cijene i nema načina da makar i okvirno stekne dojam o cijeni svojega proizvoda. Pritom, okolnost da dobavljač prodaje robu i drugim kupcima, na što upire DJELO, ne može služiti kao opravdanje u smislu da dobavljač onda zna kako se kreću cijene jer dobavljač mora s cijenom odnosno načinom određenja cijene biti upoznat ugovorom s DJELOM, a ne na temelju svojeg poslovanja s drugim kupcima.

Da ugovorna odredba ne omogućuje izračun cijene i da u konačnici stranka na temelju te odredbe nije niti definirala cijenu potvrdila je i sama stranka u pisanoj obrani kada težište s ugovora prebacuje na navodne naknadne dogovore između stranke i dobavljača, tvrdeći kako je cijena utvrđivana na Zakonom propisani način jer postoji formalni ugovor koji daje *okvir*, a kupac i dobavljač onda naknadno dogovaraju konkretnu cijenu za svaku narudžbu na način da DJELO iznese pisanu ponudu dobavljačima koji je onda prihvate ili ne.

Ovakvu tvrdnju stranke o tome da je konačna cijena stvar naknadnog dogovora između stranke i dobavljača, AZTN ne može prihvatiti imajući u vidu cjelokupno utvrđeno činjenično stanje. Ponajprije, iz izjave oba dobavljača kojima AZTN poklanja vjeru proizlazi da je stranka jednostrano odredila cijenu koju bi onda ponudila dobavljačima, a na njima je bilo da tu cijenu prihvate ili ne, osim toga AZTN je vodio računa i o tome da, iako se stranka u pisanoj obrani opetovano poziva na neke pisane ponude cijene koje je stavljala dobavljačima, tijekom upravnog postupka, iako zatražena, stranka nije dostavila bilo kakvu drugu dokumentaciju izuzev ugovora koja bi se odnosila na cijenu, pa tako ni pisane ponude koje je navodno upućivala dobavljačima. S tim u vezi, AZTN još jednom ukazuje da je zahtjevom od 7. veljače 2023. zatražio od stranke dostavu svih cjenika dobavljača OPG [...] ili drugu odgovarajuću dokumentaciju o cijenama u promatranom razdoblju, odnosno pisano očitovanje ako takva dokumentacija ne postoji, na što je stranka u svojem podnesku od 23. veljače 2023. odgovorila da se sve cijene navedenog dobavljača dogovaraju na dnevnoj bazi prilikom narudžbe *i da ne postoji pisana dokumentacija već se cijene dogovaraju usmenim putem prilikom narudžbe*. Dodatno je stranka i na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. na pitanje o tome iz kojeg razloga AZTN-u nije dostavljena dokumentacija iz koje je razvidno ugovaranje cijene u svakom pojedinom slučaju, navela da se često dešavaju situacije da s dobavljačima komunicira i putem telefona, pa onda naravno neće niti postojati takva ponuda u pisanom obliku.

S obzirom na navedeno, neosnovane su tvrdnje stranke iz pisane obrane o tome da AZTN inzistira na nekom sadržaju ponude u smislu da zahtijeva da na ponudi piše da dobavljači mogu pregovarati o cijeni ili da je ponuđena cijena dana u nekom rasponu odnosno da inzistira da je nužna pisana potvrda svake ponude cijene između DJELA i kupca. AZTN se uopće nije upuštao u ocjenu sadržaja ponude s cijenama iz jednostavnog razloga, a taj je da stranka tijekom postupka nije dostavila niti jedan dokument koji bi se mogao smatrati pisanom ponudom cijene na koju se stranka poziva u pisanoj obrani pa s obzirom na to i činjenicu da je sama stranka tijekom upravnog postupka navela da, izuzev ugovora, ne postoji bilo koja druga dokumentacija oko cijene i da se cijena u pravilu dogovara usmenim putem, AZTN u ovom dijelu ocjenjuje bespredmetnom raspravu oko sadržaja dokumenta kojega stranka nikada nije ni dostavila.

Ako cijena nije određena samim ugovorom, a što stranka i ne spori, tada je nužno da su stranka i dobavljač naknadno, ali prije isporuke, u pisanom obliku dogovorili cijenu, a za što stranka nije dostavila bilo kakav dokaz, te je u više navrata izrijeком potvrdila da je cijena dogovorena usmenim putem. Kako iz toga proizlazi da je ugovor jedini pisani trag koji spominje cijenu, a budući da promatrani ugovori ne sadrže odredbu o cijeni koja bi bila određena u fiksnom obliku niti omogućuju nedvosmislen objektivni izračun cijene u smislu da se cijena može odrediti i/ili izračunati zbrajanjem faktora koji su utvrđeni u ugovoru, AZTN zaključuje da je stranka poslušajući na osnovi takvih ugovora svojim dobavljačima OPG [...] i OPG [...] nametnula

nepoštenu trgovačku praksu sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 2. ZNTP-a.

DJELO je na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. izjavilo kako poslovna suradnja s dobavljačem OPG [...] više ne traje, budući da je nastavljena s [...] i [...], pri tome se nije moglo očitovati o tome kada je prestao ugovor. Dobavljačica je u podnesku od 16. siječnja 2024. potvrdila kako ugovor nije više na snazi navevši da je zadnja isporuka prema DJELU bila 12. rujna 2022. pa taj datum AZTN uzima kao dan prestanka poslovne suradnje. DJELO je tijekom upravnog postupka obavijestilo AZTN kako s dobavljačem OPG [...] ima novi ugovor sklopljen 19. listopada 2023. Uvidom u taj ugovor AZTN je utvrdio kako sporna odredba nije više sadržana u njemu te je cijena određena cjenikom dobavljača koji je sastavni dio ugovora.

S obzirom na navedeno, AZTN utvrđuje kako je DJELO nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 2. ZNTP-a nametalo dobavljačici OPG [...] od 28. veljače 2022. do 12. rujna 2022. i dobavljaču OPG [...] od 1. ožujka 2022. do 18. listopada 2023.

6.2.3. Izostanak obvezne ugovorne odredbe o roku isporuke poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda

Odredba o uvjetima i roku isporuke određena je člankom 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a kao obvezan sastojak ugovora između kupca i dobavljača. Analizirajući ugovornu dokumentaciju DJELA u odnosu na dobavljače Obrt [...] i Obrt [...], AZTN je utvrdio kako je riječ o ugovorima istovjetnoga sadržaja koji u odredbama članka 17. do 21. propisuju uvjete isporuke. Međutim, sam rok isporuke nije decidirano ugovoren, već je u pogledu njega i to Prilogom 3. - Osnovni komercijalni uvjeti za 2022. godinu, kao sastavnim dijelom Ugovora [...] i Ugovora [...], samo određeno da se rok isporuke dogovora s članicom odnosno dobavljačem.

DJELO je u podnesku od 21. travnja 2023. izjavilo kako ugovorno dobavljača ništa ne obvezuje što se tiče roka isporuke, da se sve to dogovara s dobavljačem ovisno o potrebama i mogućnostima dobavljača i kupca, kao i o dobu godine.

S obzirom na to da su analizirana dokumentacija u odnosu na dobavljače Obrt [...] i Obrt [...], kao i očitovanje DJELA, ukazivali na to da kupac i dobavljač nisu ugovorili rok isporuke u pisanom obliku, prije isporuke, a kako to nalaže odredba članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, AZTN je utvrdio kako postoji indicija koja upućuje na moguće nametanje nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, budući da ugovor između kupca i dobavljača nije sastavljen u skladu s odredbama ZNTP-a.

Kako je riječ o istovjetnim ugovorima, u ovom upravnom postupku bilo je potrebno utvrditi postoji li još dobavljača s kojima DJELO posluje na osnovi ugovora koji su u sadržaju istovjetni Ugovoru [...] i Ugovoru [...], dakle ugovorima koji izriekom ne određuju rok isporuke, već sadrže samo navod da će se DJELO i dobavljač o tome dogovoriti, a zatim je bilo potrebno utvrditi je li i na koji način DJELO postiglo dogovor s tim dobavljačima oko roka isporuke, a sve s ciljem ocjene o tome je li onda takav naknadni dogovor ispunio uvjete propisane Zakonom u pogledu forme i trenutka u kojemu mora uslijediti.

AZTN je zahtjevom od 16. kolovoza 2023. zatražio popis svih dobavljača s kojima je DJELO poslovalo u razdoblju od 1. ožujka 2022. pa do 21. kolovoza 2023., kao dana zaprimanja zahtjeva, na osnovi ugovora koji su u svojem sadržaju istovjetni Ugovoru [...] i Ugovoru [...]. Uz podnesak od 11. rujna 2023. DJELO je dostavilo popis iz kojega proizlazi da je poslovalo u navedenom razdoblju s još dodatnih 98 dobavljača na osnovi ugovora istovjetnih u sadržaju Ugovoru [...] i Ugovoru [...], što znači da je ukupno 100 takvih dobavljača.

Dodatno, imajući u vidu da je AZTN u ispitivanje uključio deset dodatnih dobavljača koje je odabrao metodom uzorka, AZTN je sagledao dostavljeni popis u korelaciji s dostavljenom ugovornom dokumentacijom za daljnjih deset dobavljača te je na osnovi uzorka utvrdio kako podaci iz dostavljenog popisa odgovaraju ugovornoj dokumentaciji iz koje proizlazi da DJELO i s dobavljačima [...], [...], Obrt [...], [...], [...], [...] i [...] posluje na osnovi ugovora koji su sadržajno istovjetni ugovorima s dobavljačima Obrt [...] i Obrt [...], dakle, ugovora u kojem nije izričito naveden rok isporuke.

U podnesku od 11. rujna 2023. DJELO je dalo pojašnjenje u pogledu načina određivanja roka isporuke navodeći kako se rok isporuke po pojedinoj narudžbi dogovara s dobavljačima putem pojedine narudžbe koja se izdaje i bilježi u informatičkom sustavu DJELA te da komunicira s dobavljačima na nekoliko načina, ovisno o praksi i objektivnim okolnostima (papirnatu – izravnim uručivanjem odnosno dostavom, elektronički - putem tzv. EDI sustava ili slanjem elektroničkom poštom ili, u pojedinim slučajevima na poticaj samih dobavljača, porukama putem telefona).

DJELO je posebno naglasilo da se navedena činjenica pisane narudžbe tj. pisanog prethodnog utvrđenja roka isporuke s dobavljačima odnosi na sve njegove dobavljače iz popisa dobavljača koje je DJELO dostavilo uz podnesak od 11. rujna 2023., dakle svih 98 dobavljača, kao i na Obrt [...] te Obrt [...].

Samo vrlo iznimno, po kazivanju DJELA, moglo se dogoditi da se pojedina narudžba s rokom isporuke ne izda dobavljaču pisanim putem, ali to se moglo dogoditi samo u odnosu na nekoliko dobavljača koji isporučuju nekoliko specifičnih kategorija proizvoda kao što su svježa jaja, posebice kod Obrta [...] i Obrta [...], kada dobavljači samoinicijativno dođu do otkupnog mjesta DJELA i ponude određenu isporuku koja će biti odmah moguća. U tim slučajevima, ponuda dobavljača, narudžba DJELA i isporuka robe DJELU događaju se upravo jedna za drugom, bez odgode, isti dan. U takvim okolnostima, radi očite praktičnosti i smanjenja troškova administracije, sporazumno je između DJELA i takvih dobavljača bilo da DJELO narudžbu izvrši usmenim putem (izravno ili telefonski), s rokom isporuke načelno isti dan te dobavljač prihvati takvu narudžbu usmeno, odnosno konkludentno time što (odmah) isporuči robu sukladno takvoj narudžbi. DJELO je pritom naglasilo kako i kod takvih dobavljača izdaje narudžbe pisanim putem.

Iz ovakvog očitovanja stranke proizlazi nekoliko utvrđenja. Ponajprije, razvidno je kako stranka ne osporava činjenicu da samim ugovorom kojega je sklopila s dobavljačima nije ugovorila rok isporuke, budući da se taj rok, kako to izjavljuje stranka, dogovara naknadno, sa svakom pojedinom narudžbom dobavljaču. Nadalje, jasno se iščitava i činjenica da stranka smatra da je rok isporuke ugovorila u pisanom obliku s dobavljačem tako što je dobavljaču iskomunicirala svoju narudžbu pisanim putem. Jednako tako, razvidno je i kako povratno očitovanje dobavljača u pisanom obliku o roku isporuke iz narudžbe nije uopće bitan element poslovanja između stranke i dobavljača, jer se smatra da je dobavljač, isporučivši robu, konkludentno izrazio i svoj pristanak. Štoviše, stranka je svojim podneskom od 20. listopada 2023. obavijestila AZTN kako je počela primjenjivati model doradenog ugovora koji sadrži osnovne uvjete suradnje, dok se konkretne prodaje proizvoda obavljaju temeljem konkretnih ponuda dobavljača odnosno narudžbi DJELA koje se prihvaćaju od strane dobavljača na jedan od ugovorno utvrđenih načina, na primjer pisanim putem, ali i konkludentno, izvršenjem narudžbe prema njenim uvjetima jer da upravo takav model suradnje odgovara okolnostima dinamične i nužno fleksibilne suradnje u industriji proizvodnje i prodaje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Dakle, stranka je izrazila namjeru da i u budućem poslovanju s dobavljačem pisane formu ugovora nadomješta usmenim dogovorima i konkludentnim radnjama. Na koncu, ono što je razvidno, a što je stranka i potvrdila u svojem iskazu na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024., da stranka u odnosu na neke dobavljače prakticira i kupnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na osnovi ugovora koji ne sadrže rok isporuke, niti se taj rok

naknadno dogovara, jer se prodaja odvija po principu ambulatne prodaje koja nije izrijekom ugovorena promatranim ugovorima.

Odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a određeno je da ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, pri čemu, između ostaloga, mora sadržavati odredbu o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji su predmet ugovora (članak 5. stavak 1. točka 5. ZNTP-a). Pojedina pitanja vezana uz ugovorni odnos kupca i dobavljača mogu se rješavati i nakon sklapanja ugovora, sklapanjem dodataka ugovoru, ali su i tada kupac i dobavljač vezani prisilnom (kogentnom) odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a koja nalaže da takvo naknadno ugovaranje bude u pisanom obliku i to prije isporuke. AZTN je na nužnost usuglašavanja svih sastojaka ugovora u pisanom obliku opetovano ukazivao, te je tumačenja u pogledu ovoga učinio i javno dostupnim na svojoj web stranici: [Objedinjeni-odgovori-na-pitanja-u-vezi-s-primjenom-ZNTP-a-izmijenjeni-i-dopunjeni-travanj-2022.pdf \(aztn.hr\)](http://aztn.hr/objedinjeni-odgovori-na-pitanja-u-vezi-s-primjenom-ZNTP-a-izmijenjeni-i-dopunjeni-travanj-2022.pdf).

Bitno je istaknuti kako ZNTP ne uvjetuje postojanje narudžbe, niti propisuje oblik u kojemu se sama narudžba mora dati, stoga pitanje o tome je li stranka stavila pisanu narudžbu ili ne i je li se dobavljač o takvoj narudžbi pisano očitovao ili ne, uobičajeno bi bilo irelevantno kod ocjene je li ugovor sastavljen u skladu s odredbama ZNTP-a. Međutim, kako se sama stranka u ovom postupku poziva na narudžbu kao bitan element poslovanja u smislu da ta narudžba predstavlja pisano utanačenje obveznih odredbi koje nisu sadržane u samom ugovoru, AZTN je ocijenio potrebnim sagledati sve činjenice u pogledu stavljanja narudžbe, njezinog sadržaja i oblika, kao i načina na koji dobavljač iskazuje svoju volju u pogledu narudžbe, a sve u cilju ocjene je li doista putem tih narudžbi usuglašen rok isporuke između DJELA i njegovih dobavljača i to na način kako to zahtijeva odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a, dakle, u pisanom obliku i prije isporuke.

Dok je ZNTP-om propisan obvezni formalni oblik ugovora, odredbama članaka 286. do 294. ZOO-a je određeno kada se smatra da je udovoljeno zahtijevanoj formi i koje su posljedice toga ako ugovor odnosno dodatak ugovoru nije sklopljen u propisanom obliku.

Kada je za ugovor potrebno sastaviti ispravu, kao što je ovdje slučaj s ugovorom između kupca i dobavljača, tada je ugovor, kao i sve njegove naknadne dopune i izmjene, sklopljen kada kupac i dobavljač potpišu tu ispravu odnosno razmijene pisma ili se sporazume pomoću drugog sredstva koje omogućuje da se sa sigurnošću utvrde sadržaj i identitet davatelja izjave, sve u skladu s odredbom članka 292. stavka 1. i 4. ZOO-a. Jednako tako, ponovno uslijed činjenice da je za ugovor između kupca i dobavljača zahtjevan formalni oblik, kupac se može pozivati samo na one odredbe koje su ugovorene u takvom formalnom obliku, ali ne i na eventualna usmena utanačenja s dobavljačima (članak 291. stavak 1. ZOO-a), dok je člankom 290. stavkom 1. ZOO-a propisano da ugovor koji nije sklopljen u propisanom obliku nema pravni učinak niti takav ugovor stranke mogu osnažiti ispunjenjem obveza iz njega zbog cilja radi kojega je propisan pisani oblik (članak 294. ZOO-a).

Pisani oblik i obvezne odredbe ugovora propisani su ZNTP-om radi zaštite općeg (javnog) interesa, te osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi svih sudionika u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Slijedom toga, stranka ne može svojevóljno odlučiti da odredbu o roku isporuke koja je obvezni sastojak ugovora sukladno ZNTP-u, što znači da mora biti ugovorena u pisanom obliku prije isporuke, zamjenjuje usmenim pogodbama i konkludentnim radnjama dobavljača.

Stranka je, kako u podnesku od 20. listopada 2023., tako i na usmenoj raspravi održanoj 24. studenoga 2024., izjavila kako su sklopljeni Ugovori o kupnji i prodaji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda samo okvir koji sadrži osnovne uvjete suradnje, a da pojedine narudžbe i prihvati tih narudžbi od dobavljača određuju konačni dogovor stranaka, posebice o tipu, kvaliteti, cijeni proizvoda te roku isporuke, te ostalim bitnim elementima za pojedinu

narudžbu. U situaciji kada rok u kojemu dobavljač mora isporučiti robu nije propisan ugovorom, ali je s druge strane propisana ugovorna kazna za toga dobavljača ako ne isporuči odnosno nepravovremeno isporuči naručenu robu (članak 18. stavak 3. Ugovora TIP 1), nužno je utvrditi na koji način je onda rok isporuke ugovoren odnosno predstavlja li u konkretnom slučaju narudžba i njezin prihvata, pisano ugovaranje roka isporuke prije same isporuke, kako to tvrdi stranka.

Razmatrajući značaj narudžbe, AZTN ističe kako je narudžba jednostrani dokument sačinjen po DJELU i neovisno od medija putem kojega ju DJELO šalje dobavljaču, sama narudžba ne može imati značaj „ugovaranja“ između dvije ugovorne strane. Budući da je ugovor dvostrani pravni posao koji nastaje suglasnim očitovanjem volje dviju ugovornih strana, pri čemu je dodatno ZNTP-om stavljen uvjet da taj ugovor bude u pisanom obliku, dakle da kupac i dobavljač sastave ispravu o ugovoru, tada i o svim kasnijim dopunama odnosno izmjenama toga ugovora i kupac i dobavljač moraju usuglasiti svoju volju i to u istoj formi koja je propisana za sam ugovor (članak 286. stavak 2. ZOO). Stoga, ako se već sama narudžba treba promatrati u kontekstu ponude za sklapanje dodatka ugovora u kojemu se detaljnije specificiraju pojedine odredbe, kao što je primjerice rok isporuke, a kako to tumači stranka, tada je nužno da sama ta ponuda, kao i prihvata takve ponude od strane dobavljača bude u pisanom obliku.

DJELO je u podnesku od 11. rujna 2023. izjavilo kako uvijek stavlja narudžbe u pisanom obliku, čak i u slučajevima ambulantne dostave. Ovakva izjava u suprotnosti je s onim što je DJELO ranije izjavilo i što je ispitni postupak u konačnici pokazao. Tako DJELO, na zahtjev AZTN-a od 7. veljače 2023. da dostavi 67 računa dobavljača Obrt [...] i pripadajuće narudžbenice te 30 računa i narudžbenica u odnosu na Obrt [...], nije dostavilo niti jednu narudžbenicu. Štoviše, DJELO je u podnesku od 23. veljače 2023. izriječno potvrdilo kako u odnosu na oba dobavljača ne postoje pisane narudžbenice, već je roba naručena usmenim putem.

AZTN je zahtjevom od 4. siječnja 2024. zatražio dostavu narudžbenica i od dobavljača Obrt [...] za razdoblje od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022. te od dobavljača [...] za razdoblje od 1. srpnja 2022. do 31. kolovoza 2022. Obrt [...] je u podnesku od 14. siječnja 2024. izjavio kako vrši ambulantnu dostavu po prodajnim mjestima pa se narudžba obavlja na licu mjesta, dok je dobavljač [...] na ime zatraženih narudžbenica dostavio Excel tablicu koju vodi o narudžbama, a koja tablica ne sadrži rok isporuka. Na pitanje o tome koji rok isporuke dobavljač ima za isporuku svoje robe DJELU i na koji način je taj rok isporuke dogovoren između kupca i dobavljača, te ima li dobavljač mogućnosti utjecaja na rok isporuke i može li odbiti narudžbu zbog roka isporuke bez posljedica, dobavljač [...] je odgovorio kako je njegov standardni rok isporuke, koji važi za sve kupce, pa tako i za DJELO, minimalno 72 sata od zaprimanja narudžbe (ne računajući neradne dane), te da nikad nije imao problem prilikom isporuke narudžbe u ili izvan dogovorenog termina.

Dok su dobavljači Obrt [...], Obrt [...] i Obrt [...] izjavili kako robu isporučuju DJELU po mehanizmu ambulantne prodaje i time obrazlažu nepostojanje narudžbenice, tome nije slučaj s dobavljačem [...] koji posluje na osnovi narudžbenice, ali unatoč tome, od 583 narudžbi u promatranom razdoblju od 1. srpnja 2022. do 31. kolovoza 2022., nije dostavio niti jednu narudžbenicu, već je na ime zatraženih narudžbenica dostavio svoju internu tablicu iz koje nije moguće utvrditi dogovoreni rok isporuke. S druge strane, DJELO je u podnesku od 11. rujna 2023. izjavilo kako svakako stavlja narudžbenice pisanim putem i kao dokaz tome dostavilo je i primjer narudžbenica iz kolovoza, listopada i prosinca 2022. te siječnja, svibnja i lipnja 2023. Iz dostavljene dokumentacije nije razvidno jesu li predmetne narudžbenice doista i iskomunicirane s dobavljačem pisanim putem. Da jesu, bilo bi za očekivati da ih je dobavljač dostavio na zahtjev AZTN-a, barem one iz kolovoza 2022., a ujedno se razaznaje kako se zadani rok isporuke kreće u rasponu od dva do četiri dana od dana narudžbenice, dok se dobavljač očitovao o tome da prilikom isporuke primjenjuje svoj standardni rok isporuke od 72 sata, iz čega proizlazi da dobavljač ne smatra da s DJELOM dogovara rok isporuke kod svake

pojedine isporuke putem narudžbenica, već dobavljač primjenjuje neki svoj standardni rok koji se nekada podudara, a nekada ne, s onim rokom iz narudžbenica koje je DJELO dostavilo.

Na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. DJELO je izjavilo kako nastoji vršiti pisanu komunikaciju o svojim narudžbama i svakako u svom sistemu zabilježi svaku narudžbu prihvaćenu od strane dobavljača te potiče i dobavljače da zabilježe dogovor o pojedinoj narudžbi te da nastoji i nastojati će dodatno paziti da se u što većem opsegu svaki korak u naručivanju proizvoda od dobavljača pisano poprati i supotpíše od dobavljača, međutim, istovremeno vjeruje da nepotrebni formalizam oko utvrđivanja narudžbi, posebice kod ambulante prodaje koja se po inicijativi samih dobavljača vrši u istom danu (ponuda – narudžba – isporuka), ugrožava interese i DJELA, ali i dobavljača.

Svjedok [...] je izjavio kako postoje tri tipa naručivanja: prvi tip je ambulanta prodaja kada dobavljač napuni kamion i ide od prodavaonice do prodavaonice i u tom slučaju nema prednarudžbe, drugi tip je kada dobije prednarudžbu putem faxes ili e-poruke, a treći tip je usmeni dogovor putem telefona pri čemu se svjedok nije mogao izjasniti o tome prati li taj dogovor i pisana dokumentacija, ali pretpostavlja da radnik koji zaprimi narudžbu DJELA unese i rok isporuke.

Posebno se ukazuje kako AZTN-u tijekom postupka nije dostavljena bilo kakva dokumentacija iz koje bi proizlazilo da su se dobavljači očitovali u pisanom obliku o bilo kojoj od narudžbi DJELA, dakle nije dostavljena dokumentacija koja bi imala značaj potpisane isprave odnosno razmijenjenih pisama ili očitovanja pomoću sredstva koje omogućuje da se sa sigurnošću utvrde sadržaj i identitet davatelja izjave. DJELO nije niti tvrdilo da raspolaže takvom dokumentacijom, već navodi da dobavljači svoju suglasnost o narudžbi iskazuju već samim postupanjem po narudžbi.

Pisani oblik i obvezne odredbe ugovora propisani su ZNTP-om kako bi se u svakom trenutku znalo koje su obveze dobavljača i kupca i kako bi se postigao cilj i svrha ZNTP-a, a to je zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite svi sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Slijedom toga, kako se ovdje pisanim oblikom štite opći (javni) interesi, pisanu odredbu ne može zamijeniti prešutna radnja dobavljača jer takva konvalidacija usmenog dogovora uslijed ispunjenja ne bi bila u duhu Zakona i cilja radi kojega je propisan pisani oblik ugovora. Osim toga dobavljači zapravo i nemaju druge mogućnosti nego postupiti po narudžbi jer im ugovorom nije ostavljena mogućnost da se očituju o narudžbi, a s druge strane su na osnovi odredbe članka 18. stavka 3. Ugovora TIP 1 izloženi obvezi plaćanja ugovorne kazne za slučaj neisporuke naručene robe.

Kako je već naglašeno, forma u kojoj se narudžbenica stavlja, te je li i na koji način dobavljač izrazio svoju suglasnost u pogledu sadržaja narudžbenice nije Zakonom propisana, pa da je, primjerice, rok isporuke naveden u ugovoru, a izostala je pisana narudžbenica to u pravilu ne bi imalo značaja za ocjenu je li došlo do nametanja nepoštene trgovačke prakse u pogledu roka isporuke, budući da se polazi od toga posluju li kupac i dobavljač na osnovi pisanog ugovora i je li taj ugovor sastavljen u skladu sa ZNTP-om. Međutim, ovdje je sama stranka naglasila kako je ugovor samo okvir, a da pojedine narudžbe i prihvati tih narudžbi od dobavljača određuju konačni dogovor kupca i dobavljača posebice o tipu, kvaliteti, cijeni proizvoda te roku isporuke i ostalim bitnim elementima za pojedinu narudžbu.

U takvom slučaju svakako je bitno je li onda takva narudžba koja predstavlja ponudu za sklapanje dodatka ugovoru, a u kojemu dodatku su specificirani detalji poslovne suradnje, uključujući i rok isporuke, stavljena od strane DJELA u pisanoj formi, a osobito je bitno je li i dobavljač u takvoj formi izrazio svoj prihvati ponuđenih uvjeta jer ono što DJELO naziva nepotrebni formalizmom, ZNTP naziva obveznim oblikom i obveznim sadržajem ugovora između kupca i dobavljača, a postupanje protivno tome naziva nepoštenom trgovačkom praksom.

Iako zatraženi, promatrani dobavljači nisu dostavili pisane narudžbenice za koje DJELO tvrdi da im je poslalo, a činjenicu da su moguće i usmene narudžbe od strane DJELA, potvrdilo je i samo DJELO u svojem podnesku od 23. siječnja 2023. Uz to što ne postoji uvijek pisana narudžbenica kao pisana ponuda bitno je i to da AZTN-u nije dostavljena ikakva dokumentacija iz koje bi bilo razvidno da se dobavljaču ostavlja mogućnost pregovarati o pojedinim sastojcima narudžbenice, pa tako i navedenom roku isporuke, a čime su izostali elementi nužni za ispunjenje propisane pisane forme ugovora, slijedno čemu AZTN utvrđuje kako DJELO niti naknadno s dobavljačima nije ugovorilo rok isporuke sukladno odredbi članka 5. ZNTP-a, dakle u pisanom obliku, prije isporuke.

U svojoj pisanoj obrani stranka se poziva na sve rečeno kod povrede iz prethodne točke obrazloženja ovog rješenja pa se u tom smislu može zaključiti kako stranka smatra da je formalno ispoštovala zakonski uvjet na način da je s dobavljačima sklopila u pisanom obliku okvirni ugovor koji spominje rok isporuke u smislu da navodi da će se o roku isporuke kupac i dobavljač naknadno dogovoriti, a da narav načina na koji će se stranke dogovoriti nije ograničen zakonom tj. da nije mandatoran zasebni pisani prihvata ponude i da je svako drugačije tumačenje suprotno svrsi zakonske odredbe i predstavlja prekoračenje zakonskih ovlasti od strane AZTN-a.

U odnosu na ovakve navode stranke, potrebno je reći da je zakonska odredba vrlo jasna i nije podložna različitom tumačenju. Odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a izriječno navodi da ugovor mora biti sklopljen u pisanom obliku i da, između ostalih, mora sadržavati i odredbu o roku isporuke. Time što je ugovorom rečeno da će se rok isporuke naknadno dogovoriti nije ispunjen zakonski uvjet jer Zakon ne govori da ugovor mora sadržavati elemente o kojima će se stranke usput, tijekom poslovne suradnje, eventualno dogovarati, već stavlja uvjet da ugovorom mora biti određen rok isporuke. Ako rok isporuke nije propisan samim ugovorom dopušteno ga je odrediti i naknadno, ali kako je i to već AZTN i obrazložio, ako je za ugovor propisan pisani oblik tada i sve naknadne izmjene i dopune takvog ugovora moraju biti u toj formi, a opisani način postupanja stranke nema značaj sklapanja dodatka ugovoru u pisanoj formi iz svih naprijed navedenih razloga.

Posebice je zanimljivo spočitavanje stranke da AZTN svojim traženjem da se i prihvat ponude izrazi u pisanom obliku dovodi stranku u opasnost jer bi se moglo smatrati da stranka kao kupac prisiljava dobavljača na neku radnju kako bi zadovoljila uvjet iz odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a. U odnosu na ovakvu izjavu, AZTN smatra potrebnim ukazati stranci da je ugovor po svojoj definiciji dvostrano obvezni pravni posao pa je presumpcija da je dobavljač kao ravnopravna stranka svakako involviran u taj pravni posao i da ne može stranka u njegovo ime odlučivati što treba činiti ili ne, ako je za sklapanje ugovora i naknadne dopune i izmjene propisana određena forma za očekivati je da obje ugovorne strane sudjeluju u ispunjavanju takve forme, neovisno od toga što sama stranka takav zakonski uvjet smatra, cit: „...dodatnim utroškom napora, vremena i novca, kao i zakonski nepotrebnoj akciji.“

Stranka u pisanoj obrani dodatno ističe kako se u ovom postupku ne može utvrditi bilo kakva povreda ZNTP-a ni sankcija DJELU u odnosu na ugovore ili plaćanja prema svim dobavljačima koji su prihodovno snažnija strana u odnosu na DJELO imajući u vidu da je u međuvremenu stupio na snagu ZID ZNTP 2024 pa da se sukladno njemu upravni postupak može voditi samo u odnosu na kupca koji je prihodovno jači od dobavljača. Nadalje, stranka se poziva na kazneno pravo ističući kako se načela tog prava moraju primijeniti i u ovom predmetu jer je uvriježeno prihvaćena doktrina o primjeni blažeg prava što u konkretnom slučaju mora rezultirati oslobođenjem od odgovornosti DJELA za povredu ZNTP-a i sankcija propisanih ZNTP-om. U tom smislu, stranka je 11. lipnja 2024. dopunila svoju pisanu obranu dostavljajući podatke o prihodima pojedinih dobavljača za koje stranka navodi da su prihodovno jači od same stranke, te ponavljajući da bez obzira na vremenski trenutak trajanja ugovora DJELA s tim dobavljačima, s obzirom na ZID ZNTP 2024 koje predstavlja novi i blaži zakon, ustavno,

zakonski i slijedom sudske prakse nije dozvoljena primjena novčane niti druge sankcije prema DJELU u odnosu na ugovore s bilo kojim od takvih dobavljača.

Nije sporno da je za vrijeme trajanja upravnog postupka stupio na snagu ZID ZNTP 2024, ali kako je to AZTN i uvodno naveo, odredbom članka 11. ZID ZNTP 2024 određeno je da će se postupci započeti do njegova stupanja na snagu nastaviti i dovršiti prema odredbama ZNTP-a. S obzirom na to da je predmetni upravni postupak pokrenut 16. kolovoza 2023., dakle, prije stupanja na snagu ZID ZNTP 2024, postupak u ovoj upravnoj stvari može se voditi i dovršiti jedino primjenom odredbi ZNTP-a koji u odredbi članka 1. određuje da se smatra da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna odnosno 1.990.842,13 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro), dok je stavkom 6. istoga članka izrijekom navedeno da se za utvrđivanje značajne pregovaračke snage kupca ne uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača.

S obzirom na to da su ZNTP-om jasno utvrđena pravila po kojemu se zakonu treba završiti započeti postupak svaka tvrdnja suprotno tome je neosnovana, a pogotovo nema mjesta povlačenju paralele između ZNTP-a i kaznenog prava na što upire stranka već samo polazeći od činjenice da razlog primjene blažeg zakona proizlazi iz samog Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. 114./22., 114/23., 36/24.) koji sadrži odredbu o primjeni blažeg zakona, dok to nije slučaj sa ZNTP-om.

Stranka se u pisanoj obrani poziva na analogiju iz rješenja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u razdoblju od 2013. do 2014., kojima je on poništio rješenja AZTN-a (kao primjer stranka navodi predmet KMAG) kojima je, po mišljenju stranke, AZTN neosnovano pokušao primijeniti upravno kaznene mjere iz tada novog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja na povrede koje su se dogodile za vrijeme važenja ranijeg zakona.

S obzirom na pozivanje stanke na rješenja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske za očekivati je da je stranka upoznata i sa sadržajem tih rješenja, a samim time bi onda morala biti upoznata s time da stav kojega izlaže u svojoj pisanoj obrani ne proizlazi iz samih rješenja. To je vidljivo već iz primjera predmeta kojega je stranka navela, a u kojemu Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučujući u upravnom sporu tužitelja KMAG d.o.o. protiv rješenja AZTN-a Klasa: UP/I-034-03/12-03/004 od 13. svibnja 2013., u predmetu izricanja upravno kaznene mjere, a koja presuda je dostupna i na internetskoj stranici AZTN-a ([UPI-034-032012-03004.pdf \(aztn.hr\)](#)) zaključuje kako se upravni postupci radi utvrđivanja povrede tržišnog natjecanja, **dakle, postupci za čije pokretanje i vođenje je bio nadležan AZTN do donošenja novog zakona, imaju nastaviti i dovršiti primjenom starog zakona (a što je upravo tvrdnja AZTN-a koju stranka osporava u ovom upravnom postupku pozivanjem na to rješenja)**. Sud dalje ističe kako je do 30. rujna 2010., za vrijeme važenja starog zakona za prekršajne postupke bio je mjerodavan prekršajni sud, a ne AZTN, pa je zaključio da AZTN kao javnopravno tijelo nije ovlašteno odlučivati o izricanju sankcija za povrede počinjene za vrijeme važenja propisa koji ih je tretirao prekršajima o kojem su odlučivali prekršajni sudovi. Dakle, iz izloženog sadržaja je razvidno da se rješenje na koje se poziva stranka ne može preslikati na ovaj upravni postupak jer ZID ZNTP 2024 niti uvodi promjene o stvarnoj nadležnosti za odlučivanje o povredi ZNTP-a, izricanju sankcija, niti uvodi promjene u pogledu samih praksi koje su označene kao nepoštene pa postupanja stranke kako za vrijeme važenja ZNTP-a, tako i nakon stupanja na snagu ZID ZNTP 2024 predstavljaju nepoštene trgovačke prakse za čije utvrđivanje i izricanje novčanih kazni je bio i ostao nadležan AZTN. Slijedom toga ovaj upravni postupak se nakon stupanja na snagu ZID ZNTP 2014 može nastaviti i dovršiti jedino uz primjenu zakona po kojemu je postupak i započeo, a po kojemu prihod dobavljača nije relevantan kriterij kojega treba uzeti u obzir.

Kod odlučivanja o broju dobavljača u odnosu na koje je stranka nametnula nepoštenu trgovačku praksu AZTN je uzeo u obzir da je od 100 dobavljača, s četiri dobavljača i to s

Obrtom [...], Obrtom [...], [...] i Obrtom [...], DJELO poslovalo isključivo po principu ambulantne dostave što proizlazi iz očitovanja DJELA od 8. veljače 2024. Sukladno objašnjenju dobavljača i stranke, ovaj vid isporuke znači da dobavljači utovare svoje proizvode i onda ih razvoze po prodajnim mjestima DJELA i to onim mjestima koja su prethodno ugovorena te se u takvim slučajevima u istom trenutku događa ponuda – narudžba - isporuka pri čemu je od presudnog značaja činjenica da je upravo dobavljač taj koji inicira prodaju i to na način da, bez prethodne narudžbe DJELA, doveze svoju robu na prodajno mjesto i to u terminu kojega sam dobavljač određuje, nudeći DJELU da odmah tu robu i preuzme. U takvim slučajevima nema vremenskog razmaka od narudžbe robe do njezine isporuke i isključena je mogućnost da odredba o roku isporuke uopće dođe do primjene jer *de facto*, roka isporuke niti nema, pa onda nema niti mogućnosti da se stvori pravna nesigurnost oko toga roka. Posljedično tome dobavljač nije izložen ikakvim štetnim posljedicama koje mogu proizaći iz neugovaranja roka isporuke jer sa strane kupca i nema određenja vremenskih okvira za isporuku koje bi onda eventualno dobavljač morao ispoštovati da ne snosi ugovornu kaznu za nepravovremenu isporuku. Iako prodaja po načelu ambulantne dostave nije izriekom ugovorena između kupca i dobavljača, AZTN nije utvrdio da bi se kod takve prodaje, izuzev u pogledu postojanja narudžbe od strane kupca, odstupalo od bilo koje odredbe ugovora. S obzirom na izložene posebnosti koje se ogledaju kod ambulantne dostave, AZTN smatra da ne bi bilo svrhovito niti u duhu Zakona zahtijevati od DJELA i dobavljača da naknadno razmijene isprave odnosno očituju volju o odrednicama poslovnog događaja i to nakon što je cjelokupni poslovni događaj dovršen, dakle, nakon što je dobavljač samoinicijativno došao s robom, prodao je i isporučio kupcu. S obzirom na navedeno, AZTN u odnosu na dobavljače koji s DJELOM posluju po principu ambulantne dostave, ne nalazi da bi postupanje DJELA koje se ogleda u tome da primi robu na svojem prodajnom mjestu od dobavljača s kojim ima sklopljen pisani ugovor predstavljalo nametanje nepoštene trgovačke prakse tom dobavljaču.

Na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. stranka je kao dopunu svojoj pisanoj obrani istaknula kako dobavljači 1) [...], OIB: [...], 2) [...], OIB: [...], (dalje u tekstu: [...]), 3) [...], OIB: [...], 4) [...], OIB: [...], 5) [...], OIB: [...], 6) [...], OIB: [...], (dalje u tekstu: [...]), 7) [...], OIB: [...], 8) [...], OIB: [...], (dalje u tekstu: [...]), 9) [...], OIB: [...], 10) [...], OIB: [...], 11) [...], OIB: [...], 12) [...], OIB: [...], 13) [...], OIB: [...], 14) [...], OIB: [...], 15) [...], OIB: [...], 16) [...], 17) [...], OIB: [...], 18) [...], OIB: [...], 19) [...], OIB: [...], 20) [...], OIB: [...], 21) [...], OIB: [...], 22) [...], OIB: [...], 23) [...], OIB: [...], 24) [...], OIB: [...] i 25) [...], OIB: [...], stranci dostavljaju elektroničkom poštom tzv. hodogram isporuka u kojem navode datume kada mogu isporučiti robu u poslovnicu stranke, pa onda stranka ovisno od svojih potreba stavi dobavljačima narudžbu, te sukladno narudžbi i ranije dostavljenom hodogramu dobavljači obavljaju samu isporuku. S obzirom na to, stranka je zatražila, a AZTN joj je odobrio, dodatni rok za dostavu dokumentacije iz koje će biti razvidno da stranka posluje na opisani način. Pri tome je AZTN, vodeći računa o ekonomičnosti postupka ograničio svoje traženje na tri, metodom uzorka odabrana, dobavljača od onih koje je stranka navela i to na dobavljače [...], [...], i [...] ograničivši i razdoblje provjere na razdoblje od dva mjeseca od 1. ožujka 2022. do 30. travnja 2022.

Stranka je u cilju dokazivanja svojih tvrdnji iznesenih na usmenoj raspravi dostavila AZTN-u uz podnesak od 17. lipnja 2024. opsežnu dokumentaciju i dodatno pojasnila način poslovanja putem tzv. hodograma. Tako stranka navodi da je rok isporuke predmetne robe, po svakoj narudžbi koja se izvrši na pojedini dan iz hodograma, utvrđen između DJELA i dobavljača kao dio istih hodograma koji su pisano razmijenjeni u odnosu na narudžbe ili putem zasebnih ranijih pisanih komunikacija i to obično kao rok koji pada na prvi dan nakon narudžbe kada dobavljačev djelatnik/suradnik/dostavljač dolazi u predmetnu poslovnicu DJELA u pojedinom tjednu (najčešće 24 do 48 sati od pojedine narudžbe). Po kazivanju DJELA u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. travnja 2022., dobavljač [...] izvršio je 736 isporuka, [...] 984 isporuka i [...] 1801 isporuka na osnovi narudžbi DJELA. U prilogu je DJELO dostavilo sve primke za navedene isporuke, kao i same narudžbenice DJELA prema navedenim dobavljačima. DJELO je dostavilo i elektroničku poštu u kojima je slao narudžbenice ne samo tim trima odabranim

dobavljačima već i ostalim dobavljačima za koje je DJELO na usmenoj raspravi navelo da posluje putem hodograma.

AZTN je posebno cijenio dostavljenu elektroničku korespondenciju između dobavljača i DJELA iz koje je razvidno da su promatrani dobavljači doista dostavili DJELU hodograme planiranih narudžbi i isporuke za svaku poslovnicu, dakle, dobavljači su sami navodili dan kada se radi narudžba i dan isporuke, pa je DJELO na dan određen u hodogramu radilo narudžbu na kojemu bi kao rok isporuke naveo datum sukladno hodogramu dobavljača, a dobavljač je u planirani dan izvršio isporuku.

S obzirom na to da su dobavljač i DJELO razmijenili pisane isprave iz kojih je razvidno da su dogovorili rokove, kako stavljanja narudžbi tako i samih isporuka, AZTN u smislu argumenata koje je naprijed izložio, prihvaća navode stranke kako razmijenjena dokumentacija između 25 poimence navedenih dobavljača i DJELA kao kupca predstavlja suglasno utanačenje roka isporuke. Kako je takvo ugovaranje roka isporuke uslijedilo u pisanom obliku, prije isporuke, ispoštovan je uvjet iz odredbe članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, slijedom čega AZTN zaključuje kako DJELO tim dobavljačima s kojima posluje putem hodograma i unaprijed utanačenih datuma narudžbe i isporuka nije nametalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Bitno je i napomenuti kako je DJELO u podnesku od 11. rujna 2023. obavijestilo AZTN kako je u postupku revidiranja ugovora sa svim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a uz podnesak od 20. listopada 2023. DJELO je dostavilo i model doradenog ugovora kojega namjerava sklopiti s dobavljačima kao prijedlog mjere za otklanjanje indicije ističući kako je sa šest dobavljača u tom trenutku već sklopilo ugovor po tom novom modelu. AZTN je model doradenog ugovora u okviru ovoga postupka tumačio samo u dijelu koji se odnosi na moguće otklanjanje indicije koja je bila povod za pokretanje upravnog postupka jer je ukazivala na moguću povredu odredbe članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a budući da ugovor ne sadrži odredbu o roku isporuke. U tom pogledu je utvrđeno kako je u modelu doradenog ugovora u članku 17. stavku 2. propisan rok isporuke od sedam dana od dana narudžbe, *osim ako u pojedinoj narudžbi nije utvrđeno drugačije*. Dakle, ovakvim rješenjem stranka formalno doista propisuje rok isporuke, ali ostavlja mogućnost da stvarni rok isporuke bude drugačiji od ugovorom propisanog, ovisno o volji stranke, a da pri tome nije propisan raspon unutar kojega se rok može kretati u narudžbenici. Osim toga ako stranka odredi drugačiji rok u narudžbenici, nema zapravo pisanoga usuglašavanja s dobavljačem jer je stranka predvidjela da isporuka robe od strane dobavljača znači da se dobavljač usuglasio sa sadržajem navedenim u narudžbenici (članak 17. stavak 1. modela ugovora).

AZTN u ovom postupku nije ispitivao primjenu konkretne odredbe o roku isporuke iz modela doradenog ugovora i nije ispitivao ima li u takvom postupanju elemenata koji upućuju na moguću nepoštenu trgovačku praksu budući da se ovaj upravni postupak i ne vodi u pogledu tih ugovora. Međutim, AZTN je, u kontekstu razmatranja trajanja utvrđene nepoštene trgovačke prakse, cijenio činjenicu da je stranka pristupila sklapanju novih ugovora koji formalno sadrže odredbu o roku isporuke.

Iz cjelokupno utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi kako odredba o roku isporuke nije sadržana u Ugovoru TIP 1, a to je tip ugovora kojega DJELO ima sklopljenog sa 100 dobavljača. Od 100 dobavljača, s četiri dobavljača i to s Obrtom [...], Obrtom [...], [...] i Obrtom [...], stranka je poslovala isključivo po principu ambulantne dostave, a s 25 dobavljača stranka je poslovala po principu hodograma na način da su stranka i dobavljači razmijenili isprave iz kojih se može utvrditi dogovor oko roka isporuka. S četiri dobavljača, po izjavi stranke, i to dobavljačima [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]), [...], OIB: [...], (dalje u tekstu: [...]), [...] OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]) i [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]) suradnja je preostala iako ugovor nije formalno raskinut. U odnosu na ovu tvrdnju stranke potrebno je istaknuti kako iz stanja spisa nije razvidno je li i u kojem vremenskom razdoblju stranka poslovala s tim dobavljačima

u smislu da je kupovala robu od njih na osnovi ugovora koji nije sadržavao jedan od obveznih sastojaka, ipak, ekonomičnosti radi, AZTN je odlučio ne izvoditi daljnje dokaze radi utvrđenja ovih činjenica, poklanjajući vjeru iskazu stranke da ne posluje s navedenim dobavljačima unatoč tome što su ugovori formalno na snazi.

S tri dobavljača i to [...], OIB: [...], [...], OIB: [...] i [...], OIB: [...], suradnja je prestala uslijed statusne promjene 20. travnja 2023., dok se stranka u podnesku od 8. veljače 2024. očitovala o tome kako je s devet dobavljača sklopila novi ugovor po modelu dorađenog ugovora dostavljenog AZTN-u, ti novi ugovori su sklopljeni s datumima 19. listopada 2023., 20. listopada 2023. i 25. listopada 2023. Uz pisanu obranu stranka je dostavila dodatnih pet ugovora i to novi ugovor s dobavljačem [...] s kojim je stranka zamijenila raniji ugovor sa spornom odredbom, te ugovore sklopljene s dobavljačima [...], OIB: [...], [...] (OPG), OIB: [...], [...] (OPG), OIB: [...] i [...], OIB: [...] s kojima stranka, sudeći po njezinim ranijim očitovanjima, nije ranije poslovala.

S obzirom na izneseni sadržaj i utvrđene činjenice AZTN zaključuje kako je stranka sa 67 svojih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda poslovala na osnovi ugovora u kojemu nije određen rok isporuke. Ujedno kako je sukladno očitovanju stranke od 11. rujna 2023. i 20. listopada 2023., taj rok isporuke određivan naknadno na način da ga je stranka navodila u pisanoj narudžbenici, a dobavljač ga prihvaćao izvršenjem te narudžbe, a koja je tvrdnja je sporna uslijed naprijed iznesenih razloga, AZTN takvo postupanje stranke utvrđuje kao poslovanje na osnovi ugovora koji nije sastavljen u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a iz čega proizlazi da je DJELO nametalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a svojim dobavljačima: 1) [...], OIB: [...], 2) [...], OIB: [...] i 3) [...], OIB: [...], u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 20. travnja 2023., dobavljačima 4) [...], 5) [...], 6) [...] i 7) [...], OIB: [...], u trajanju od 1. ožujka 2022. do 18. listopada 2023., 8) [...], OIB: [...], 9) [...], OIB: [...], 10) [...], OIB: [...], 11) [...], OIB: [...], 12) [...], OIB: [...], 13) [...], OIB: [...], u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 24. listopada 2023., te dobavljačima 14) [...], OIB: [...], 15) [...], OIB: [...], 16) [...], OIB: [...], 17) [...], OIB: [...], 18) [...], OIB: [...], 19) [...], OIB: [...], 20) [...], OIB: [...], 21) [...], OIB: [...], 22) [...], OIB: [...], 23) [...], OIB: [...], 24) [...], OIB: [...], 25) [...], OIB: [...], 26) [...], OIB: [...], 27) [...], OIB: [...], 28) [...], OIB: [...], 29) [...], OIB: [...], 30) [...], OIB: [...], 31) [...], OIB: [...], 32) [...], OIB: [...], 33) [...], OIB: [...], 34) [...], OIB: [...], 35) [...], OIB: [...], 36) [...], OIB: [...], 37) [...], OIB: [...], 38) [...], OIB: [...], 39) [...], OIB: [...], 40) [...], OIB: [...], 41) [...], OIB: [...], 42) [...], OIB: [...], 43) [...], OIB: [...], 44) [...], OIB: [...], 45) [...], OIB: [...], 46) [...], OIB: [...], 47) [...], OIB: [...], 48) [...], OIB: [...], 49) [...], OIB: [...], 50) [...], OIB: [...], 51) [...], OIB: [...], 52) [...], OIB: [...], 53) [...], OIB: [...], 54) [...], OIB: [...], 55) [...], OIB: [...], 56) [...], OIB: [...], 57) [...], OIB: [...], 58) [...], OIB: [...], 59) [...], OIB: [...], 60) [...], OIB: [...], 61) [...], OIB: [...], 62) [...], 63) [...], OIB: [...], 64) [...], OIB: [...], 65) [...], OIB: [...], 66) [...], OIB: [...] i 67) [...], OIB: [...], u trajanju od 1. ožujka 2022. do 8. veljače 2024.

6.2.4. Ugovor ne sadrži sve odredbe bitne za poslovni odnos

Analizom Ugovora Robna marka koje DJELO ima sklopljene s dobavljačima Obrt [...] i [...], AZTN je uočio kako je odredbom članka 8. stavaka 1. i 2. tih ugovora određeno da je kupac ovlašten odbiti isporuku, između ostaloga, i ako roba nije isporučena *unutar dostatnog roka trajanja predviđenog za pojedinu vrstu proizvoda*, pri čemu će se povrat i zamjena robe izvršiti o trošku dobavljača.

Ova ugovorna odredba pokazuje da je preostali rok trajanja isporučenoga proizvoda bitan element koji utječe na poslovni odnos kupca i dobavljača jer izravno utječe na ocjenu dopuštenosti odbijanja primitka i povrata proizvoda dobavljaču, te na ocjenu o tome je li kupcu isporučen proizvod s ugovorenim svojstvima.

Odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a nalaže da ugovor između dobavljača i kupca bude sklopljen u pisanom obliku prije isporuke i da sadrži sve odredbe bitne za poslovni odnos. Slijedno tome, u slučaju kada je ugovorom rok trajanja proizvoda određen kao razlog za povrat odnosno razlog za odbijanje primitka proizvoda, dakle, stranka ga je učinila bitnim elementom poslovnog odnosa s dobavljačem, tada je nužno taj rok također definirati ugovorom, kako bi se izbjeglo da ga svaka ugovorna strana tumači sukladno svojim internim pravilima.

Budući da iz Ugovora Robna marka nije moguće utvrditi pod kojim uvjetima će se smatrati da je proizvod isporučen s odgovarajućim preostalim rokom trajanja, AZTN je najprije zatražio od DJELA očitovanje o tome što se podrazumijeva pod dostavom unutar dostatnog roka trajanja.

DJELO je u podnesku od 1. prosinca 2023. u odnosu na dobavljača Obrt [...] izjavilo kako se odredbe o isporuci u „dostatnom“ roku odnose na uvjete isporuke robe koja ima predviđen (tj. određen) rok trajanja te su usmjerene na poticanje dobavljača da isporuči takvu robu čim prije moguće u odnosu na preostali rok trajanja robe, a takav rok trajanja će ovisiti o konkretnom proizvodu koji se isporučuje. Između DJELA i dobavljača ove odredbe i navedeni „dostatni“ rokovi razumijevaju se kao industrijski standard i utvrđeni su za pojedine proizvode putem dugogodišnje prakse suradnje s dobavljačem, a u načelu se radi o potrebnom preostalom roku trajanja u trenutku isporuke u rangovima od 50% do 80% preostalog roka trajanja. Stoga, među stranama u praksi nema, niti će biti spora da roba nije isporučena unutar „dostatnih“ rokova. Iz ovih razloga, uslijed naravi ugovora i predmetne robe, strane u dosadašnjoj praksi nisu smatrale smislenim niti potrebnim detaljnije pisano razrađivati značenje standarda „dostatnih“ rokova isporuke u odnosu na istek roka trajanja.

Stranka ovo ponavlja i u pisanoj obrani navodeći da je potpuno nebitno kako AZTN tumači pojedinu odredbu ugovora, već je bitno kako odredbu shvaćaju stranka i njezini dobavljači pa kako su oni suglasni oko značenja odredbe, stranka tvrdi da AZTN nema nikakvu zakonsku ovlast ni diskreciju nametati neki nužan sadržaj ugovorne odredbe o dostatnom roku trajanja kada oko nje nema niti će biti spora među stranama ugovora.

Ovakve izjave stranke nemaju uporišta u utvrđenom činjeničnom stanju. Naime, upravo suprotno kazivanju stranke, ugovorno određivanje dostatnog roka ne samo da se ukazuje smislenim, već se ukazuje i nužnim imajući u vidu da DJELO i njegovi dobavljači već kod očitovanja o tome što se podrazumijeva pod dostatnim rokom trajanja proizvoda koji se navodi u ugovoru imaju potpuno različita shvaćanja.

Dobavljač Obrt [...] je podnesku od 22. siječnja 2024. naveo kako proizvodi trajne suhomesnate proizvode koji imaju rok trajanja 180 dana. Isporuka unutar dostatnog roka trajanja, po shvaćanju toga dobavljača, bila bi u slučaju kada isporuči proizvode koji od trenutka isporuke imaju još preostalog roka trajanja barem 60 dana. Stavljajući rokove koje navodi dobavljač u korelaciju s tumačenjem DJELA jasno je da postoje značajna odstupanja u shvaćanjima ugovorne odredbe. Iz očitovanja DJELA proizlazi kako dobavljač, u cilju da izbjegne štetne posljedice po sebe, u vidu vraćanja proizvoda ili odbitka primitka o svom trošku jer su nedostatnog roka, mora isporučiti proizvod čiji je preostali rok trajanja minimalno 90 do 144 dana, a po tumačenju dobavljača, zahtjev dostatnosti u pogledu roka trajanja ispunjava i onaj proizvod koji je isporučen s preostalim rokom od 60 dana.

Na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. svjedok [...], kao zastupnik po zakonu dobavljača [...], izjavio je kako [...] na osnovi ugovora isporučuju proizvode čiji je ukupni rok trajanja četiri i šest mjeseci te godina dana. Svjedok je izjavio kako se dostatni rok trajanja u pravilu posebno ugovara, a budući da taj dostatni rok nije posebno određen u ugovoru s DJELOM, svjedok se nije mogao izjasniti o tome što se podrazumijeva pod ugovornim pojmom dostatni rok trajanja.

S obzirom na ovakve izjave dobavljača jasno je da preostali rok trajanja s kojim se mora isporučiti proizvod nije industrijski standard kako to tvrdi DJELO, već je praksa da se posebno ugovara, a svakako taj rok nije niti uspostavljen dugogodišnjom poslovnom praksom između dobavljača i DJELA jer da je, ne bi bilo različitosti u shvaćanjima roka.

Nije sporno da su kupac i dobavljač ovlašteni dogovoriti uvjete pod kojima je povrat ili odbitak primitka robe dopušten.

Ovakva ovlast se može iščitati i iz odredbe članka 11. stavka 1. točki 23. ZNTP-a kojom je određeno da se zabranjenom nepoštenom trgovačkom praksom smatra odbitak primitka isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, uključujući i poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su robna marka kupca osim pod uvjetom da je riječ o razlozima koji su ugovorom utvrđeni kao opravdani razlozi za odbijanje primitka.

Međutim, ako su kupac i dobavljač u predmetnim ugovorima predvidjeli pravo kupca na odbitak primitka robe odnosno povrat robe iz razloga što roba ne sadrži značajke koje je kupac označio bitnima, odnosno konkretno proizvod nije isporučen s određenim preostalim rokom trajanja, tada je nužno, sukladno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a, ugovorom propisati i sve odrednice toga roka trajanja kako bi dobavljač znao koji je proizvod podoban za isporuku, a koji ne.

U suprotnome, ako izostane dogovor ugovornih strana u pogledu odredbi bitnih za njihov poslovni odnos, ugovorne strane su izložene potrebi oslanjati se na svoje procjene, iskustva, praksu koju smatraju uvriježenom, a što uzrokuje pravnu nesigurnost i suprotno je ostvarenju svrhe i smisla ZNTP-a.

Bitno je istaknuti kako je AZTN u okviru ovoga upravnoga postupka analizirao ukupno 14 ugovora. Svi analizirani ugovori imaju odredbu koja daje kupcu pravo na odbitak primitka robe odnosno povrata robe o trošku dobavljača ako ta roba nije isporučena unutar dostatnog roka trajanja predviđenog za pojedinu vrstu proizvoda. Međutim, ono što je bitno različito je to što je DJELO u svim Ugovorima TIP 1 jasno propisao uvjete isporuke robe s određenim rokom trajanja i to u ugovorima s dobavljačima koji jednako kao dobavljači [...] i Obrt [...] isporučuju DJELU robu koja ima predviđen, odnosno određen rok trajanja.

Primjer tabličnog prikaza iz Ugovora [...]:

Ukupni rok trajanja	Preostali rok trajanja
Do jednog mjeseca	█ % ukupnog roka trajanja
Od jednog mjeseca do 15 mjeseci	█ % ukupnog roka trajanja
Više od 15 mjeseci	█ % ukupnog roka trajanja

Iz ovoga proizlazi da i samo DJELO smatra da je takve rokove nužno odrediti ugovorom na što je izričito ukazao i dobavljač [...], te je više nego jasni pokazatelj da nije riječ o nekom industrijskom standardu, niti produktu dugogodišnje poslovne suradnje kako to opetovano tvrdi DJELO, a svakako nije riječ o tome da AZTN ograničava neke poduzetničke slobode DJELA. Pojednostavljeno, ako je DJELO odlučilo ugovorom sebi osigurati pravo da odbije primitak prehrambenih proizvoda jer mu te proizvode dobavljač nije dostavio s dostatnim preostalim rokom trajanja, tada je, slijedeći odredbu članka 5. stavka 1. ZNTP-a koja nalaže da ugovor mora sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos kupca i dobavljača, morao i dobavljaču osigurati barem pravo da kroz ugovornu odredbu bude upoznat s time koliki je onda taj rok kako dobavljač ne bi bio izložen opasnosti da mu se roba vrati na njegov trošak. Rok trajanja proizvoda je samo DJELO, upravo na temelju svoje poslovne i ugovorne diskrecije, učinilo *bitnim* u smislu da od njega ovisi opravdanost razloga za odbijanje primitka naručene robe

odnosno povrata, dakle to nije odredba koju mu je AZTN naložio da uvrsti u ugovor, međutim ako je DJELO već odlučilo vezati svoje pravo na odbitak primitka proizvoda ovisno od preostalog roka trajanja tada iznos toga preostalog roka trajanja svakako postaje bitan element poslovnog odnosa DJELA i njegovih dobavljača kojeg je onda nužno ugovorom definirati prije isporuke kako dobavljač ne bi bio izložen mogućim štetnim posljedicama.

Uz Ugovor Robna marka AZTN je uočio kako je izostalo i ugovorno određenje preostalog roka trajanja proizvoda i u ugovorima sklopljenim s dobavljačima OPG [...] i OPG [...]. Riječ je o dobavljačima voća i povrća. U pogledu tih dobavljača AZTN je prihvatio obrazloženje DJELA iz podneska od 11. rujna 2023. Naime, DJELO je u odnosu na OPG [...] naveo kako je riječ o dobavljaču koji mu samoinicijativno najavljuje kada će nastati prva mogućnost isporuke robe, tj. kada će se roba (određeno svježe voće ili povrće) kod dobavljača ubrati odnosno prikupiti, pri tome obje strane dogovore datum isporuke robe koji će biti čim skoriji nakon početka dostupnosti robe (načelno unutar 1 do 2 dana). S obzirom na to da se roba isporučuje uglavnom odmah ili unutar jedan do dva dana od ubiranja tj. uopće nastanka mogućnosti isporuke svježeg voća/povrća, među strankama neće biti spora da roba nije isporučena unutar navedenih „dostatnih“ rokova.

AZTN je uzeo u obzir činjenicu da su svježe voće i povrće proizvodi koji imaju ograničeni rok trajanja, ali istovremeno nemaju označeni rok trajanja, slijedno tome sama odredba o dostatnosti roka kod takvih proizvoda i nema praktične primjene budući da tek vidljivi nedostaci na takvim proizvodima, kao što su znakovi plijesni, truljenja itd. mogu ukazati da je riječ o neadekvatnom proizvodu.

Međutim, ovo nije primjenjivo na dobavljače Obrt [...] i [...] koji isporučuju suhomesnate odnosno mliječne proizvode, dakle robu koja ima, kako ograničeni, ali tako i označeni rok trajanja. Iako su oba dobavljača potvrdila da im nisu vraćani proizvodi zbog roka trajanja, činjenica je da je odredbom članka 8. stavka 1. i 2. Ugovora Robna marka ugovoreno pravo DJELA da odbije primitak robe odnosno da vrati robu tim dobavljačima koja sadrži nedostatak u pogledu roka trajanja, a da pri tome nisu utvrđeni jasni, mjerljivi i transparentni kriteriji toga nedostatka. Time je po utvrđenju AZTN-a, izostalo ugovaranje odredbi bitnih za poslovni odnos, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a.

AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. zatražio od stranke očitovanje o tome je li predmetni Ugovor Robna marka koji sadrži spornu odredbu sklopljen s oba dobavljača Obrt [...] i [...] 22. veljače 2022. još na snazi na što je stranka izjavila kako nastoji sa svim dobavljačima sklopiti nove ugovore, a u odnosu na ova dva dobavljača navedeni ugovori su još uvijek na snazi. Sukladno tome, AZTN utvrđuje kako je opisana nepoštena trgovačka praksa naznačenim dobavljačima nametnuta u razdoblju od 22. veljače 2022. do 13. lipnja 2024.

6.2.5. Odredba ugovora o analizi kvalitete proizvoda na trošak dobavljača

Odredbom članka 11. stavka 1. točke 21. ZNTP-a kao zabranjena nepoštena trgovačka praksa utvrđeno je zahtijevanje ili ugovaranje i/ili naplaćivanje troškova dodatne kontrole kvalitete poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od dobavljača, osim pod uvjetom ako se tim dodatnim kontrolama utvrdi kako proizvod dobavljača ne udovoljava ugovorenoj kvaliteti, a u toj situaciji trošak dodatnih kontrola kvalitete za dobavljača ne smije biti veći od troška koji je kupac imao za dodatnu analizu.

Analizirajući Ugovore Robna marka, AZTN je utvrdio da oba ugovora sklopljena s dobavljačima Obrt [...] i [...], u odredbi članka 3. stavka 3., propisuju obvezu prodavatelja (dobavljača) da na zahtjev kupca, o svom trošku, jednom godišnje napravi analizu kvalitete proizvoda, dok je u stavku 4. istoga članka propisano da ukoliko ta godišnja analiza bude ispravna, troškove

dodatnih analiza snositi će kupac, ako se utvrdi da proizvod odgovara utvrđenim standardima, u suprotnome trošak snosi dobavljač.

DJELO je u podnesku od 1. prosinca 2023. izjavilo kako je smisao i doseg ugovorne odredbe članka 3. Ugovora Robna marka, upravo potvrđivanje da roba koja se kupuje od dobavljača odgovara svim zakonom traženim i deklariranim karakteristikama. Ako je dobavljač prema važećoj regulativi dužan samostalno provoditi godišnju ili češću redovnu (osnovnu) kontrolu kvalitete proizvoda pri ovlaštenom tijelu, nema potrebe za dodatnim analizama, već je dobavljač kupcu na zahtjev dužan predložiti rezultate tih redovnih izvršenih analiza. Ako su iste ispravne, kupac može eventualno tražiti i dodatnu analizu, ali o vlastitom trošku, kako je definirano u članku 3. stavku 4. navedenog ugovora. Tek ako bi takva analiza pokazala da proizvod nije odgovarajući, njen trošak snosio bi dobavljač, kojem bi se prefakturirao iznos plaćen za tu analizu. Stranka naglašava kako nije tražila provedbu kontrole kvalitete, a što su potvrdila i oba dobavljača Obrt [...] i [...], a za što stranka navodi da je još jedan dokaz o sadržaju ugovorne odredbe.

Dobavljač [...] izjavio je kako u smislu ugovorne odredbe smatra da je dostatno da prezentira rezultate ranijih analiza i da smatra da bi ga trošak dodatne kontrole kvalitete proizvoda smio teretiti samo onda ako takva kontrola pokaže da proizvod ne udovoljava ugovorenoj kvaliteti.

DJELO u svojoj pisanoj obrani navodi da nije od značaja kako AZTN ili bilo koja treća strana shvaća pojedinu ugovornu odredbu, već je bitno isključivo kako je (suglasno) shvaćaju ugovorne strane jer je osnovni princip obveznog prava da se ugovorna odredba i njeno značenje prvenstveno tumači prema njenom tekstu, a u slučaju spora tumači se prema utvrđenoj suglasnoj volji stranaka, a suglasna volja stranaka nije bila ugovaranje troška dodatne analize na teret dobavljača.

Prije svega potrebno je ukazati na to da jasne ugovorne odredbe, kao što je u konkretnom slučaju odredba članka 3. stavka 3. i 4. Ugovora Robna marka, u smislu odredbe članka 319. ZOO-a nije potrebno tumačiti, budući da je stavkom 1. toga članka propisano da se ugovor tumači onako kako glasi, tj. ako su riječi pisane isprave jasne ne može se dokazivati da je volja sastavljača bila drukčija jer tumačenje jasnih odredaba ugovora protivi se pojmu i smislu tumačenja.

Odredba članka 3. stavka 3. Ugovora Robna marka daje pravo kupcu zatražiti od dobavljača da jednom godišnje, o svom trošku, napravi analizu kvalitete proizvoda, dok je u stavku 4. istoga članka propisano da ukoliko ta godišnja analiza bude ispravna, troškove dodatnih analiza snositi će kupac, ako se utvrdi da proizvod odgovara utvrđenim standardima, u suprotnome trošak snosi dobavljač. Dakle, sama ugovorna odredba je jasna, a činidba moguća i određena odnosno određiva budući da nedvosmisleno određuje pravo kupca da zatraži od dobavljača jednom godišnje da napravi analizu kvalitete, a daljnje kontrole koje sam kupac traži išle bi na trošak kupca, osim ako bi rezultati bili nezadovoljavajući.

Međutim, obveze dobavljača vezano uz kontrolu kvalitete njegovih proizvoda ne počinju samim sklapanjem ugovora s kupcem. Svaki subjekt u poslovanju s hranom i vodom, sukladno mjerodavnim pravnim propisima, kao što su, primjerice, Zakon o hrani („Narodne novine“, broj 18/23.), Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, broj 83/22.), Pravilnik o žitaricama i proizvodima od žitarica („Narodne novine“, broj 101/22.), Pravilnik o prirodnim mineralnim, prirodnim izvorskim i stolnim vodama („Narodne novine“, br. 85/19. i 52/22.) itd., odgovoran za dio poslovanja u lancu opskrbe hranom koji je pod njegovim nadzorom.

Proizvođač hrane odnosno dobavljač, pod čijim nadzorom se odvija proizvodnja, pakiranje, transport hrane, dužan je ispunjavati sve zakonske uvjete vezano za sigurnost i kvalitetu hrane, budući da je odgovoran da poljoprivredni i prehrambeni proizvod u lancu opskrbe hranom

posjeduje najprije, zakonom propisanu razinu kvalitete i zdravstvenu ispravnost proizvoda, a onda i ugovorom propisanu kvalitetu proizvoda. Zbog toga proizvođači, već na osnovi zakonskih propisa, nužno podliježu sustavu samokontrole te su dužni provoditi mjere samokontrole u svrhu provjere zdravstvene ispravnosti i kvalitete proizvoda, neovisno od ugovornog odnosa s kupcem.

Da se te mjere samokontrole provode sustavno i rigorozno potvrdio je i svjedok [...] koji je pojasnio kako dobavljač [...] kao proizvođač jednom godišnje radi obnove certifikata IFS provodi kontrolu kvalitete proizvoda, zatim kontrolu kvalitete proizvoda provode veterinarske inspekcije minimalno jednom godišnje, dok kvartalno kontrolu provode i od države ovlaštena tijela.

Stoga kada ugovorna odredba govori o tome da je dobavljač dužan na zahtjev kupca provesti godišnju kontrolu tada ne može biti riječ o traženju provedbe osnovne (obvezne) kontrole, budući da provedbu takvih kontrola dobavljaču nalažu mjerodavni pravni propisi. Kupac može samo zahtijevati da mu dobavljač dokaže zdravstvenu ispravnost proizvoda kojeg kupuje, a što dobavljač može učiniti na način da pokaže rezultate analiza koje je proveo prije ili tijekom ugovornog odnosa.

Međutim, u odredbi članka 3. stavka 3. i 4. Ugovora Robna marka nema spomena o ranijim kontrolama kvalitete, niti je vidljivo da ih se uopće uvažava, upravo suprotno, ugovornom odredbom se, bez bilo kakvog daljnjeg uvjetovanja ili ograničenja, stvara za dobavljača obveza da jednom godišnje, mimo redovitih kontrola kvalitete koje obavlja po pozitivnim propisima, kada ga to zatraži DJELO, provede analizu kvalitete proizvoda. Takvo zahtijevanje provedbe godišnje analize kvalitete proizvoda, pored redovnih analiza koje dobavljači provode, već predstavlja ugovaranje dodatne analize kvalitete proizvoda na trošak dobavljača jer iz odredbe članka 3. stavka 4. Ugovora Robna marka proizlazi da je dobavljač uvijek dužan snositi trošak takve analize, neovisno od njezinoga ishoda, dakle, čak i onda kada bi ta analiza pokazala da proizvod udovoljava ugovorenoj kvaliteti, dobavljač plaća trošak te analize, a tek troškove dodatnih, daljnjih, analiza (npr. trećih, četvrtih itd.), snosio bi kupac, pod uvjetom da te analize budu ispravne.

Stranka u pisanoj obrani imputira AZTN-u da pokušava nametnuti neki sadržaj ugovornoj odredbi odnosno da nameće stajalište što predmetna ugovorna odredba znači, a sagledavajući izjašnjenje DJELA razvidno je da to upravo čini sama stranka. Naime, konkretna ugovorna odredba glasi: *Prodavatelj se obvezuje na zahtjev kupca o svom trošku jednom godišnje napraviti analizu kvalitete proizvoda.*

Iz pojašnjenja sadržanom u podnesku od 1. prosinca 2023. razvidno je kako stranka smatra da u toj rečenici ugovora treba zapravo vidjeti sljedeći sadržaj:, cit:“....*ukoliko je dobavljač prema važećoj regulativi dužan samostalno provoditi godišnju ili češću redovnu (osnovnu) kontrolu kvalitete proizvoda pri ovlaštenom tijelu, nema potrebe za dodatnim analizama, već je dobavljač kupcu na zahtjev dužan predočiti rezultate tih redovnih izvršenih analiza.*“

Time DJELO zapravo traži da se predmetna ugovorna odredba tumači na način da joj se mijenja sadržaj u smislu da joj se dodaje tekst koji nije ugovoren, da se iznalaze situacije u kojima odredba ima primjenu i situacije kada odredba znači nešto drugo, a što je protivno načelima obveznog prava.

Dakle, ovdje nije riječ o tome da je AZTN protumačio ugovornu odredbu na način da joj je pridavao ili oduzimao neki sadržaj, već je samo riječ o tome da je AZTN samu ugovornu odredbu, u sadržaju kako glasi, stavio u korelaciju s činjeničnim stanjem, te ju je sagledao u kontekstu radnji dobavljača, te došao do zaključka da takva ugovorna odredba znači ugovaranje dodatne kontrole kvalitete na trošak dobavljača imajući u vidu da u dobavljači

neovisno od nje već provode kontrole kvalitete na svoj trošak, u skladu s već navedenim pozitivnim propisima koji reguliraju to područje.

Okolnost da će se moguće, u pogledu ocjene udovoljava li proizvod traženoj kvaliteti, DJELO *zadovoljiti* time da mu dobavljač prezentira izvještaj neke ranije provedene kontrole nije propisana ugovorom, što znači da je prepuštena slobodnoj volji DJELA kao kupca, jer onoga trenutka kada je dobavljač potpisao ugovor koji navodi da je dužan na zahtjev DJELA provesti kontrolu kvalitete proizvoda, pristao je na to da DJELO postupa u skladu s time, te doista i zatraži tijekom godine *provedbu kontrole*, neovisno od toga što bi dobavljač isto smatrao nepotrebnim ili nepravičnim s obzirom na već provedene kontrole kvalitete. Zaštita dobavljača u smislu da mu ne bude nametnut trošak dodatnih kontrola kvalitete ne smije počivati na isključivoj volji DJELA hoće li ili ne smatrati iscrpljenim svoje ugovoreno pravo na traženje provedbe godišnjih kontrola kroz prezentiranje rezultata ranijih analiza.

Pritom, potrebno je uzeti u obzir i svrhu iz koje ZNTP kao nepoštenu trgovačku praksu poznaje i samo *ugovaranje* takve prakse. Svrha predmetne zakonske odredbe nije omogućiti kupcima nametanje nepoštena trgovačke prakse kroz ugovorne odredbe, a kada postane upitna dopuštenost takve odredbe, pravdati se drugačijom voljom sastavljača ugovora, već je svrha spriječiti da se dobavljaču i kroz samo ugovaranje nametne dodatni trošak s naslova kontrole kvalitete. Naime, ako bi jasne odredbe koje u svojem sadržaju predstavljaju nepoštenu trgovačku praksu kupac, ovdje stranka, mogao zaobići jednostavnim obrazloženjem da on to tako nije mislio i da je njegova volja bila drugačija od sadržaja koji je doista i napisan u ugovoru, time bi se omogućila nadmoć stranačke autonomije nad prisilnim propisom, a što bi bilo protivno osnovnom načelu obveznog prava propisanom odredbom članka 2. ZOO-a.

Cijeneći sve do sada utvrđene činjenice, a pogotovo primjenom odredbe članka 3. stavka 3. i 4. Ugovora Robna marka onako kako glasi, AZTN tu odredbu ocjenjuje spornom jer smatra da u svojem sadržaju predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 21. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a. Na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. stranka je izjavila kako je Ugovor Robna marka sklopljen 22. veljače 2022. s oba dobavljača Obrt [...] i [...] još uvijek na snazi pa uzimajući u obzir takvu izjavu stranke AZTN utvrđuje kako je DJELO navedenu nepoštenu trgovačku praksu nametnulo dobavljačima Obrt [...] i [...] u razdoblju od 22. veljače 2022. do 13. lipnja 2024.

6.2.6. Prekoračenje rokova plaćanja dobavljačima

Odredbom članka 4. stavka 1. i stavka 2. točke 6. ZNTP-a zabranjene su ostale nepoštena trgovačke prakse propisane člancima 11. i 12. Zakona. Odredbom članka 11. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, među ostalim zabranjenim nepoštenim trgovačkim praksama u odnosu na kupca i dobavljača, navedena je i praksa u kojoj kupac plaća dobavljaču u rokovima duljim od propisanih: a) člankom 5. stavcima 3., 4., 5. i 8. toga Zakona u slučaju ugovorene redovite isporuke proizvoda te b) člankom 5. stavcima 6., 7. i 8. ZNTP-a, kada nije ugovorena redovita isporuka proizvoda.

Analizirajući raspoloživu dokumentaciju i stavljajući je u korelaciju s očitovanjem DJELA, AZTN je inicijalno uočio kako je DJELO u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022. moguće izvršavalo plaćanja dobavljačima Obrtu [...], Obrtu [...] i OPG [...] u rokovima duljim od rokova propisanih odredbom članka 5. stavaka 6. i 8. ZNTP-a, a koja indicija je upućivala na moguće nametanje nepoštena trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. i članka 11. stavka 1. točka 1. b) ZNTP-a.

Kako je uočeno jednako postupanje DJELA u odnosu na sva tri ispitivana dobavljača, AZTN je u nastavku ispitnoga postupka smatrao nužnim ispitati je li riječ o iznimkama ili eventualno obrascu koje DJELO smatra prihvatljivim u svojem poslovanju pa je iz toga razloga ispitivanje

usmjerio na poslovanje DJELA i u odnosu na druge njegove dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Metodom uzorka, AZTN je odabrao daljnjih deset dobavljača i to: [...], [...], Obrt [...], [...], Obrt [...], [...], OPG [...], [...], [...], te [...], zatraživši 16. studenoga 2023. i za njih dostavu analitičkih kartica ili drugog istovrsnog financijsko-računovodstvenog dokumenta za razdoblje od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023. iz kojeg je moguće utvrditi broj računa/otkupnog bloka, datum izdavanja računa/otkupnog bloka, datum zaprimanja računa i datum plaćanja kupca dobavljaču.

Budući da se DJELO u podnesku od 1. prosinca 2023. očitovao o tome da dobavljač [...] za promatrano razdoblje od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023. nije izdavao račune DJELU, AZTN je u ovom upravnom postupku analizirao dokumentaciju u odnosu na preostalih 12 dobavljača te je zaključio kako 11 dobavljača izdaje DJELU račun za isporučene poljoprivredne i prehrambene proizvode, dok dobavljačica OPG [...] ne izdaje račune, već DJELO uslužno izdaje otkupni blok umjesto te dobavljačice. Ni s jednim od promatranih dobavljača nije ugovorena redovita isporuka.

Prilikom ocjene poštuje li DJELO propisane rokove plaćanja, AZTN je najprije utvrđivao koju vrstu proizvoda dobavljači isporučuju, dakle je li riječ o dobavljačima prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda koji se smatraju pokvarljivim u smislu odredbe članka 2. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i Pravilnika ili, pak, o dobavljačima ostalih proizvoda koji se ne smatraju pokvarljivim, imajući u vidu da o navedenom ovisi primjena odredbe članka 5. stavka 6. ili stavka 7. ZNTP-a. Za dobavljače [...], [...] i Obrt [...] samo analizom cjenika i/ili asortimanske liste nije bilo moguće utvrditi o kojim proizvodima je riječ. Primjerice, dobavljač [...] isporučuje DJELU sireve, dakle, mliječne proizvode, dok dobavljač Obrt [...] isporučuje njoke, a koji proizvodi bi se po Pravilniku mogli smatrati pokvarljivim prehrambenim proizvodima. Stoga je AZTN, u svrhu utvrđenja činjeničnog stanja, zatražio od DJELA dodatnu dokumentaciju na tu okolnost, a ujedno je, ocijenivši potrebnim, zatražio i očitovanje dobavljača [...] o roku trajanja proizvoda imajući u vidu da Pravilnik u svojem uvodnom dijelu ističe kako se iz kategorije pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda izuzimaju i proizvodi koji su razvrstani u popis pokvarljivih proizvoda, ali je zbog prirode ili faze prerade tih proizvoda, njihov proizvođač utvrdio rok dulji od 30 dana od dana berbe, proizvodnje ili prerade u kojem oni postaju neprikladni za prodaju.

Na osnovi cjelokupne dostavljene dokumentacije, te očitovanja dobavljača, AZTN je rokove plaćanja u odnosu na dobavljače Obrt [...] (dobavljač jaja), Obrt [...] (dobavljač jaja), [...] (dobavljač jaja), OPG [...] (dobavljač svježeg voća i povrća), [...] (dobavljač svježeg povrća) i [...] (dobavljač jaja), a budući da je riječ o dobavljačima pokvarljivih prehrambenih proizvoda, ocjenjivao vodeći računa o odredbi članka 5. stavka 6. ZNTP-a, koja propisuje da ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke odnosno ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. OPG [...] je dobavljačica voća i povrća koja ne izdaje račun, već je DJELO uslužno umjesto nje izdavalo otkupni blok, pa s obzirom na činjenicu da je kupac taj koji utvrđuje iznos koji treba platiti, AZTN je postupajući na osnovi odredbe članka 5. stavka 8. ZNTP-a, uzeo u obzir da rok za plaćanje ovoj dobavljačici počinje teći od dana isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

U odnosu na dobavljače [...] (dobavljač suhomesnatih i mliječnih proizvoda), Obrt [...] (dobavljač suhomesnatih proizvoda), Obrt [...] (dobavljač njoki) i [...] (dobavljač suhomesnatih proizvoda) mjerodavna je odredba članka 5. stavka 7. ZNTP-a koja propisuje da ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode, koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu Zakona ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke odnosno ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je

utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. [...] (dobavljač konditorskih proizvoda) je imala samo dva računa prema DJELU koje je DJELO podmirilo u roku od četiri odnosno šest dana od dana izdavanja računa i datuma isporuke pa samo pitanje o tome je li mjerodavan rok od 30 ili 60 dana nije bilo od značaja.

AZTN je zahtjevom od 18. listopada 2022. zatražio od DJELA da se očituje o tome prati li račun dobavljača isporuku robe ili se račun za isporučenu robu dostavlja na drugi način. Ujedno, zatraženo je i očitovanje o tome na koji način kupac bilježi datum primitka računa dobavljača (prijemna knjiga, otiskivanje prijamnog štambilja ili slično) i s kojim datumom (izdavanja računa, zaprimanja računa ili neki drugi datum) evidentira račune dobavljača u svojem knjigovodstvenom sustavu. DJELO je u podnesku od 24. listopada 2022. izjavilo kako je Obrt [...] dobavljač koji prilikom isporuke robe dostavlja i Račun-otpremniciu pa se račun s datumom isporuke proizvoda evidentira u knjigovodstveni sustav kupca, a što odgovara i podacima sadržanim u analitičkoj kartici u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022. Za Obrt [...], DJELO je navelo kako dobavljač prilikom isporuke robe dostavlja u prodajno mjesto otpremnicu, a račun stiže naknadno, pri čemu se datum primitka računa smatra datumom računa i datumom računa se evidentira u knjigovodstveni sustav DJELA. Na dodatni upit AZTN-a od 5. siječnja 2023. o tome evidentira li DJELO i ako da, na koji način, trenutak zaprimanja računa dobavljača, DJELO je u podnesku od 20. siječnja 2023. izjavilo kako račun dolazi u upravu društva putem elektroničke pošte ili putem pošte, likvidator zadužen za toga dobavljača stavlja broj UFA te likvidira račun uspoređujući račun s primkom. Uvidom u račune dobavljača Obrta [...] koje je kupac dostavio uz podnesak od 21. travnja 2023. utvrđeno je kako je datum dospijeća kojega je dobavljač naveo na samom računu unesen ujedno i u analitičku karticu kupca.

U podnesku od 20. listopada 2023. DJELO je izjavilo kako dobavljačima uvijek nastoji plaćati u roku od 30 dana od isporuke jer DJELO taj datum interno uzima kao datum računa, iako dobavljači tek naknadno izdaju i dostavljaju vezane račune. Štoviše, DJELO navodi kako su Obrt [...] i Obrt [...] neuredni u izdavanju svojih računa, često izdaju račune mnogo kasnije od same isporuke, usprkos višestrukim pozivima i podsjećanjima od strane DJELA da su dužni dostaviti račun pa da zbog poreznih i računovodstvenih propisa DJELO ne može vršiti pravilne isplate bez da je prethodno i pravovremeno zaprimilo valjane račune kao podlogu. Stoga, u mjeri u kojoj se i utvrdi kašnjenje u plaćanju pojedinih računa, DJELO navodi da je riječ o manjem broju izdanih računa te kraćim kašnjenjima uzrokovano neurednošću financijskog poslovanja samih dobavljača (protivno također i ZTNP-u) i posljedici potrebe poštivanja zakonskih propisa (poreznih, računovodstvenih itd.) kod DJELA, a ne ikakvoj želji za oštećenjem dobavljača. Ove tvrdnje stranka ponavlja i u svojoj pisanoj obrani.

Iako se može uzeti u obzir tvrdnja DJELA kako su pojedini dobavljači neuredni u izdavanju računa, što je uostalom na usmenoj raspravi od 24. siječnja 2024. potvrdio i jedan od dobavljača - Obrt [...], bitno je ukazati da je AZTN uočio kašnjenje u plaćanju i dobavljačici OPG [...] koja uopće ne izdaje račun stranci, već je stranka ta koja izdaje otkupni blok pa rok plaćanja, sukladno odredbi članka 5. stavka 8. ZNTP-a, počinje teći od dana kada je DJELU proizvod isporučen. Jednako tako, kašnjenje je uočeno i u odnosu na dobavljača Obrt [...] za kojega je sama stranka izjavila da joj taj dobavljač dostavlja račun-otpremniciu odmah prilikom isporuke pa u oba ta slučaja ne može biti govora o tome da su dobavljači mogli utjecati na trenutak plaćanja. Potrebno je ukazati i na to kako je AZTN uočio kašnjenje u plaćanju za isporučene proizvode kod čak devet od 12 analiziranih dobavljača i to u različitim promatranim razdobljima, što ukazuje na dosljednost u neredovitom plaćanju.

DJELO je u podnesku od 20. listopada 2023. istaknulo kako se po ZNTP-u rok plaćanja računa od dana dostave računa, a ne dana isporuke, ako je dan dostave računa kasniji od dana isporuke pa stoga iako iz internih evidencija DJELA možda i proizlazi da kasni u plaćanju to po tumačenju DJELA ne može utjecati na zakonski režim računanja rokova prema ZNTP-u.

Imajući u vidu odredbu članka 5. stavka 6. i 7. ZNTP-a jasno je da se rok plaćanja računa od dana isporuke ili dana izdavanja računa ili dana zaprimanja računa, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije. Jednako tako može se i prihvatiti i tvrdnja DJELO da kao kupac ne može ispuniti svoju obvezu prema dobavljaču dok mu dobavljač ne dostavi račun za plaćanje.

Međutim, ako DJELO već posluje s dobavljačima koji mu naknadno, nakon isporuke, dostavljaju račune, tada je dužno osmisliti i uredno voditi sustav koji će mu omogućiti evidentiranje datuma zaprimanja računa jer da bi AZTN mogao uzeti u obzir dan zaprimanja računa kao dan početka roka plaćanja, na što se poziva stranka, nužno je da je DJELO dokazalo kada je te račune doista i zaprimilo.

AZTN ističe kako je od stranke tražio dostavu određenog uzorka računa izdanih u promatranom razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022. i to 67 računa dobavljača Obrt [...] i 30 računa Obrta [...], između ostalog kako bi utvrdio može li se iz svakog pojedinog računa utvrditi kada ga je DJELO zaprimilo. Iz računa koje je DJELO dostavilo uz podnesak od 23. veljače 2023. proizlazi da DJELO ne evidentira prijavnim štambiljem datum primitka računa, a da to nije ograničeno samo na uzorkovane račune, potvrdilo je i samo DJELO na usmenoj raspravi održanoj 24. siječnja 2024. izjavivši da se datum primitka računa nigdje posebno ne evidentira, ukoliko račun nije slan putem elektroničke pošte.

U pisanoj obrani uz to što za kašnjenja u plaćanju DJELO označava dobavljače kao odgovorne, jer ne ispostavljaju pravovremeno račune, DJELO se poziva i na statusnu promjenu unutar društva tijekom 2022. i 2023. koja je negativno utjecala na administrativno poslovanje, a dodatno navodi i dugotrajno bolovanje svoje djelatnice [...] kao jedan od faktora koji je utjecao na navedenu situaciju predlažući da se na tu okolnost sasluša zastupnik stranke i [...]. Na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. opunomoćenik stranke [...] je naveo kako je bila riječ o jednom specifičnom razdoblju poslovanja s obzirom na korporativnu podjelu društva i činjenicu ulaska novoga vlasnika, pa sve to uz činjenicu bolovanja svoje djelatnice doprinijelo je poremećajima u poslovanju, dok nema saznanja o tome je li kod stranke uspostavljen sada neki sustav evidentiranja računa. AZTN je raspravnim zaključkom od 13. lipnja 2024. odbio dokazni prijedlog stranke za saslušanjem svjedokinje [...] budući da izvođenje tog dokaza nije nužno za razjašnjenje otvorenih pitanja u ovom postupku. Naime, ZNTP ne propisuje iznimke koje bi dopuštale prekoračenje rokova plaćanja pa eventualne poteškoće s ljudskim resursima, statusne promjene i njihov mogući utjecaj na administrativno poslovanje nisu razlozi koji bi opravdavali kašnjenja u plaćanju niti se dobavljača u konačnici tiče kako je DJELO organiziralo svoje poslovanje. Jedino što za dobavljača može biti relevantno je da mu DJELO plaća isporučene prehrambene proizvode unutar zakonom propisanih rokova.

Bitno je i ukazati na to da, ni u opisanoj obrani, ni na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. DJELO nije osporilo preliminarna utvrđenja AZTN-a, kako u odnosu na utvrđenu povredu u vidu prekoračenja roka plaćanja, tako i u odnosu na trajanje te povrede, već samo navodi da su svi predmetni računi plaćeni, a što je uostalom utvrdio i AZTN računajući trajanje povrede do dana plaćanja zadnjeg računa po kojemu je utvrđeno kašnjenje u plaćanju.

S obzirom na izneseno, nesporno proizlazi da AZTN ne može uzeti dan primitka računa kao početni dan računanja rokova plaćanja kada ni sama stranka nema saznanja kada je zaprimila pojedini račun od dobavljača. Stoga, u nemogućnosti utvrđenja datuma primitka računa, AZTN je rokove plaćanja dobavljačima Obrt [...], [...], Obrt [...], [...], Obrt [...], [...] i [...] mogao računati isključivo od datuma izdavanja računa kojega je DJELO navelo u analitičkim karticama dostavljenim uz podnesak od 20. siječnja 2023. (za Obrt [...]) odnosno za ostale navedene dobavljače uz podnesak od 1. prosinca 2023. Iz analitičkih kartica dodatno proizlazi i kako je datum računa jednak datumu isporuke. U odnosu na dobavljačicu OPG [...] koja ne izdaje račune, već joj DJELO izdaje otkupni blok, rok plaćanja počinje teći od dana isporuke

proizvoda sukladno odredbi članka 5. stavka 8. ZNTP-a. Polazeći od tih datuma, AZTN utvrđuje kako je DJELO, kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a, dobavljačima Obrt [...], OPG [...], [...], Obrt [...], [...], Obrt [...], [...] i [...], plaćalo isporučene prehrambene proizvode u rokovima duljim od propisanih odredbom članka 5. stavaka 6., 7. i 8. ZNTP-a, a čime je nametnulo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. i članka 11. stavka 1. točke 1. b) ZNTP-a.

U odnosu na dobavljača Obrt [...] stranka je izjavila kako taj dobavljač naknadno dostavlja račune, odnosno da računi ne prate isporuku. Računi koje je stranka dostavila 23. veljače 2023. potvrđuju tu izjavu, budući da iz njih doista proizlazi kako je dan isporuke robe različit od datuma računa, odnosno da je dobavljač račune izdavao naknadno. U nedostatku očitovanja stranke i dokaza o datumu primitka računa, AZTN je zahtjevom od 26. travnja 2024. zatražio od stranke dostavu ostalih računa dobavljača izdanih unutar promatranog razdoblja, kako bi utvrdio prvi sljedeći mjerodavan datum za početak računanja roka plaćanja, a to je datum izdavanja računa. Stranka je uz podnesak od 30. travnja 2024. dostavila zatraženih 29 računa, a ujedno se očitovala kako su svi predmetni računi zaprimljeni u DJELU istog dana kada su i izdani tj. dana 11. rujna 2022. i to u elektroničkom obliku. Polazeći od datuma izdavanja računa, a za koji je stranka izjavila da je ujedno i datum kada je zaprimila račun, AZTN utvrđuje kako je DJELO i dobavljaču Obrt [...] plaćalo isporučene pokvarljive prehrambene proizvode u rokovima duljim od propisanog odredbom članka 5. stavka 6. ZNTP-a, čime je nametnulo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 1. b) ZNTP-a.

Slijedom navedenog, primjenom citiranih zakonskih odredbi i ocjenom svih ovdje navedenih dokaza bitnih za odlučivanje AZTN je utvrdio kašnjenje u plaćanju sljedećim dobavljačima:

- 1) Obrt [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 47 računa od ukupno 66 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022., u rasponu od četiri do 99 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 273 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospjeća prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle od 1. travnja 2022. do 30. prosinca 2022., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana.
- 2) OPG [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje sedam računa od ukupno 32 izdana računa u promatranom razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022., u rasponu od tri do 38 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 165 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospjeća prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle u razdoblju od 7. travnja 2022. do 12. rujna 2022., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana.
- 3) Obrt [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 29 računa od ukupno 1527 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. ožujka 2022. do 30. rujna 2022., svih 29 računa plaćeno je s jednim danom zakašnjenja. Utvrđena povreda trajala je ukupno jedan dan i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospjeća svih računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle u razdoblju od 11. listopada 2022. do 12. listopada 2022., kao dana plaćanja svih računa.
- 4) [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje svih sedam računa izdanih u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023., u rasponu od 12 do 36 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 35 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospjeća prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle u razdoblju od 5. svibnja 2023. do 9. lipnja 2023.,

kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana.

- 5) [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 17 računa od ukupno 76 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023., u rasponu od dva do 39 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 111 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle u razdoblju od 25. svibnja 2023. do 13. rujna 2023., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 30 dana.
- 6) [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 20 računa od ukupno 325 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023., u rasponu od četiri do devet dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno osam dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana, dakle u razdoblju od 20. srpnja 2023. do 28. srpnja 2023., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana.
- 7) [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 13 računa od ukupno 62 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023., u rasponu od dva do 30 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 35 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana, dakle u razdoblju od 4. srpnja 2023. do 2. kolovoza 2023., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana.
- 8) Obrt [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje jednog računa od ukupno 131 izdanih računa u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023. Utvrđena povreda trajala je ukupno jedan dan i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana, dakle, u razdoblju od 1. kolovoza 2023. do 2. kolovoza 2023., kao dana plaćanja računa.
- 9) [...] - prekoračenje roka plaćanja utvrđeno je za plaćanje 46 računa od ukupno izdanih 206 računa u promatranom razdoblju od 1. lipnja 2023. do 30. rujna 2023., u rasponu od jednog do 34 dana. Utvrđena povreda trajala je ukupno 33 dana i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana, dakle u razdoblju od 19. srpnja 2023. do 21. kolovoza 2023., kao dana plaćanja zadnjeg računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ZNTP-om propisanom roku od 60 dana.

7. Visina novčane kazne

U skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, po okončanju usmene rasprave iz članka 19. stavka 3. ZNTP-a, Vijeće u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. Zakona, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, odlučuje o tome je li povrijeđen Zakon te u slučaju da utvrdi povredu, odlučuje i o postojanju uvjeta za izricanje novčane kazne, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Novčanim kaznama koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu Zakona cilj je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda Zakona (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju novčane kazne, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos novčane kazne se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima koje su taksativno pobrojane, uz iznimku iz stavka 5. istoga članka Zakona, koja AZTN-u daje mogućnost dodatnog smanjenja iznosa novčane kazne pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako podnese relevantne dokaze o tome da bi izricanje novčane kazne u iznosu kako je to propisano ZNTP-om značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine. Na temelju iznimke propisane člankom 27. stavkom 6. ZNTP-a, AZTN može dodatno smanjiti iznos novčane kazne i u situaciji kada utvrdi da je došlo do povrede ovoga Zakona, ali su težina povrede, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede i za dobavljače i za javni interes neznatni, a stranka je dostavila dokaze o tome da je prije donošenja obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju podmirila obveze prema dobavljaču te uskladila svoje poslovanje s odredbama Zakona.

Pritom, olakotnim okolnostima se osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne dulje od godine dana, dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka i utvrđenje da zabranjena nepoštena trgovačka praksa koja, iako ugovorena, nije još primijenjena u poslovnom odnosu između kupca i dobavljača (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda Zakona i utvrđena i izrečena propisana novčana kazna, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi, nepostupanje u skladu s rješenjem AZTN-a o prihvaćanju preuzimanja obveza u smislu članka 18. stavka 5. Zakona te onemogućavanje ili na bilo koji drugi način pružanje otpora provođenju nenajavljene kontrole iz članka 27. stavka 3. ZNTP-a.

Povrede ZNTP-a utvrđene u ovom upravnom postupku okvalificirane su odredbom članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a kao teške povrede ZNTP-a.

U tom smislu, za utvrđene povrede u vidu neugovaranja svih odredbi bitnih za poslovni odnos, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a, te ugovaranje dodatnih kontrola kvalitete poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda na trošak dobavljača što predstavlja zabranjenu nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 21. ZNTP-a moguće je izreći novčanu kaznu u iznosu do najviše 464.529,83 eura/3.500.000,00 kuna (fiksni tečaj konverzije: 1,00 EUR = 7,53450 HRK) za kupca pravnu osobu.

Stranka je u pisanoj obrani u odnosu na sve povrede utvrđene u točki I. izreke ovog rješenja istaknula urednu suradnju s AZTN-om tijekom cijelog postupka, kao i da su opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedica povrede za dobavljače i javni interes neznatni.

Stranka je doista tijekom cjelokupnog postupka ostvarivala dobru suradnju s AZTN-om, pravovremeno dostavljajući traženu dokumentaciju i pojašnjenja, što je AZTN cijenio kao olakotnu okolnost prilikom odmjeravanja novčane kazne.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje AZTN je, nadalje, uzeo u obzir da utvrđene povrede nisu imale negativnih posljedica na poslovanje dobavljača, budući da do sada dobavljači zbog spornih ugovornih odredbi nisu snosili ikakve posljedice, niti dodatni trošak.

U odnosu na okolnosti koje je stranka navela kao olakotne vezano uz povredu utvrđenu u točki I.1. izreke ovog rješenja, uzeto je u obzir da sporna odredba Ugovora [...] više nije na snazi, pa iako razlog tome nije inicijativa stranke da otkloni nepoštenu trgovačku praksu, već je povreda prestala uslijed statusne promjene na strani stranke, AZTN je kao olakotnu okolnost cijenio to da je stranka dostavila dokaz o prekidu protupravnog postupanja unutar tri mjeseca od dana pokretanja postupka. Navod stranke da je DJELO prije donošenja Obavijesti od 20. svibnja 2024. podmirilo svoje obveze i uskladio poslovanje s odnosnim odredbama ZNTP-a u odnosu na ovu povredu nemaju značaja jer kako je to samo DJELO i utvrdilo poslovna suradnja s dobavljačem Obrtom [...] je prestala i DJELO konkretno vezano za ovog dobavljača nije poduzelo niti jednu radnju da svoje poslovanje uskladi s odredbama ZNTP-a. Okolnost da DJELO nema novih dospjelih dugovanja prema dobavljaču ne može se cijiniti kao olakotna, jer je ionako zakonska obveza DJELA ispunjavati pravovremeno svoje obveze prema dobavljačima. S druge strane, AZTN je svakako uzeo u obzir da je pregledao 14 ugovora i da je predmetnu povredu utvrdio u odnosu na jednog dobavljača. Međutim povreda je ujedno trajala dulje od godine dana pa s obzirom na duljinu trajanja ne postoje olakotne okolnosti, jednako tako isticanje stranke kako dobavljač nije imao primjedbi vezano uz postupanje DJELA potpuno je irelevantno jer eventualno zadovoljstvo dobavljača s poslovnom suradnjom ne oduzima obilježja protupravnosti u smislu ZNTP-a.

U pogledu povrede iz točke I.2. izreke ovog rješenja AZTN prihvaća tvrdnje stranke da je prestalo protupravno djelovanje i da je dokaz o tome dostavljen unutar roka od tri mjeseca od pokretanja postupka. AZTN je cijenio i činjenicu da je u odnosu na dobavljačicu OPG [...] povreda trajala ispod jedne godine, a ujedno je uzeo u obzir i činjenicu da je DJELO s dobavljačem OPG [...] sklopilo novi ugovor u kojemu je cijena jasno i nedvosmisleno određena.

U odnosu na povredu utvrđenu u točki I.3. izreke ovog rješenja AZTN je pozitivnom ocijenio činjenicu da je stranka s određenim brojem dobavljača sklopila nove ugovore u kojima je određen rok isporuke, a ujedno je stranka iskazala namjeru da u svim budućim sklopljenim ugovorima izmijeni spornu odredbu, što je dodatno potvrđeno na način da je stranka dostavila i ugovore sklopljene s četiri nova dobavljača po novom modelu ugovora. Međutim, ne može se kao olakotna okolnost uzeti tvrdnja stranke kako je dostavila dokaz o prekidu protupravnog postupanja u odnosu na niz dobavljača kada je stranka dostavila nove ugovore sklopljene samo s 13 dobavljača, iz čega proizlazi da povreda u odnosu na 53 dobavljača egzistira i na dan 8. veljače 2024. do kojega je dana AZTN utvrdio trajanje povrede. Stranka to pravda time što je tehnički i administrativno otežano mijenjati uvjete ugovora dok je na snazi, ali da to svakako namjerava učiniti. Koliko god bilo tehnički izazovno mijenjati ugovornu dokumentaciju, ako je to neophodno da se ta dokumentacija uskladi s odredbama Zakona i da se time uspostave poštene trgovačke prakse, AZTN smatra da moguće administrativne poteškoće ne smiju biti izgovor odnosno prepreka da se to učini. Bitno je istaknuti kako je utvrđena povreda u odnosu na sve dobavljače trajala dulje od godinu dana. U odnosu na tvrdnju stranke o tome kako je olakotna okolnost da neki od dobavljača prihodovno jači i da nisu snosili ikakvu štetu zbog postupanja DJELA potrebno je još jednom ukazati da je DJELO utvrđeno kao kupac sa značajnom pregovaračkom snagom, te postupajući na način opisan u ovom rješenju DJELO je nametnulo svojim dobavljačima nepoštenu trgovačku praksu neovisno o toga jesu li ti dobavljači prihodovno jači od njega ili ne i njihov subjektivni osjećaj da se ne osjećaju oštećenim nije od značaja.

U odnosu na povrede utvrđene u točkama I.4 i I.5. izreke ovog rješenja DJELO kao olakotnu okolnost navodi da je protupravno postupanje prestalo i da je pravovremeno dostavilo dokaz o tome. AZTN ovakvu tvrdnju ne može prihvatiti budući da utvrđene povrede proizlaze iz Ugovora Robna marka na osnovi kojih stranka posluje s dobavljačima Obrt [...] i [...], sama stranka je na usmenoj raspravi održanoj 13. lipnja 2024. izjavila kako su ti ugovori još uvijek na snazi, dakle nametnute nepoštene trgovačke prakse nisu otklonjene, te povrede traju dulje od godinu dana. AZTN je cijenio činjenicu da, iako je utvrđeno ugovaranje dodatne kontrole

kvalitete proizvoda na trošak dobavljača, takva zabranjena nepoštena trgovačka praksa koju je AZTN utvrdio u točki I.5. izreke rješenja nije još primijenjena u poslovnom odnosu s dobavljačima. Međutim, navod stranke o tome kako isporučene proizvode nije do sada vratila ni jednom od dobavljača zbog neadekvatnog preostalog roka trajanja vezano uz povredu utvrđenu u točki I.4. izreke rješenja, AZTN ne može smatrati olakotnom okolnošću, jer da je doista došlo i do povrata isporučenih, a neprodanih proizvoda kojemu je istekao rok trajanja, to bi predstavljalo nametanje i dodatne nepošteno trgovačke prakse u smislu odredbe članka 12. stavka 1. točke 7. ZNTP-a. Stoga se okolnost da nije nametnuta još jedna nepoštena trgovačka praksa ne može uzeti kao olakotna okolnost pri utvrđivanju primjerene novčane kazne za nametanje druge nepošteno trgovačke prakse. Okolnost da dobavljači nisu postavljali upit u pogledu ugovorne odredbe i nisu zahtijevali izmjenu ugovora nije od značaja kod odmjeravanja novčane kazne jer možebitni subjektivni osjećaji dobavljača i ne prigovaranje ugovornim odredbama i njihovoj primjeni nisu u smislu Zakona relevantni kod utvrđivanja postojanja olakotnih okolnosti.

U odnosu na povredu utvrđenu u točki I.6. izreke ovog rješenja AZTN je prilikom utvrđivanja visine novčane kazne kao olakotnu okolnost cijenio okolnost da je stranka dostavila dokaze o prekidu protupravnog postupanja unutar roka od tri mjeseca od dana pokretanja postupka. Jednako tako vrednovana je i činjenica da su kašnjenja u plaćanju pojedinim dobavljačima, Obrt [...] i Obrt [...], trajala svega jedan dan, zatim da je kod dobavljača Obrt [...], Obrt [...], [...], OPG [...] i [...] riječ o manjem postotku računa kod kojih je utvrđeno kašnjenje. Izvršen je uvid i u dostavljene konto kartice za četiri dobavljača [...], Obrt [...], OPG [...] i Obrt [...] iz kojih proizlazi da je stranka plaćala pravovremeno u 2024. i da nema otvorenih dugovanja prema tim dobavljačima u 2024.

Nadalje, AZTN je prilikom odmjeravanja visine novčane kazne, razmatrao i jesu li ispunjeni uvjeti za dodatno smanjenje novčane kazne stranci u skladu s odredbom članka 27. stavaka 5. i 6. ZNTP-a. Međutim, kako se stranka nije pozvala na tešku financijsku situaciju, niti je podnijela AZTN-u relevantne dokaze o tome da bi izricanje novčane kazne, kako je to propisano Zakonom, značajno ugrozilo ekonomsku održivost stranke i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine, te kako stranka svoje poslovanje nije uskladila s odredbama Zakona na način da je izmijenila sve ugovore sa spornim odredbama, a utvrđene povrede, okvalificirane kao teške povrede ZNTP-a, u opsegu i vremenu ne mogu se smatrati neznatnima, AZTN nije našao uporište za dodatnim smanjenjem novčane kazne u skladu s navedenim zakonskim odredbama.

Otegotne okolnosti AZTN nije utvrdio.

8. Odluka Vijeća

8.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepošteno trgovačke prakse i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavaka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 36/2024. sjednici, održanoj 9. listopada 2024., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je donijelo odluku kojom je utvrdilo da je kupac DJELO, iskoristio značajnu pregovaračku snagu u odnosu na svoje dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a na način kako je to opisano i navedeno u točki I. izreke ovoga rješenja. U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 6. obrazloženja ovoga rješenja.

8.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi

Cilj i svrha ZNTP-a su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Sredstva za postizanje toga cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njegovim dobavljačima u smislu članaka 4., 5. i 7. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena nepoštenima, kao i određenje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje takvog postupanja (članak 20. stavka 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, zabranio DJELU svako daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a u odnosu na sve dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, postojeće i buduće, kao što je odlučeno u točki II. izreke ovoga rješenja.

U svrhu otklanjanja utvrđenih povreda, odnosno nepravilnosti u poslovanju DJELA s njegovim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda DJELU su određene mjere, uvjeti i rokovi za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi uz obvezu dostave AZTN-u dokaza o tome, a kako je to utvrđeno u točki III. izreke ovoga rješenja.

8.3. Odluka o visini novčane kazne

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje novčane kazne u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljača, utvrdilo osnovni iznos novčane kazne u iznosu od 78.000,00 eura (587.691,00 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro).

Tako utvrđeni osnovni iznos novčane kazne smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti, kako je opisano u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točke 1. i 6. te članka 27. stavaka 1. i 2. ZNTP-a, donijelo odluku da se DJELU izrekne novčana kazna u iznosu od 65.000,00 eura (489.742,50 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro).

Vijeće drži da će se ovakvom novčanom kaznom ostvariti cilj izricanja novčane kazne ne samo u odnosu na navedenog kupca, odnosno odvratanje samog počinitelja, već i drugih kupaca, od povreda ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 23. ZNTP-a).

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki IV. izreke ovoga rješenja.

8.4. Izvršenje novčane kazne

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, novčana kazna uplaćuje se po izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također ukazati i na to da AZTN može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u s odgovarajućim dokazima, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati novčane kazne, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/23-04/006.

Ako stranka u određenom roku ne uplati novčanu kaznu, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate novčane kazne prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Novčane kazne koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

8.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki V. izreke ovoga rješenja.

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine“, broj 30/2018.) i odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavak 2. ZNTP-a).

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Napomena: U skladu s odredbom članka 22. stavka 2. ZNTP-a u vezi s odredbama članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.) i članka 3. stavka 1. točke 5. Zakona o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine“, broj 30/18.), podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni znakovima: [...] odnosno prekriveni su crnom bojom (tablični prikaz-stranica 49. rješenja).